

Пол Дохърти
СРЕДНОВЕКОВНИ ЗАГАДКИ

АНГЕЛЪТ НА СМЪРТТА

ПОЛ ДОХЪРТИ АНГЕЛЪТ НА СМЪРТТА

По време на нашествието си в Шотландия Едуард Първи опустошава жестоко град Берик и избива мирното население, дори чуждестранните търговци, които имат разрешение да упражняват там занаята си. Кралят на Англия не може да предположи какви последствия ще има клането. Година по-късно Едуард свиква благородниците и висшия клир в катедралата „Сейнт Пол“, за да изясни публично правото си да взема данък от църквата. Но по време на литургията главният свещеник, от когото се очаква да се противопостави на краля, пада мъртъв пред олтара. Скоро става ясно, че е бил отровен. Убиецът е извършил и нечувано богохулство — сложил е отровата в причастното вино. Докато Едуард продължава вечната си борба за власт, убиецът продължава да сее смърт. Кралският довереник Хю Корбет трябва да изясни как е възможно човек да бъде убит пред очите на краля в препълнената катедрала, и как е бил отровен с вино, от което са пили и останалите свещеници. Само така може да се добере до убиеца, чиято неутолима омраза е насочена към самия крал.

*На моя братовчед Доминик Джоунс, също любител на
криминалните загадки*

ГЛАВА ПЪРВА

О, ден на гняв, о, ден на скръб! Началният стих на Реквиема изразяваше точно чувствата, които вълнуваха хората с приближаването на края на столетието. Те шушукаха и клюкарстваха как през 1299 година ще се случи нещо ужасно, за да отбележи началото на новия век. Сочеха студеното време, лошата реколта и избухването на войната като знаци, че се е родил Антихристът. В градове и села се говореше, че сатаната и неговото войнство са били видени да пеят дяволските си химни из влажните мрачни гори. Хората вярваха, че сатаната се е появил. Времето му беше дошло, и то най-вече в Шотландия, където крал Едуард I Английски беше повел огромна армия, пешаци и кавалерия, за да смаже непокорните си поданици.

Ако дяволът се бе появил и бродеше в мрака, той сигурно царуваше из тъмните гористи хълмове, заобикалящи английския лагер край Берик. Там, увит в кафяво вълнено наметало, седнал на един пън в шатрата си от пурпурна коприна, Едуард Английски горчиво съжаляваше за злото, което бе причинил през този ден. Наля си голяма чаша кървавочервено гасконско вино и отпиваше от нея, заслушан с половин ухо в шума от лагера навън — викове на войници, далечно цвилене на коне, прашене на счупени клонки под тежки ботуши. Беше му студено. Откъм сивото Северно море духаше вятър и въпреки опитите да се стопли, кралят трепереше. Искаше му се да падне на колене и да изповяда пред Създателя своя ужасен грях. Грехът на Каин, грехът на гнева и убийството; макар и извършен с добри намерения. Двадесет и четири години от царуването си той се беше опитвал да въдвори ред на тези острови — смачка ирландците, потъпка уелсците, най-накрая победи и шотландците. Нима не се беше намесил, за да им даде за крал техен човек, благородника Джон Балиол? И какво беше станало? Едуард изпита желание да стиска чашата, докато я строши. Балиол, в заговор с неговите врагове Филип Френски и норвежкия крал, се бе вдигнал на въстание. Със страшни клетви Едуард беше повел огромната си армия на север и бе прекосил границата,

опустошавайки манастира Колдстрийм и всичко по пътя си, докато стигна до Берик. Мразеше този град, близо до източната граница на Шотландия, пълен с охранени граждани, които гледаха само собствените си интереси, както си личеше и от прозвището на града — „Александрия на Запада“.

Те бяха видели флотата на Едуард и огромната войска от англичани, уелси и ирландци: редиците стрелци, многобройните пехотинци, конницата му в живописните си дрехи и доспехи. Но същите тези граждани на Берик бяха отказали да го пуснат в града, защото дължали вяност на Джон Балиол, краля-бунтовник. Едуард бе заповядал незабавно нападение, а после бе крещял от гняв, узнавайки, че флотата му е била отблъсната, а войниците му измират със стотици в рововете под градските стени. Най-накрая собственият му племенник бе смъртоносно ранен, огромна стрела от арбалет се бе забила в откритото му лице, превръщайки го в пищяща кървава каша. Това беше последната капка, която преля чашата. Едуард се бе метнал на бойния си кон Баяр и лично бе повел нападението през тесния ров към градските порти. Пред лицето на такъв гняв шотландците бяха отстъпили. Щом англичаните влязоха в града, започна ужасно клане. Вбесен от упорството на бунтовните граждани, Едуард бе наредил на войниците си да бъдат безмилостни и денят бе минал в плякосване. Стотици мъже, жени и деца бяха изклали; кладенците бяха препълнени с трупове; тела се трупаха по улиците като листа през ветровит есенен ден. Черквите бяха опустошени и превърнати в конюшни, скъпоценната утвар — открадната, копринените завеси — разкъсани. И децата не бяха пожалени — промушваха ги, обезглавяваха ги, нанизваха ги на копията си. Стотици жени бяха изнасилени, преди да им прережат гърлата, а после градът беше подпален. Едуард беше видял всичко. Докато яздеше големия си черен кон из тесните, изпълнени с ужас улици, бе имал чувството, че слиза в ада. Когато най-накрая бе видял един от ирландските си пехотинци да прерязва гърлото на жена, молеща за милост, той бе слязъл от коня, мълвейки: „Не, не исках това!“ Паднал на колене, се бе опитал да измоли Божиата прошка, но Бог се бе отвърнал от Едуард Английски. Кралят усещаше, че вече е безсмислено да нарежда убийствата да спрат, защото не бяха останали хора за убиване.

Само едно място още се защитава: Червената къща, притежание на фламандски търговци, дадена им при единственото условие, че винаги ще я защитават срещу англичаните. Фламандците доказваха верността си; барикадирани вратите и прозорците те държаха английската армия на разстояние, докато се биеха за всяка стая, криеха се в избите и издебваха стрелците, които командирите на Едуард бяха пратили след тях. Клането беше ужасно. Къщата оправда името си, мислеше си Едуард, защото от началото на нападението локви кръв покриваха подовите и червени струи се стичаха по стените, където се бяха облягали свличащите се тела. Уморен от тази съпротива, Едуард беше отзовал хората си и бе наредил да запалят къщата, затваряйки уши за ужасяващите писъци на мъжете, които горяха живи вътре. Беше седял на коня си, облечен в черната си броня, със златен обръч около шлема, наблюдавайки с безразличие как Червената къща гори, без да обръща внимание на виковете на фламандците и вонята от горящите тела.

Сега всичко беше свършено. Берик представляваше море от пепел. Бунтовникът Джон Балиол вече беше пратил съобщения до кралския лагер, в които се кълнеше във вярност, отказваше се от правата си над трона и се кълнеше, че ще напусне Шотландия завинаги. Едуард беше доволен. Властта му беше приета, бунтовниците бяха смазани. Предателството отново бе получило справедливо възмездие, но Едуард знаеше, че нещо не е наред. Подобни убийства и омраза само щяха да предизвикат нови неприятности в Шотландия, а кралят се чувстваше уморен. За двадесет и четири години царуване сладкият вкус на победите, на триумфа и славата, вече се бе вгорчил. Бе погребал невръстните си деца в Уестминстър и „Сейнт Пол“. Беше изгубил и обожавалата си съпруга Елинор, и Робърт Бърнел, верния си канцлер; всички те бяха изчезнали в мрака. Само Едуард, Богопомазаният, беше останал на тази земя и се опитваше да въведе ред в хаоса.

Кралят нервно задъвка нокътя си. Какво ставаше зад гърба му? Обичайните му сърдечни отношения с английските барони също се бяха влошили. Те започваха да негодуват срещу военните му данъци и тежките походи. Не споделяха мечтата му и възразяваха в креслив хор. Едуард отпи голяма глътка вино и се изжабурка, надявайки се да успокои болката в един от зъбите си.

— Всичко се разпада — промърмори той.

Властта му, здравето му. Щеше ли да прекара остатъка от живота си в студени палатки пред опустошени градове? Това ли щеше да бъде неговата вечна награда? Седнал в някоя ледена част от ада, неспособен да постигне онова, което желае тъй много? Едуард усещаше, че сатаната е наблизо. Облиза устни. Щеше да тръгне на юг. Да построи наново Берик и да възстанови манастира в Колдстрийм. Щеше да поръча литургии във всички черкви, абатства и катедрали. Щеше да се покае. Да се обърне към Бога. Може би като владетел той щеше да го разбере. Едуард Английски се уви по-плътнo в наметалото си и се заслуша в засилващия се вой на вятъра отвън. Но беше ли това вятърът или химните на войнството на сатаната, обградила лагера му, дебнеща за душата му? Той остави чашата и легна на леглото, молейки се сънят да облекчи болките и да успокои тревогите му.

Няколко седмици по-късно, в малка белосана стая в Лондон, Едуард би могъл да срещне един човек, който напълно разбираше горчивината на омразата и неутолимата жажда за отмъщение. Мъжът седеше на малко столче, увит в робата си, с лице, скрито под качулката. Гледаше към простичкия олтар; само разпятието над него се виждаше на светлината на единствената свещ. Беше му студено, също като на Едуард, не само защото беше зима или защото в стаята нямаше огън, а заради студа, който лъхаше от най-съкровената част на съществото му — злоба и омраза, които владееха през всеки буден миг всяка негова мисъл, независимо колко спокоен изглеждаше. Защото този човек мразеше английския крал. Тази омраза беше избуяла като рядко екзотично растение, грижливо подхранвана през всеки час от деня, откакто бяха дошли новините от Берик. Той искаше отмъщение. От Библията знаеше, че възмездие е Божие право, но това не го успокояваше. Отначало бе искал възмездие в името на справедливостта, но сега се наслаждаваше на омразата си към английския крал, както на вкусно ястие или добро вино.

Мъжът се размърда и погледна към светлината на свещта. Едуард беше постигнал много в Шотландия и хората може би го бяха възприели като крал, но за Берик нямаше извинения. Усмихна се жестоко и отново призова горчивината, пораждаща желанието му за отмъщение. „Как го допусна Бог?! Защо?“ Спомни си малкия си брат, гладкото му лице, русата коса, искрените сини очи. Той му беше

вярвал! Беше го обожавал. Беше приел като дете уверенията му, че службата при Едуард Английски ще му донесе големи почести. Как ще се издига и ще преуспява и как няма по-благоприятно място за търговия от големия град-крепост Берик. Брат му бе повярвал и заминал, само за да намери смъртта си с останалите в ужасното клане.

Новините бяха пристигали бавно по пътуващи търговци и странници. Отначало мъжът бе отказал да повярва на чутото; кой крал би постъпил така? Едуард Английски, който се беше обявил за спасител на Запада, никога не би наредил цял град да бъде изстребен. Подобни неща вече бяха минало. Те противоречаха на законите и смисъла на войната, а Едуард Английски почиташе закона, както Светото причастие. Но когато истината се разчу, тя бе още по-ужасна. Да, Едуард бе наредил всички жители на Берик да бъдат изклали. Хиляди бяха измрели; някои смятаха, че са десет хиляди, други — двойно повече. Градът беше напълно оплячкосан, а жителите му избити до крак, без значение на пол или обществено положение. Дори онези, които бяха потърсили убежище в църквите, бяха избити; обикновените английски войници бяха осквернили Божиите храмове. А брат му? Мъжът затвори очи, за да скрие сълзите си. Матю сигурно беше умрял и смъртта бе склопила вечно учудените му сини очи. А съпругата му, дечицата му? Колко бяха? Три или четири. Помнеше ги отпреди две години, когато Матю беше дошъл в Лондон — приличаха си като бобени зърна с кръглите си ангелски личица и гъста руса коса. Бяха играли в двора на катедралата, заливайки се от смях, доволни от живота. А сега бяха мъртви, животът им беше угаснал като свещ и всичко това заради гнева на английския крал.

Мъжът погледна разпятието и оголи зъби като ръмжащо куче. Спомни си един стих от Библията. Как беше? „Съюзих се с мъртвите“, промърмори той, „с Ада се сдуших?“ Как можеше да гледа разпятието? Щом Бог беше спрял да му говори, и той щеше да спре да говори с Бога. Стана, отиде до олтара, сграбчи разпятието и го завъртя така, че алабастровата глава увисна надолу. После се върна, седна и се загледа към богохулството, което бе извършил. Не го интересуваше. Отново стана, наплюнчи пръсти и угаси свещта. Сега беше в мрака. Онова, което замисляше, трябваше да бъде в тъмнина, макар че когато се осъществеше, всички щяха да видят. Щеше да разчита на силите на

мрака и на своята сила, коварство и лукавство, за да прати Едуард Английски в самия ад.

ГЛАВА ВТОРА

— Sanctus, sanctus, sanctus. — Думите на свещеника, славещи трижди Бога, бяха подети от хора, чиито гласове изпълниха големия кораб на катедралата „Сейнт Пол“. Под свода от дялан камък и дърво Уолтър дьо Монфор, главен свещеник на „Сейнт Пол“ заедно с другите духовници от катедралата започна да припява думите, с които започваше най-важната част на тази тържествена голяма литургия. Позлатените и украсени със скъпоценни камъни одежди на свещеника заслепяваха очите, цветът и блясъкът им се подсилваха от стотиците восъчни свещи върху и около големия олтар. Покривката на олтара от бяла дамска със златен бордюр и пурпурни ресни вече бе покрита с локвички стопен восък. Таманът се носеше на големи благоуханни облаци, затопляше студения въздух и притъпяваше вонята от хората, струпани в катедралата. От дясната страна на олтара седеше Едуард Английски в официалните си кралски одежди, със сребърна диадема върху посивялата коса. Лицето му бе застинало в израз на набожност, докато наблюдаваше под око как противникът му чете молитва за мир преди да започне дълга проповед на тема дали Църквата трябва да плаща данъци.

От двете страни на краля седяха светските и духовни владетели на Англия. Вдясно беше Робърт Уинчълси, архиепископ на Кентърбъри, основният вдъхновител на това утринно богослужение, защитник на правото на Църквата да печели, но да не плаща. Едуард не харесваше този роден заговорник, който криеше политически си амбиции зад заплетени църковни наредби и цитати от Евангелието, а ако те не свършеха работа, се обръщаше към Рим. Би трябвало Едуард да намира подкрепа сред своите барони, но той не се доверяваше и на тях. Едрият Бигод, граф Норфолк беше маршал на армията му. Някога Едуард го уважаваше, но сега, гледайки го отстрани, забеляза подпухналото му, затлъстяло лице на човек, способен да воюва с враговете, стига това да му носи големи печалби. До него седеше Буун, граф Хиърфорд, пъргав като невестулка мъж, гръмогласен и с мозък,

който Едуард тайно смяташе за не по-голям от мънисто. Той би последвал Норфолк навсякъде.

Единствените хора, на които Едуард вярваше, седяха зад него — умните писари и правници, които му помагаша при управлението на страната. Главният писар на върховния съд и Пазител на тайния печат Хю Корбет се размърда неспокойно върху неудобното дървено столче, на което трябваше да седи по време на дългата литургия. Чувстваше се гузен. Обичаше службите, но мразеше тържествените литургии, когато Христос и светците биваха изместени от блясъка и ритуалите на Църквата. Корбет протегна крака и се огледа. До него прислужникът му Ранулф избърса носа си с ръкав и за стотен път от началото на службата, се опита да се изхрани. Корбет го погледна. Знаеше, че Ранулф е болен и има температура, но подозираше и че слугата му умишлено натяква колко е зле.

След като огледа високата, мускулиста фигура на краля, писарят отправи поглед към олтара. Той беше облян в светлина; свещеници, епископи, абати, псалтовете на катедралата, всички служители в тази прекрасна сграда присъстваха на Тържествената литургия. Най-послед хвалебственото песнопение на хора свърши и пискливият пронизителен глас на Уолтър дьо Монфор започна тържествената дълга молитва за освещаване на Светите Дарове. Корбет потисна нетърпението си. Знаеше, че службата е само театър, че когато свърши, ще започне истинската политика. Едуард Английски имаше нужда от пари; трябваше му цяло съкровище, за да воюва с Филип Френски и да потуши бунта в Шотландия. Беше наложил тежки данъци на народа и търговците си, беше продавал привилегии и разрешителни, за да събере средства за война, а сега беше ред на Църквата.

Едуард беше повикал на помощ и парламента си и сега всички те се бяха скупчили в катедралата. Щяха да изслушат литургията, да се помирят с Бога, да се причестят и да си разменят целувката на мира. Тогава щеше да започне истинската работа. Корбет се размърда неспокойно на неудобното дървено столче и се загърна по-плътено с наметката си. Беше ужасно студено; януари 1299 година, помисли си той, ще бъде запомнен от мнозина със страшните снежни бури, които вилнееха из страната. Навън снегът беше дълбок около метър, натрупан от свирепия вятър, който проникваше през цепнатините във вратите на катедралата и свиреше из кораба, карайки пламъчетата на

свещите да играят, а присъстващите да потръпват от студ. Корбет се чувстваше гузен, че си мисли такива неща, докато литургията вървеше към тържествения миг на причастието, когато свещеникът щеше да вземе нафората и виното и да промълви свещените думи, превръщайки ги в Христовото тяло и кръв. Корбет леко се потупа по гърдите и промърмори: „Miserere, Miserere!“^[1].

До него Ранулф отново изтри нос в ръкава си и му хвърли кос поглед, надявайки се, че господарят ще забележи обидното му поведение. Ранулф обичаше Корбет, но макар никога да не би си го признал, използваше всяка възможност, за да стресне, развълнува или уплаши своя сериозен и мрачен господар.

Но мислите на Корбет бяха далеч, съсредоточени върху най-големия проблем на краля: Едуард нямаше пари. Преди две години той беше намалил количеството злато в монетите, после бе започнал да вдига данъците и бирниците му обикаляха из графствата, за да изземат дължимото на краля. Нуждата от пари беше неумолима: Едуард воюваше с Франция, опитвайки се да спаси английското херцогство Аквитания от алчните лапи на Филип IV. Нещо повече, наскоро кралят беше потушил голям бунт в южен Уелс, а само преди година беше плякосал Берик и поставил Балиол и останалите на колене. Но бунтът в Шотландия не стихваше. Бяха дошли новини, че се е появил нов водач, Уилям Уолъс, който разпръсваше искрите на метежа, предприемайки тайни нощни нападения над изолираните гарнизони и военни части и не пропускаше случай да тормози и напада английските нашественици.

Войните изискваха много средства. Едуард беше взел заеми от италианските банкери Фрескобалди, но те не му отпускаха нови, затова се бе насочил към Църквата. Тя беше богата, истинска дойна крава и Едуард ламтеше да я отърве от част от богатствата ѝ. Беше заграбил данъците, наложени от предишния папа Николай IV, който бе хранил великата идея да обедини всички християни в нова война срещу турците. Едуард с въодушевление бе приел идеята за кръстоносен поход, но бе заграбил събраните пари. После се бе обърнал към абатствата, които бяха собственост на религиозни ордени в чужбина, заграбвайки доходите и имотите им. Корбет бе изиграл значителна роля при присвояването на тези богатства, преглеждайки меморандуми, документи и разрешителни в търсене на кралските

права в тези случаи. На срещи с ковчежника и други служители на хазната се проучваха дълги списъци с наеми, дългове и аренди, дължими на краля. Резултатът беше скромнен и определено не стигаше, за да осигури средства за войните на Едуард в чужбина, затова кралят беше започнал да хвърля завистливи погледи към богатствата на останалата част от английската църква. В това отношение той имаше двама непоколебими противници: Бонифаций VIII в Авиньон, който бе твърдо убеден, че църквите от Запада трябва да възстановят редовните си плащания към папския престол; и Робърт Уинчълси, ръкоположен за архиепископ преди четири години, който имаше ясна представа за своите права и тези на английската църква.

Едуард беше призовал архиепископите на Кентърбъри и Йорк да свикат духовенството и да обявят увеличението на данъците. Но скоро след плякосването на Берик нещата се бяха усложнили, защото Бонифаций VIII издаде булата си „Clericis Laicos“^[2], която Уинчълси бе използвал, за да настоя, че кралят има право да облага с данък църквата само с нейно съгласие. Прикривайки унищожителния си гняв, Едуард с горчивина се бе съгласил.

Нещата се бяха влошили, мислеше си Корбет, докато гледаше редицата сановници пред себе си, от недоволници като Бигод и Буун, които не само бяха отказали да плащат данъци на краля, но и да го придружат в чужбина, за да се бият с французите.

Скоро отделните групи заговорници щяха да се обединят и да създадат опозиция, подобна на онези, срещу които се бяха изправили бащата и дядото на Едуард, когато се бяха опитвали да съберат пари за гибелните войни в чужбина.

Корбет се взря през облаците тамян към високата съсухрена фигура на главния свещеник Уолтър дьо Монфор. Архиепископът на Уинчълси беше решил, че аргументите на Църквата за необходимостта от нейното одобрение, за да плаща данъци, трябва да бъдат изложени пред краля от човек поне с ранга на Уолтър дьо Монфор. Изборът му беше неизречена, но смъртоносна обида за Едуард, защото главният свещеник беше представител, макар и незначителен, на прочутия род Дьо Монфор, който преди четиридесет години се беше противопоставил на Едуард и неговия баща, крал Хенри. Симон дьо Монфор, граф Лестър, един от великите барони на времето си, се бе

разбунтувал, завзел властта и буквално бе наложил условията си на победения Хенри III.

Едуард, тогава принц на Уелс, мълчаливо бе приемал тези условия, докато събра достатъчно войска за контраудар. Последвалата гражданска война беше кървава и зловеща и завърши едва когато Дьо Монфор беше убит и насечен на части в битката при Ившъм. След това родът Дьо Монфор и повечето от оцелелите след поражението на граф Симон, бяха заминали за чужбина, но продължаваха да водят скрита война срещу Едуард, изпращаха в страната убийци за него и нападаха кралските шпиони в чужбина. В един от случаите бяха убили дори братовчеда на краля, докато присъстваше на литургия на път за Рим. Разбира се, Уолтър дьо Монфор не беше предател, върху него не падаше дори сянка от подозрение за измяна, но той бе страстен, убедителен и красноречив проповедник и Едуард отново щеше да бъде изправен срещу един Дьо Монфор, който да му обяснява ограниченията на Короната при облагането на поданиците с данъци. Срещата нямаше да бъде приятна. Корбет се бе срещнал с краля, непосредствено след като бе разбрал кой ще говори и гневът на Едуард беше неудържим.

— В името на Бога! — беше измърморил той. — Трябва ли един Дьо Монфор да ми казва кога и откъде да си вземам парите? Няма да забравя обидата, която ми нанесе Уинчълси. Не приемам леко подобни постъпки.

Когато се ядосаше, Едуард ставаше много отмъстителен, както бе доказало опожаряването на Берик. Самият Корбет дължеше много на краля. Той се бе издигнал до главен писар в съда с добро заплащане, две хубави къщи в града и имение с плодородна земя и пасбища, близо до Луис, в Съсекс. Въпреки това винаги бе предпазлив с краля, защото след смъртта на любимата му Елинор настроенията му се сменяха рязко като морските ветрове и помитаха всичко по пътя си. Гневът на Едуард поражаваше дори именитите благородници, които биха посмели да му се опълчат.

Внезапно Корбет бе откъснат от мислите си. Молитвата преди причастието беше свършила; следваше целувката на мира, преди всички да се причестят. Дьо Монфор, облечен великолепно във пурпур и злато, слезе по стъпалата на олтара до краля, поклони се, сложи леко ръце на раменете му и го целуна по двете бузи.

— Pax Domini sit semper vobiscum.

— Et cum spiritu tuo^[3] — прошепна кралят.

После Дьо Монфор, блестящ в богатите си одежди и къпещ се в собственото си самодоволство, се върна до олтара, където продължи литургията.

Хорът изпя Agnus Dei, наблягайки на „miserere nobis“ и звукът от пеенето постепенно заглъхна, изгубен под високия купол на катедралата. Корбет се отпусна: музиката го успокояваше. Нямаше смисъл да се тревожи и той започна да се подготвя за причастието. Камбаните зазвъняха. Корбет погледна към Ранулф, за да се увери, че на лицето му е изписано подходящото набожно изражение. Службата бе прекъсната за малко, докато раздаваха причастието, свещениците се скупчиха около олтара, после потирът започна да се предава от ръка на ръка. Корбет видя как Дьо Монфор се обърна, за да вдигне причастието пред останалото паство.

— Ecce Agnus Dei, qui tollit peccata mundi. Ето Агнецът Божи, който пое върху себе си греховете на света.

Внезапно Дьо Монфор замръзна и подносът се изплъзна от ръката му, посипвайки нафората като снежинки върху стъпалата на олтара. Ръката на свещеника се вдигна и посочи към краля, костеливото му лице изглеждаше мъртвешко, с изопната кожа и изцъклени очи. Корбет стана и ръката му потърси ножа под наметката. Устата на Дьо Монфор се отваряше и затваряше като на риба на сухо, със силен вик той падна по очи надолу по стълбите и главата му шумно се удари в камъка. За няколко мига се възцари пълна тишина, изместена от ужас. Няколко рицари от свитата на краля затичаха към него, пробивайки си път през тълпата, оглеждайки се дали Дьо Монфор не е бил повален от тайнствен убиец. Чуха се виковете, писъци. Корбет видя сър Фулк Басет, млад рицар от свитата на Едуард, да коленичи до неподвижното тяло на Дьо Монфор. Той го погледна бегло, обърна се и извика към краля.

— Сир! — Корбет видя, че младежът опипва гърлото на свещеника. — Мисля, че е мъртъв.

Млад свещенослужител с развяващи се като рокля блестящи одежди забърза към Уинчълси.

— Милорд епископ — заекна той, — свещеникът е мъртъв.

Уинчълси погледна към краля.

— Изнесете тялото му — тихо каза той. — И прекратете службата.

Мъжът се поклони рязко и бързо се отдалечи. Уинчълси се обърна към краля.

— Твое величество — каза той сухо, — очевидно няма да има проповед.

— А ще получа ли данъците си, епископе?

— Не и докато въпросът не бъде проучен — отсече Уинчълси и се приведе към краля. — Ще помоля твое величество да уважава правата на Църквата, защитавани от папството и подпечатани с кръвта на мъченика св. Томас Бекет.

Кралят се наведе с почервенияло от гняв лице.

— Понякога, епископе — каза той тихо — ми се струва, че светият Бекет е заслужавал онова, което го е сполетяло.

Уинчълси се присви от това богохулство и се канеше да отговори, когато в храма отекна пронизителен вик. Корбет, който бе чул думите, разменени между епископа и краля, се огледа. Звукът идваше от един отвор в противоположната стена, откъдето внезапно се показва костелива ръка.

— Това е отшелникът — прошепна Ранулф. — Той живее там.

Прозвуча нов писък, последван от дълбок, гробовен глас.

— И Бог изпрати Ангела на смъртта при египтяните, и той ги порази. Ангелът на смъртта е тук, в тази църква! Божият гняв! Това е убийство, казвам ви!

Пророческият, вещаещ гибел глас за миг прекъсна врявата в храма, после ръката изчезна. Кралят направи знак на Басет.

— Сър Фулк — тихо му прошепна той, — опразни олтара и църквата. Кажи на хората да се разотиват!

Сега около олтара се бяха струпали хора — момичета, придворни дами, рицари, пажове, дори войници. Зад тях имаше и други: млад благородник със сокол на китката; търговци, момичета с разпуснат вид от улиците и кръчмите край стените на катедралата. Жените бърбяха, мъжете разговаряха на висок глас, момичетата шепнеха и се смееха на объркването на управниците.

— Няма да позволя да ме зяпат така! — промълви кралят.

От другата страна на олтара послушници и служители на катедралата вдигаха тялото на Дьо Монфор върху кожена носилка, за

да я изнесат в близката сакристия. Кралят стана, обърна се и щракна с пръсти към Корбет.

— Последва ме. — Той се обърна. — Милорд Съри. Джон дьо Варен, граф Съри, най-опитният и най-верният от бароните на Едуард, въздъхна и се изправи. Кралят мина покрай олтара, разблъсквайки зяпащите прислужници и свещеници, още вцепенени от трагедията. Едуард мина под резбованата дървена преграда, отдръпна тежките кадифени завеси и влезе в параклиса, последван от Корбет и Съри. Последният, белокос и червендалест, гладеше козята си брадичка. Изглеждаше не по-малко разтревожен и уплашен от Корбет, и писарят разбираше защо. И двамата бяха чули кратката, но яростна размяна на реплики между краля и епископа и знаеха, че смъртта на Дьо Монфор няма да помогне на краля да събере данък от Църквата. Едуард прекоси празния параклис и се облегна на гробницата на някакъв отдавна погребан епископ. За да се успокои, Корбет се помъчи да си спомни името му. Ерконвалд^[4], това беше! Някакъв саксонски свещеник. Подпрян на белия каменен саркофаг, кралят дишаше дълбоко и масивният му гръден кош се издуваше от напрежението. Той погледна главния си писар, един от малкото хора, на които се доверяваше.

— Мразя тази църква — дрезгаво каза той, загледан към високия свод.

Корбет погледна към голямата розетка, оцветена във всички цветове на дъгата от слабото слънце, пробило си път през снежните облаци.

— Мразя тази църква — повтори шепнешком кралят. — В нея навремето се събрали лондончани, за да се врекят във вяроност на Симон дьо Монфор. Дали духовете от Ившъм витаят тук?

Корбет разбра, че кралят насочва гнева си към сградата, вместо да го отправи към хората, които тя символизираше. Едуард мразеше „Сейнт Пол“ не само заради Дьо Монфор, но и защото тя символизираше беззаконието в столицата. Голямата камбана на катедралата винаги призоваваше гражданите на оръжие или ги събираше на големия площад отпред, за да чуят някой проповедник или бунтовен оратор, който говореше срещу двора или кралските данъци. Освен това тя имаше правото да предоставя убежище и престъпниците от двете страни на реката бягаха тук от шерифите и

другите кралски служители. Едуард бе направил всичко възможно, за да прекрати тези злоупотреби, изграждайки високи стени около катедралата; но тя си оставаше по-скоро пазар, отколкото Божи храм. Тук правниците се срещаха с клиенти; прислужници идваха, за да потърсят работа; търговци сключваха сделки. В този Божи храм човек можеше да си купи почти всичко. Съри, който още гладеше брадата си, реши, че е време да се намеси.

— Да обсъждаме грешките и недостатъците на тази катедрала ли дойдохме тук, твое величество — той кимна с глава назад, където се чуваше шумът на хората около олтара — или за да обсъдим какви ще са последствията от смъртта на Дьо Монфор?

Кралят го погледна, готов да му отвърне хапливо, но реши, че си е създал достатъчно врагове, затова се обърна към Корбет.

— Хю, иди и виж дали Дьо Монфор наистина е мъртъв. Басет!

Корбет се обърна и видя, че младият рицар стои на пост пред вратата. Ранулф се беше сгушил зад него, гледайки с ококорени очи вбесения крал, очевидно чудейки се дали гневът ще намали благоволенieto му към него и неговия господар. Беше придружавал Корбет достатъчно често, за да се страхува от Едуард. Познаваше променливите му настроения и знаеше, че ако писарят изпадне в немилост, и той ще трябва да се върне в калта, откъдето беше дошъл.

Затова се грижеше за добруването на господаря си с почти религиозна страст. Ранулф не искаше никой да разстройва Корбет — това беше негова привилегия.

— Басет — повтори кралят, — иди с Корбет. Хю — кралят кимна към мястото, където се беше спотаил Ранулф, — вземи и копия си. Не му е тук мястото.

Корбет и Басет се поклониха, дръпнаха завесите и се върнаха сред врявата в храма. Войниците бяха успели да въдворят някакъв ред. Бяха обградили олтара с железен пръстен, а други кралски служители и глашатаи се грижеха хората да напуснат храма. Дори през глъчката и дрънченето на оръжие Корбет усети заплахата. Хората смятаха, че имат право да стоят в кораба на църквата и не им харесваше да си тръгнат, без да догледат интересното зрелище. Нещо по-лошо, новината за смъртта на Дьо Монфор и пророческите викове на отшелника сигурно вече се бяха разпространили, Бог знае как, и из

тълпата отвън се шепнеше, че смъртта на Дьо Монфор е наказание за краля.

---

[1] (лат.) Смили се. — (Бел. ред.) ↑

[2] Начални думи на папската була, издадена през 1296 г. в отговор на молбите на английски и френски свещеници, които се обръщат към Светия престол за защита срещу изискванията на светската власт. — (Бел. ред.) ↑

[3] (лат.) — Мирът Господен да бъде с всички вас. — И с твоя дух. — (Бел. ред.) ↑

[4] Свети Ерконвалд (? — 690) — лондонски епископ от саксонски благороднически род, основал два манастира. Съгласно преданията поради светостта си вършел чудеса и приживе. Чудеса са ставали и на гроба му е „Сейнт Пол“. — (Бел. ред.) ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Следван от Басет и Ранулф, Корбет пресече вече притихналия олтар и влезе в сакристията — голямо помещение, облицовано с дъбова ламперия, огромна маса в средата и шкафче за причастието, вградено високо в стената. Някой бе запалил стенните факли и донесъл мангали, за да се пребори с убийствения студ. Свещениците, изнасяли литургията, и свещеноприслужниците все още бяха тук.

Корбет огледа претъпканата църква. Имаше войници, миряни и духовници от други енории, които се разхождаха напред-назад, но не приближаваха голямата маса, върху която лежеше тялото на Дьо Монфор. Млад свещеник с епитрахил на врата, помазваше очите, устата и ръцете на мъртвеца. Корбет отново се озърна, търсейки някой по-висш духовник и накрая видя човек, който му се стори подходящ. Младолик дребен мъж, пълничък и с гъста червена коса, с епитрахил в червено и златно. Корбет си спомни, че той бе един от главните свещенослужители. Приблужи към него, за да му се представи и когато мъжът се обърна, беше поразен от красивото му лице, което излъчваше святост. Имаше свещеници, които приличаха на Божи хора и такива, които не приличаха. Този духовник бе създаден за Божи служител. Лицето му беше с фини черти, с хлътнали сини очи и гладка кожа. Той се усмихна на Корбет.

— Значи те праща негово величество кралят.

— Да — отвърна Корбет. — Трябва да разбере какво се е случило с мастър Дьо Монфор.

Свещеникът се обърна и кимна към трупа.

— Той вече се е изправил пред друг съд, мастър Корбет.

— Какво прави този свещеник? — попита Хю.

— Помазва го.

— Мислех, че това се прави, когато човек умира, а не след като е умрял.

Свещеникът сви рамене.

— Очевидно разбираш от теология, мастър писарю. Но Тома Аквински и Бонавентура казват, че душата напуска тялото часове след като сърцето е спряло да бие. Заради Дьо Монфор нека се надяваме, че е така и че душата му е била пречистена от греховете.

Корбет се канеше да се приближи към масата, но свещеникът го възпря, като сложи ръка на рамото му.

— Остави свещеника да приключи, мастър писарю — каза той.
— После ще можеш да го гледаш.

— А ти кой си?

— Сър Филип Плъмптън, свещеник от „Сейнт Пол“ — отвърна мъжът.

Корбет кимна.

Младият свещеник, който също беше участвал в съдбоносната литургия, бе приключил с помазването и сега започна да чете псалма за мъртвите „De Profundis Clamavi ad Te“^[1].

Щом това свърши, той сведе глава така, че се видя тонзурата му и започна последния призив, нареждайки на душата на мъртвия да си върви, призовавайки архангелите Михаил и Гавриил да го посрещнат с небесните ангели и да пазят душата на мъртвеца, та да не попадне в ръцете на Лукавия, Сина на вечното проклятие.

Корбет потръпна. Тук, в Божия храм, заобиколен от свещеници, той чувстваше някакво дълбоко вкоренено зло. Вече подозираше, че смъртта на Дьо Монфор не е злополука и си спомняше историите, които бе чувал за „Сейнт Пол“ — колко често тя била свърталище на грешници, как много от свещениците не следвали правилата на ордена си или обетите, дадени при ръкополагането им. Някои твърдяха, че това е така, защото катедралата била построена върху древен храм, използван някога от римляните, които принасяли жертви на Диана, богинята на лова. Корбет отново потръпна. Със злото беше дошъл и хаосът, а той трябваше да бъде овладян. Ако смъртта на Дьо Монфор не беше нещастен случай, кралят сигурно щеше да му нареди да разбере защо е умрял.

Корбет не се радваше на задачата си. Вече беше видял гнева на краля и смяташе, че до голяма степен е престорен. Имаше ли Едуард пръст в смъртта на Дьо Монфор? Писарят не си правеше илюзии по отношение на царствения си господар. Крал Едуард беше човек, за когото целта винаги оправдаваше средствата. В университетите на

Европа имаше теоретици на политиката, които твърдяха, че кралската особа е над закона и дори че неговите желания са закон. Беше ли трупът върху масата доказателство за това? Дьо Монфор идваше от семейство, мразено от краля и щеше да произнесе реч, с която да отрече правото на Едуард да облага Църквата с данъци. Имаше ли кралят нещо общо със смъртта му? Затова ли не беше дошъл лично в сакристията? Да не би да вярваше в поверието, че тялото на убития винаги кърви в присъствието на убиеца му?

Корбет леко отмести ръката на Плъмптън и тръгна към масата, когато младият свещеник с пребледняло и изопнато от страх лице се изправи и тихо се отдалечи. Лицето на трупа, все още облечен в свещеническите одежди, беше покрито с тънък плат. Усетил настъпилата тишина — белег, че присъстващите го наблюдават, — Корбет повдигна плата. Лицето на Дьо Монфор, което и приживе не беше красиво, в смъртта изглеждаше трагично, почти гротескно. Мускулите на лицето му бяха още сковани, очите — полуотворени и Корбет видя две монети, поставени отстрани на главата му. Очевидно свещеникът се бе опитал да затвори очите на мъртвеца, но въпреки това те гледаха злобно, сякаш към Корбет. Ноздрите бяха разширени, устните разтворени, вкочанени от ужасната смърт. Корбет, който разбираше малко от медицина, се наведе и помириxa устата на мъжа. Усети дъх на чесън, на вино и някакъв друг сладко-горчив мирис. Събра сили и бръкна с два пръста в устата — на Дьо Монфор, въпреки тихите възгласи на протест от хората наоколо, разтвори челюстите му и се взря между тях. Както и очакваше, устата не се бе затворила, защото езикът беше подут, а венците около загнилите зъби бяха почернели. Корбет веднага разбра истината. Дьо Монфор не беше умрял от внезапен сърдечен пристъп, нито от прилив на кръв в главата. Той беше отровен.

Писарят върна плата на мястото му, поклони се на Плъмптън и излезе от сакристията. Отвън го чакаха Басет и Ранулф.

— Какво има? — попита младият рицар.

Корбет го погледна безмълвно и тръгна към параклиса.

Ранулф шумно обърса носа си с ръкав и се замисли за бъдещето; предстояха неприятности и скоро той и господарят му щяха да бъдат забъркани в тях. Могъщият крал щеше да ги призове и да им повери тайна мисия. Ако беше така, а досега господарят му никога не бе

разочаровал краля, това щеше да донесе на Корбет още пари и почести, а Ранулф щеше да се къпе в отразената му слава. Той се отдаде на самодоволство — всички други лондончани бяха изгонени от нефа^[2], но той, Ранулф-ат-Нюгейт, бивш престъпник, осъден на обесване, можеше да остане.

Корбет му беше издействал помилване и благодарение на тайните мисии и острия ум на господаря си, Ранулф бе забогатял. Макар мълчалив и необщителен, писарят беше винаги щедър и прислужникът беше натрупал значително количество злато при един златар близо до Поултри, при птичия пазар. Не че бъдещето го тревожеше особено. За него всички дни бяха еднакви, защото двете му основни цели бяха да се грижи за Корбет и да се забавлява колкото може повече.

Отношенията му с писаря не бяха лесни: Корбет често беше намръщен и отнесен. Понякога седеше с часове в ъгъла на някоя кръчма, отпивайки от виното или ейла си, потънал в собствените си мисли и ако Ранулф се опиташе да го разсее, получаваше в отговор само мрачни погледи. Единственото място, където Корбет се оживяваше, беше архивът — между купчините пергамент, восък, мастилници и пера. Там той се наслаждаваше досущ като Ранулф, когато преследваше жените и дъщерите на лондонските търговци. Другото му удоволствие беше музиката. В жилището им на Бред Стрийт Корбет често свиреше вечер на флейта, съчинявайки нови мелодии. Имаше и друга причина за мълчаливостта на писаря — Мейв, годеницата на Корбет, която беше от Уелс. Хубаво момиче, помисли си Ранулф, макар да се боеше от острия ѝ език и яносините ѝ очи. Тя беше единствената жена, която му вдъхваше страх, и той подозираше, че самият Корбет се бои от нея.

Мейв беше признала на господаря му любовта си, но засега отказваше да определи дата за сватбата с обяснението, че проблемите в Уелс след потушаването на бунта, в който дебелият ѝ, зъл чичо беше замесен, още не са стихнали. Да, уелското момиче беше вгорчила живота му. Ранулф погледна към господаря си и колкото се може по-силно издуха носа си в ръкава на ризата си. Басет се усмихна. Корбет спря рязко, обърна се и погледна мрачно прислужника си.

— Този път — отсече той — оставащ вън! Ранулф се усмихна и кимна, докато господарят му, следван от Басет, повдигна завесите и се

върна при краля. Сега Едуард седеше, необичайно прегърбен, в подножието на саркофага на свети Ерконвалд. Съри, облегнат на стената, си чистеше зъбите и гледаше светлината, която проникваше през розетката, сякаш я виждаше за първи път. Корбет знаеше, че господарят му е в лошо настроение. Дългото му, набръчкано лице беше намръщено, очите — притворени, сякаш мислеше за нещо лично. Когато Корбет влезе, той го погледна.

— Е, писарю?

Корбет разтвори ръце и сви рамене.

— Както се боях, твое величество. Убийство.

— Откъде знаеш? — внезапно се изправи Съри. — Да не си лекар, мастър писарю?

Корбет въздъхна. Винаги се боеше да не си навлече омразата на големите благородници; хора, родени с титли, които дълбоко презираха всички, които сами извоюваха титлите си. Корбет беше верен служител на краля; бе учил усърдно в Оксфорд и работил дълги часове в студени и тесни скрипториуми и библиотеки; но издигането му се дължеше единствено на кралското благоволение, а благородници като Съри не признаваха това. Корбет още не беше срещнал благородник, който да го приема такъв, какъвто е — способен писар и доверен служител на краля.

Въпреки всичко той знаеше как да оцелява в несигурния свят на дворцовата политика.

Поклони се на Съри.

— Милорд е прав — той се усмихна раболепно, макар че се мразеше за това. — Не съм лекар, но разбирам от отрови.

— Тогава си ценен човек — прекъсна го Съри. Корбет почувства как го залива вълна от гняв и прехапа устни. Намекваше ли Съри, че той има нещо общо със смъртта на свещеника? Погледна косо към краля, който се беше изправил и пригладжаше робата си.

— Милорд — отново започна Корбет, — поради различни обстоятелства разбирам малко от медицина, но е всеизвестно, че човек, чието лице остава сковано в смъртта, езикът му е подут, а устата черна като адска дупка, е бил отровен. Онова, което трябва да разберем — той се обърна и погледна към краля, — е кой го е отровил, къде и кога.

Корбет се взря в очите на Едуард, макар че би искал да се обърне и да огледа Басет, защото когато бе съобщил, че свещеникът е бил

отровен, бе чул как младият рицар рязко си пое дъх и изруга. Писарят се чудеше защо Басет е толкова загрижен. Какво го засягаше? Но този въпрос трябваше да почака. Корбет знаеше какво ще се случи. Кралят щеше да му нареди да открие причините за смъртта на Дьо Монфор и да не спира, докато не открие истината или не събере достатъчно сведения, за да изглежда, че я е разкрил.

— Твое величество — настоя Корбет, — тази случка трябва да се разследва. Всички знаят, че мразиш рода Дьо Монфор. Освен това той беше свещеник, близък на архиепископа на Кентърбъри. След литургията щеше да произнесе реч, в която да обори правото ти да обложиш Църквата с данък. — Писарят млъкна и облиза устни, но кралят изглежда се беше овладял, преглъщайки гнева си. — Хората ще кажат — продължи Корбет, — че ти си поръчал да убият Дьо Монфор.

Кралят се обърна с гръб към Корбет, разпери ръце и се облегна на гробницата, свел глава пред големия прозорец, сякаш потънал в безмълвна молитва. Когато се обърна, изглеждаше уморен.

— Имаш право, писарю — тихо каза той. — Ще ми припишат убийството на Дьо Монфор, както и на останалите от проклетото му семейство. Как бих могъл да искам данъци от духовенството, когато то ще се надигне като един и ще поиска възмездие за смъртта на Дьо Монфор. — Той хвърли бърз поглед на Корбет в слабата светлина. — Но как?

— Има две възможности — отвърна внезапно Корбет, почти без да се замисля. — Или е бил отровен преди началото на литургията, или...

— Или какво? — рязко попита кралят.

— Или — тихо продължи писарят — отровата е била в потира.

Корбет видя как лицето на краля преbledня при изреченото богохулство.

— Искаш да кажеш — намеси се Съри, — че виното, причастието, Христовата кръв е била отровена от някого? Тогава трябва да го е сторил някой от онези, които присъстваха на литургията.

Графът се приближи и се взря в очите на Корбет.

— Съзнаваш ли какво говориш, писарю? Че свещеник или свещеноприслужник от тази черква по време на литургия, най-святата от всички церемонии, е отровил виното за причастие и е дал на Дьо Монфор да пие от него?

— Да — отвърна Корбет, без да сведе поглед. После се обърна към краля. — Моля твое величество да нареди да пазят олтара, така че нито един потир, поднос за нафора или каквото и да било друго да не може да бъде изнесено, преди да ги огледаме.

Кралят кимна и даде тихо нареждане на Басет, който изскочи от параклиса.

— Това е разумно — каза Едуард бавно. — Каквото и да стане, трябва да бъдем предпазливи. Да приемем ли смъртта на Дьо Монфор и да обявим, че сме невинни, защото ние сме невинни или да я разследваме? Ако решим второто, всеки от духовниците трябва да бъде разпитан, което може да предизвика публичен скандал — и пак да не успеем да открием нищо. Освен това можем да бъдем обвинени, че се опитваме да прехвърлим вината на невинни хора. — Кралят задъвка долната си устна и прокара отрупаната си с пръстени ръка през посивялата си коса. — Свали сребърната диадема от главата си и небрежно я остави върху гробницата. — Какво ще ме посъветваш, Съри?

— Да не разлайваме кучетата! — бързо отвърна графът. — Остави нещата, както са си, твое величество!

— Корбет?

— Бих се съгласил с милорд Съри — отвърна писарят, — но забравяме едно нещо.

— Кое е то?

— Потирът — отвърна Корбет. — Спомни си, господарю, ти също трябваше да се причестиш. Трябва да се запитаме дали отровното вино е било предназначено за Дьо Монфор или за теб.

Кралят потри лице с ръце и погледна към каменните фигури над назъбения парапет в горната част на стените. Корбет проследи погледа му. Горе се виждаха ангели с издути бузи, готови да изсвирят последния тръбен зов; зад тях надничаха лицата на демони с изпъкнали очи и вкаменени изплезени езици. Под гротескните фигури в ярко пурпурно, червено и синьо беше изобразен раят: окъпано в златиста светлина небесно царство, където душите на праведниците в бели роби, стиснали златни арфи, пееха на съдника Христос, а под краката им в червеникавокафява мъгла люспести демони с глави на чудовища и тела на лъвове подлагаха душите на прокълнатите на неописуеми мъчения. Корбет наблюдаваше как кралят разглежда

всичко това. Отегчен, Съри се облегна на стената и се вгледа в пода, сякаш нямаше какво да добави към заключенията на Корбет. Едуард се доближи толкова близо до писаря, че Хю усети смесицата от парфюм и пот, която се носеше от тежката, украсена със злато роба.

— В тази църква, Корбет — каза тихо кралят, пренебрегвайки присъствието на Съри, — лежи тялото на още един английски крал, Етелред Нерешителния. Царството му вечно било заплашвано от меч и сякаш всички небесни сили били настроени срещу него. Такава ли ще бъде и моята съдба?

Корбет би изпитал съчувствие, но докато гледаше в светлосините очи на краля, отново се зачуди дали Едуард, най-съвършеният от всички актьори, просто не се опитва да успокои собствените си страхове.

— Това убийство трябва да бъде разкрито — продължи кралят. — Не заради смъртта на Дьо Монфор — изсъска той. — Нямах нищо против да се отърва от него, както и от другите от неговия род. Но ако някой е искал да убие мен, Корбет, искам да го откриеш.

— Ако е така, твое величество — бързо отвърна Корбет, нетърпелив да се отдалечи от това застрашително присъствие, — най-добре да огледам олтара и потира. Съгласен ли си?

Кралят кимна.

— Върви. Ще те изчакаме тук.

---

[1] От дън душа викам към Тебе, Господи. Псалтир, Пс. 129 — (Бел. ред.) ↑

[2] неф — централната част на християнски храм в продълговата форма, кораб — (Бел. ред.) ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Корбет отново отиде при олтара. Свещите бяха угасени и църквата опразнена. В отсрещния ъгъл Уинчълси и неговият домакин, лондонският епископ, разговаряха свойски с Буун и Бигод. Други благородници и висши духовници стояха наоколо, на лицата им беше изписана престорена загриженост, сякаш приемаха събитията от сутринта като удар, насочен лично срещу тях. Няколко свещеници гледаха към централния олтар, сега заобиколен от войници, които не пускаха никого да премине. Повечето от хората си бяха тръгнали, но сутрешните драматични събития, песнопенията и ужасната смърт сякаш още бяха надвиснали във въздуха подобно на ароматните облаци тамян.

Корбет спря, когато забеляза една фигура, застанала в подножието на стъпалата. Тя носеше рокля от брокат в бяло и златисто и наметка от същия плат, обшита с хермелин и пристегната на раменете с широки ленти от златиста коприна, украсени с пищни златни пискюли. Русата ѝ коса падаше на гърба, придържана от тънка, копринена мрежа, обшита със скъпоценни камъни. Лицето ѝ беше издължено и гладко, би изглеждало царствено, ако не бяха дръзките очи и лукавата извивка на устата.

Корбет не я беше виждал досега. Отначало помисли, че е придворна дама, но когато видя отблизо начервените устни и нокти, реши, че е високоплатена куртизанка, може би любовница на някой от сановниците, които още не си бяха тръгнали, или дори на духовник. Спомни си старата поговорка: „Расото не прави монаха“; много свещеници се отдаваха също тъй страстно на плътските удоволствия, както се молеха публично срещу същите тези грехове. Корбет се канеше да се обърне, когато жената внезапно запита остро:

— Мъртъв ли е Дьо Монфор?

Той се обърна и, без да се замисли, отвърна.

— Да, мъртъв е.

Когато се осъзна, жената се бе обърнала и наперено вървеше през кораба на църквата, поклащайки предизвикателно пищни бедра под копринената си рокля. Корбет би искал да я последва и да попита защо се интересува от смъртта на Дьо Монфор, но кралят го чакаше, затова той се отправи към войниците. Когато приближи, един от тях протегна ръка да го спре, но Басет, който бързо го беше последвал, поговори шепнешком с началника на стражата и на Корбет бе позволено да премине.

Той се изкачи по стъпалата и застана пред олтара. Беше дълъг, мраморен и по-широк, отколкото беше очаквал. Отпред бе покрит с изящно издялани фигури на ангели и овчари; сцена, изпълнена с почти детско веселие; овчарят свиреше толкова силно на гайдата си, че не можеше да чуе райските песнопения. Корбет погледна резбата, погали гладките фигури, забравил за миг задачата си, докато се възхищаваше на сложната и изящно изработена украса. После клекна, за да огледа петното от вино и видя подобни червени петна върху килима. Беше ли го разлял някой? Навярно. Той сви рамене и стана, за да огледа самия олтар; сложи ръце върху него и бръкна под покривката, сега покрита със стъкл се восък. Сред скъпите тъкани различни коприна, кадифе и златоткан бродат. Най-горната покривка беше чисто бяла, избродирана по ръбовете в светлокафяво, златисто, зелено и тъмносиньо. В средата на ленената покривка имаше червен кръст, който отбелязваше мястото на свещената реликва, вграждана във всеки олтар, но тъй като това беше катедралата „Сейнт Пол“, под него бяха някои от най-редките реликви: треска от истинския кръст, отломки от камъка, на който стъпил Христос, преди да се възнесе, парче от булото на Девата и реликви от гробницата на свети Павел в Рим.

Върху олтара стоеше истинско съкровище: огромни свещници, представляващи плетеница от извити сребърни листа, украсени със златни фигурки на хора и демони; малки потири със стойки от цветно стъкло, гравирани със сцени от Страстите Христови. Имаше и дарохранителница, украсена с ореол, от който излизаха безброй лъчи, сребърни подноси, върху някои от които още се виждаха парченца нафора. В суматоката някой бе оставил тук и инкрустирана златна кадилница, а до нея украсен със скъпоценни камъни съд във формата на ладия, в който държаха тамян. Корбет внимателно огледа всичко това. Много свещници бяха го обвинили в богохулство, защото

осветените хляб и вино още бяха върху олтара, но Корбет знаеше достатъчно, за да разбира, че богохулството е в помислите, а не в делата. Той прошепна кратка молитва, отново се удари по гърдите, мърморейки „Рессави“^[1], вярвайки, че Бог ще надникне в сърцето му и ще разбере, че не иска да оскверни Светото място, а търси истината, защото тук бе извършено страшно престъпление. Но как?

Корбет си припомни ритуала на литургията. След *Agnus Dei*, всички свещеници трябваше да вземат нафора от сребърните подноси върху олтара. После потирът минаваше от ръка в ръка и всеки от тях отпиваше, преди да го подаде на следващия. Така ли бе отровен Дьо Монфор? Корбет приближи до кадилницата и повдигна позлатения ѝ капак. Малките парченца въглища вече бяха студени. Той ги помириша, но не усети нищо друго освен миризмата на тамян. Хрумна му безумната идея, че Дьо Монфор е умрял, защото е вдишал някакви смъртоносни пари, но бързо я отхвърли. Ако беше станало така, същото щеше да сполети и останалите в църквата; но те бяха живи и здрави, а той лежеше в сакристията и смъртта постепенно вкочаняваше тялото му. Беше ли хлябът отровен? Корбет отхвърли и тази идея. Все пак, никой свещеник не би могъл да знае предварително кое парче нафора ще получи, а това не отговаряше на подозрението му, че кралят, а не Дьо Монфор, е бил предвиден за жертва. Трябваше да е било виното.

Писарят отиде до самотния потир, все още наполовина пълен с вино. Помириша го, но усети само ароматния дъх на грозде. Бръкна с пръст и се канеше да го оближе, когато някакъв глас внезапно извика:

— Това е светотатство!

Той се обърна и видя Уинчълси, пребледнял от гняв, да стои в подножието на олтара, гледайки яростно към Корбет през редицата войници.

— Какво правиш там?

— Милорд — отвърна Корбет, — изпълнявам кралска заповед. Дьо Монфор беше отровен на този олтар. Не богохулствам, а търся отровата, която го уби. Ако успеем да я намерим, ще разкрием отровителя — той погледна към архиепископа, който не сваляше яростния си поглед от него.

— Нямаш право. Ти си мирянин — отсече архиепископът. — Трябва да получиш разрешение от мен или поне от епископа на

Лондон, дори за да се доближиш до олтара.

— Милорд — каза Корбет, уморен от този фарс и принуден да говори над раменете на войниците, някои от които открито се подхилваха на препирнята. — Ако възразяваш срещу онова, което правя, обърни се към краля. Или, ако искаш, отлъчи ме от църквата. Но аз не проявявам неуважение. На този олтар лежи причината за смъртта на Дьо Монфор и възнамерявам да я открия.

— Писарят е прав — прозвуча друг глас и когато се обърна, Корбет видя Плъмптън да го гледа от другия край на олтара. — Милорд архиепископ — продължи свещеникът помирително, — писарят не проявява неуважение. Той е тук по заповед на краля. Всички сме уплашени. Какво ще кажеш да му помогна?

Архиепископът кимна, Плъмптън се изкачи по стъпалата, премина между войниците и се присъедини към Корбет.

— Откри ли отровата, мастър писарю?

— Нищо не намерих — каза Корбет, обръщайки гръб към още ядосания прелат. — Това ли е олтарният потир? — Той взе богато украсената чаша.

— Това е единственият потир — отвърна Плъмптън. — Принадлежеше на Дьо Монфор и той много се гордееше с него. Беше му подарен лично от граф Симон.

— И той пи от него? Плъмптън кимна.

— Тогава той е причина за смъртта му. Свещеникът взе чашата и я пресуши, преди да я остави обратно върху олтара.

— Не мисля — каза той. — Изпих осветеното вино, защото някой трябваше да го направи, а след няколко минути ще разбереш дали е било отровно. Но мисля, мастър писарю — усмихна се той, — че вече знаеш отговора. В потира нямаше отрова. Спомни си, че на литургията всички ние пихме от него.

Корбет прехапа долната си устна и кимна. Нямаше да открие нищо тук.

— Благодаря за помощта — каза той. — Не съм проявил неуважение. — Той махна към църквата. — Осъзнавам, че свещениците тук трябва да почистят и да подредят олтара, но ти нареждам от името на краля нищо да не излиза от черквата, преди да го огледам отново.

Плъмптън сви рамене.

— Разбира се. Но сега — каза той — кралят те очаква. Епископът на Лондон беше организиран пиршество, за да отпразнуваме провала на кралските планове и готвачите са се постарали, а въпреки смъртта на Дьо Монфор ние не сме изгубили апетита си.

Корбет се усмихна, мина през редицата войници, погледна студено към още ядосания архиепископ и отново се запъти към краля. Откри, че Едуард си беше възвърнал самообладанието и бе пуснал в параклиса и други от свитата си — прислужници, войници, придворни, които се опитваха да внесат някакъв ред в настъпилата суматоха. Кралят беше накарал да му донесат сребърна кана с вода и кърпи. Той изми ръцете си с ароматен сапун и позволи на кралския бръснар да среши косата и брадата му и да му постави отново сребърната диадема. Когато това бе направено, Едуард обяви, че епископът на Лондон ги очаква в залата на катедралния съвет и следван от свитата си, включително Корбет и Съри, се върна обратно в сакристията. Без да обръща внимание на онези, които бяха там, той излезе през източната врата, мина през ветровитите, покрити със сняг открити галерии и влезе в залата за събрания.

Белосаните стени на голямото помещение бяха покрити със скъпи фламандски гоблени, лъснатият дъбов под беше застлан с дебели персийски килими. Восъчни свещи в свещници от масивно сребро разпръскваха мрака. Имаше мангали на малки колелца, с метални капаци, върху които бяха поръсени ароматни треви.

В огнището на отсрещната стена гореше буен огън, подхранван с въглища и пресни борови пънове, а на подиума под масивната покривна греда, от която се спускаха червени, бели и златисти драперии, имаше голяма маса и тежки дъбови столове. Самата маса беше покрита с бяла покривка и отрупана със златни и сребърни съдове. Очевидно духовниците бяха изпразнили съкровищницата си, за да украсят залата и да смят краля с богатствата си. Корбет се чудеше дали това не беше умишлена подигравка с Едуард. Той щеше да чуе тирадата на Дьо Монфор срещу кралските данъци, а после да бъде доведен тук да пирува за сметка на църквата, докато духовниците му навират в очите съкровищата, които така яростно му отказваха. Сякаш доловил мислите му, кралят не изчака идването на останалите в катедралата, а отиде и седна начело на масата. След това настъпи

суматоха, в която всеки си търсеше място. Всички се стремяха да се настанят колкото се може по-близо до кралската маса. Корбет не беше между тях. Кралят го бе поканил да седне там, но той бе прошепнал, че ще е по-добре да се смеси с тълпата и да чуе клюките и слуховете, които се носят. Едуард се беше съгласил. Но писарят разбираше, че ако отровата е била предназначена за краля, той беше уязвим и тук, колкото в катедралата.

— Добре ще е — прошепна той — твоє величество да внимава какво яде или пие.

Съри, който беше седнал отляво на краля, ядосано се обърна към Корбет.

— Не се тревожи, писарю — рязко каза той. — Кралят няма да яде или пие от нищо, което не съм опитал първи.

— Милорд — хладно отвърна Корбет, — щом знам, че животът на негово величество е в твои ръце и имам твоята дума, съм спокоен.

Той се поклонил на краля и се оттегли, оставяйки Съри, който не беше измежду най-проницателните придворни, да се чуди дали е бил обиден или не.

Корбет внимателно подбра мястото си. Вече подозираше Плъмътън — прекалено любезен, прекалено услужлив, почти доволен и облекчен, че Дьо Монфор е мъртъв. Този човек трябваше да бъде разпитан, помисли си Корбет. Затова когато всички насядаха, той тихичко се намести на пейката до него. Очевидно поласкан от компанията му, духовникът скоро го въвлече в продължителен разговор за историята на катедралата, избягвайки всякакви забележки за смъртта на Дьо Монфор. Корбет го слушаше внимателно, макар същевременно да се чудеше къде са Ранулф и Басет. Ранулф, който не бе успял да си намери място в залата, беше достатъчно умен, за да се сети, че ако отиде в кухнята и се представи за кралски прислужник, ще го обслужат по-добре и по-бързо, докато Басет несъмнено изпълняваше някоя тайна поръчка на краля. Докато Плъмътън говореше, Корбет се замисли за Басет. Млад мъж, кралски рицар, несъмнено от знатно семейство. Беше се натъквал на такива хора и преди — те се срещаха все по-често в двора, бяха напълно предани на краля и сякаш олицетворяваха онази ужасна максима: „Желанието на краля е закон“. Басет беше безогледно амбициозен младеж, за когото

не съществуваше морал, нямаше разлика между добро и зло, ад и рай, праведност и грях — нищо, освен волята на краля.

С напредването на възрастта кралят сякаш се заобикаляше с такива хора. Дори като младеж той не понасяше да му противоречат, а сега беше още по-безмилостен в това отношение. Корбет го беше виждал да се бие в Уелс. Там кралят беше проявил великодушие към победените бунтовници, но сега? Корбет погледна към Едуард, който седеше на централната маса в целия си кралски блясък. Сега беше по-различно. Писарят беше чул за похода в Шотландия, за клането, за жестоката заповед на краля. Хора като Съри, който седеше до Едуард, бяха само оръдие на кралския гняв. Съри беше опитен войник, ветеран. Той би подпалил някой град със същата лекота, с която би прекосил улицата или възседнал коня. Понякога Корбет се чудеше дали все още се налага да служи на краля; имението в Съсекс му носеше добри доходи, притежаваше и къщи в Съфолк, Шотърс Брук, Кларкънуел и на Бред Стрийт. Спомни си Евангелието: „Каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?“ Писарят трябваше да бъде постоянно нащрек сред политическите интриги на английския двор, където човек лесно би могъл да се заблуди и да изгуби душата си.

Сегашният случай не беше по-различен. Корбет вярваше, че отровата в потира може да е била предвидена за Дьо Монфор, но си бе спомнил разговора преди литургията, когато Басет беше припомнил на краля (писарят седеше зад него), че след като свещеникът отпие от причастието, в знак на приятелство ще поднесе на краля същия потир. Но кой би искал да убие Едуард? Корбет въздъхна. Желаетелите сигурно бяха стотици. Филип Френски, заклетият враг на краля, щеше да се зарадва, ако кралят се строполи мъртъв пред олтара в най-голямата си катедрала. Така щеше да обяви пред целия християнски свят, че вероломният английски крал е бил сполетян от Божието възмездие. Другата възможност бяха уелските вождове, сред които се ширеше бунт и предателство. Той ги познаваше, така се беше запознал с Мейв... Представи си милото ѝ лице, обкръжено от сребристоруса коса, после затвори очи и прогони образа. Ако започне да мисли за Мейв, нищо няма да свърши. И, разбира се, шотландците. Беше се срещал с предводителите им — Брус и други като него — безмилостни

мъже, напълно решени да не отстъпят и късче шотландска земя на Англия.

Образът на усмихната Мейв отново се появи в съзнанието му, затова той реши да се разсее, оглеждайки залата. Поднесоха яденето — въпреки сезона готвачите на епископа се бяха постарали за пиршеството. Печени патици, диви гъски, дребни птички, поднесени в бадемово мляко; скопен петел, печен в сос; печено телешко, печено прасе, чапли, желета, печен заек, фазани, еленско, дори таралежи в пикантен сос; жерави, яребици, яйчен крем, портокали, сладкиши, поднасяни от множество прислужници. Прислугата доливаше щедро червено вино. Въпреки че не бе ял отдавна, Корбет не усещаше глад. Още си спомняше лицето на Дьо Монфор, почернялата му уста и подут език. Освен това току-що бе забелязал в другата част на залата котка, захапала разкъсаното тяло на плъх и заедно със зеещите рани по ръцете на няколко от прислужниците, това окончателно беше прогонило апетита му. Затова отпи мълчаливо от виното, обещавайки си, че след пиршеството ще се нахрани в града.

Плъмптън още говореше и Корбет го остави да си бърбори, докато внимателно разглеждаше дървения поднос пред себе си и проследяваше с пръсти гравиранияте с позлата по него стихове от Библията. Съдовете наистина бяха много скъпи. Духовниците от „Сейнт Пол“ може би не познаваха бедността, но със сигурност разбираха от богатство. Дори в домовете на благородниците понякога се поднасяше сух хляб, но тук беше друго. Чашите, в които пиеха, бяха калаени. Ястията бяха поднесени в сребърни и златни блюда; свещите бяха от чист восък; драпериите по стените бяха плътни и богато украсени с позлата. Подът не беше от камък, а от полирано дърво, застлан с килими. Мангалите бяха добре почистени и светеха ярко, излъчвайки не само топлина, но и приятен аромат. Плъмптън беше облечен в дебела черна роба с качулка, обточена с хермелин; пълничките му ръце бяха отрупани с пръстени. Корбет едва не се задушаваше от женствения аромат, който се носеше от него. Но свещеникът изглежда не забелязваше това и продължаваше да описва делата на катедралата, докато най-накрая умореният писар не го прекъсна.

— Сър Филип — тихо попита той, — кой би желал смъртта на Дьо Монфор?

Плъмптън се обърна и лицето му засия от доволна усмивка.

— Аз например.

— Не го ли харесвахте?

— Не. Изобщо не ми допадаше, той беше тайнствен и странен човек. Но длъжността му ми харесваше. Така или иначе, тя се полагаше на мен.

Корбет се почувства леко слисан от подобно признание.

— А има ли и други, които не го харесваха?

Свещеникът разпери ръце и се огледа.

— Катедралата прилича на малък град. Има епископ, главен свещеник, ковчежник, пазител на светите одежди и утвар, събирач на помощи за бедните, библиотекар. Имаме прислужници, които почитват църквата и други, които обслужват нас. Имаме ловци, перачки, пратеници, шивачи. Едва ли измежду тях ще намерите някой, който да е харесвал мастър Дьо Монфор или който ще пролее много сълзи заради смъртта му.

Плъмптън отпи от чашата си и се взря в Корбет.

— А ти, мастър писарю, мислиш ли, че е било злополука? Чух да казват, че си го обявил за убийство. Било е убийство, нали?

— Какво мислиш ти? — попита Корбет. — Кой би убил главния свещеник на „Сейнт Пол“?

Плъмптън отново се усмихна.

— Защо не попиташ господаря си, краля? — каза той.

Корбет твърдо сложи ръка на рамото му.

— Сър Филип — каза той, — някои хора биха приели думите ти за държавна измяна.

Плъмптън бавно отмести ръката на Корбет.

— А някои хора, мастър писарю, смятат, че това е истината — той се взря настоятелно в Корбет. — Защо не попиташ краля? Все пак, нали Басет беше онзи, който донесе вино, най-хубаво бургундско, подарък от твоя господар, вечерта преди литургията?

Корбет го погледна учудено.

— Не знаех.

— Има много неща, които не знаеш — каза заядливо свещеникът.

Внезапно той вдигна ръка и щракна с пръсти. Прислужник с черна превръзка през едното око се спусна напред. Корбет погледна

съсухреното му лице, дългата права коса, мазния кожен елек и платнената престилка, вързана на кръста му.

— Саймън — тихо каза свещеникът — е моят прислужник. Той иска да ти покаже нещо.

Плъмптън пошушна нещо в ухото му, мъжът кимна и се отдалечи.

Корбет се обърна отново към масата, където разговорът продължаваше. Хората не му обръщаха внимание, бързаха да напълнят стомасите си и да се стоплят след студа навън. Виното се лееше свободно и някои от духовниците вече клюмаха с кръвясали очи и олигавени уста. Корбет знаеше, че кралят ще остане тук през по-голямата част от деня, решен да покаже, че няма какво да крие или от какво да се бои, доволен да си почине и пирува за сметка на църквата. Корбет искаше да си тръгне, но изчака слугата да се върне. В едната си ръка той носеше чаша, а в другата мях с вино. Корбет погледна чашата. Беше празна и без украса, но от хубав калай. Мехът беше от кожа, украсена с позлата, капачето от твърда лъскава кожа плътно запушваше гърлото. Корбет беше виждал много такива в кралския дворец. Той погледна чашата, подуши ръба ѝ и усети слаба, но необичайна миризма. После отвори меха и едва не се задави от горчиво-сладката миризма. Плъмътън го наблюдаваше учудено.

— Вземи ги, мастър писарю. Тази миризма е същата като онази, която усетих тази сутрин в сакристията. Сигурен съм — продължи спокойно свещеникът, — че ако отпиеш и глътка от това вино, няма да излезеш жив оттук. Давам ти ги, защото попаднали в лоши ръце, те могат да послужат като оръжие срещу краля.

Корбет кимна.

— Няма да забравя това — каза той. Запуши внимателно меха, стана и без да каже нито дума повече на Плъмътън или прислужника му, излезе от залата, скрил под робата си чашата и меха.

---

[1] Съгреших (лат.) — (Бел. ред.) ↑

ГЛАВА ПЕТА

Корбет излезе от залата и тръгна по леденостудените галерии. Беше още по-студено; слънцето беше залязло и се спускаше сив здрач. Снежни парцали трупаха нов килим върху стария сняг. Неестествена тишина цареше около катедралата, сякаш снегът бе донесъл навсякъде покой, но Корбет, знаеше, че това усещане е лъжливо. Само преди две години кралят бе наредил да издигнат висока стена около катедралата, подсилена с порти, които се заключваха всяка вечер и се отваряха, едва когато зазвъняха камбаните за утринна молитва. Тук имаше хора, които търсеха убежище от закона — цялата измет на Лондон. Тук те не се бояха от кралските служители или градските власти. През падащия сняг, между гробовете и могилите, сега побелели, Корбет виждаше високата каменна стена и импровизираните навеси до нея. Мъже, жени и деца, неясни силуети в кожа и дрипи, сякаш излезли от кошмар, тихо се промъкваха наоколо. Видя слаб отблясък на огънове, дочу бебешки плач, който прорязваше падащия леден мрак. Безнадеждна картина. Това място бе отнето от мъртвите и заето от онези, които водеха съществуване на полуживи.

Ужасно място, заключи Корбет. То пробуждаше демоните в душата му. Спомни си как негов приятел, арабски лекар, с когото се беше запознал преди години в Лондон, говореше за болестта на душата, която възпалява основните течности в организма; замъглявала ума и най-накрая водела до самоубийство. Корбет винаги се страхуваше, че това е кошмарната съдба, която го очаква, че ще изпадне в бездънната пропаст на отчаянието и неспособен да продължи, ще легне и ще умре. Гробищата и дворът на катедралата „Сейнт Пол“ пробуждаха тези демони: тук, в Божия дом, където живееше Христос, вечно разпнат, охранените, тлъсти и топло облечени свещеници се тъпчеха като прасета, а бедните, подобно на котката, която беше видял по-рано, се свиваха, където могат и ядяха каквото намерят.

Корбет мина покрай група коне, спънати заедно, очаквайки господарите им да свършат да пируват. Конярите отдавна бяха изчезнали. Зави зад ъгъла и влезе през южната врата на катедралата. От двете страни на входа имаше малки дървени врати с железни решетки, водещи към камбанарията. Той провери дали са заключени. Не му се искаше да минава покрай отключена врата, защото не можеше да се отърси от усещането за някакво злонамерено присъствие. От двете му страни трансептите^[1] бяха обвити в мрак, дебелият кръгли колони се издигаха като редица мълчаливи пазачи, поддържайки огромната маса от камък, която се извисяваше сякаш по магия, във въздуха.

Катедралата беше пуста. Обикновено тук бе пълно с писари, правници, продавачи на пергамент и прислужници. Хората идваха, за да говорят за съдебни дела и цените на реколтата; жените си бърбеха по съседски дори по време на литургия, понякога млъкваха само, докато се причестяваха. „Сейнт Пол“ беше удобно място за среща, където врагове можеха да разговарят на неутрална територия; тук се решаваха спорове за земи; младежите, решили да се задомят, срещаха избраниците си и техните семейства.

Корбет подскочи, когато голямата камбана на катедралата внезапно заби — известяваше вечерния час, когато портите щяха да бъдат заключени и вързани с вериги, за да не могат да влязат ревящите банди от млади престъпници, които тормозеха нощем жителите на Лондон. Беше ужасно студено. Корбет мина покрай малките, мрачни отвори, откъдето свещениците отслужваха литургии за онези, които плащаха, за да избегнат Божието правосъдие за сторените грехове. Изкачи се към балкона на хора; от двете му страни дървените ложи бяха празни и каменните водоливници го гледаха с безмълвен ужас. Стенните факли все още тихо пращяха, хвърляйки плътни сенки и каменните фигури сякаш оживяваха. Корбет отиде до олтара. И тук факлите на стената хвърляха слаба светлина. Централният олтар беше почистен. Свещената утвар сега бе покрита с плътен тъмен плат, макар че дъхът на тамян от сутрешната литургия още висеше във въздуха и напомняше на души, които отказват да напуснат земните селения.

Централният олтар с украсената си предна част, сега беше обвит в пълна тъмнина, като изключим самотните примигващи светлинки, които блестяха като фар в бурна нощ. Корбет си спомни думите,

издълбани в дървената преграда, покрай която току-що беше минал. „*Hic locus terribilis. Dominus Dei et porta coeli.*“ Тук се влиза със страх Божи, това е Божи дом и порта към небето. Корбет потръпна. А може би и вратата към ада. Тук се съхраняваше плътта Христова, приела вида на хляб и вино, рееше се сонм славещи Го ангели, цялата мощ на небесното войнство. Но беше ли наистина така? Трудно му беше да повярва. Действително ли съществуваше онова, за което говореха свещениците? Беше ли истина? Или някои философи бяха прави като твърдяха, че човек живее в свят на привидности? Дали и самият Корбет не обитаваше свят на сенки, без да осъзнава истинската реалност отвъд тях? Или, както бе казал свети Августин, не беше ли човекът просто дете, играещо си на скалист бряг, без да обръща внимание на шепота на огромния океан пред него? И все пак съществуваше реалност, дори тя да бе реалност на злото. За Корбет беше трудно да повярва, че тази катедрала, издигната върху останките от древен римски храм, наистина е свещено място. Все пак, тук беше убит свещеник, настигнат от смъртта в мига, когато се канеше да приеме Христовата плът. Божието възмездие ли се бе стоварило върху него? А какво ли по-ужасно наказание очакваше онези, които бяха замислили тъй ужасяващо престъпление?

Корбет трепна. От отсрещната стена се чу шум; той извади камата изпод наметката си и бавно тръгна натам с бясно биещо сърце и уста, която бе така пресъхнала, че усещаше езика си като чужд. Драскането сякаш идваше от самата стена. Облян в пот, Корбет предпазливо сложи ръка върху нея и се насочи бавно към мястото, от което идваше. Внезапно нечия ръка стисна пръстите му в ледена хватка. Писарят вдигна другата си ръка, но камата се изплъзна от запотените му пръсти и издрънча върху каменния под. Той се опита да овладее надигащата се паника. Видя как през стената проблясва лъч светлина и изстена. Нима някой от каменните демони, хилещите се водоливници високо на стената, внезапно беше оживял в това злоецо място и се бе плъзнал надолу като змия, за да го сграбчи? Уплашен, писарят се канеше да извика, когато чу глас.

— На чия страна си — на страната на Бога или на дявола? — прозвуча шепот откъм сиянието.

— На страната на Бога! На Бога! — извика в отговор Корбет, опитвайки се да се овладее. Едва сега се сети за отшелника. Сигурно

го бе чул да влиза и писарят бе попаднал в клопката му. Той ли е убиецът, панически се запита Корбет.

— Пусни ръката ми! — извика той. — Иначе ще те намушкам!

— Чух, че камата ти падна на пода — прошепна гласът в отговор. — Но не ти желая злото. Ще те пусна.

Внезапно Корбет почувства, че ръката му е свободна. Отскочи надалеч от стената, намери опипом камата си и бавно се върна обратно.

— Кой си ти? — попита той, обърнат към тънкия лъч светлина, който струеше през един процеп между камъните.

— Аз съм Божи човек — отвърна гласът. — Казвам се Томас. Живея тук от петнадесет години. Ти си писарят — заяви той.

— Откъде знаеш?

— Видях те тази сутрин, когато свещеникът умря, да обикаляш около олтара. Явно си опитен човек, потънал в светски дела. Знаеш ли как умря свещеникът?

Корбет прибра камата и се опита да успокои треперенето на крайниците си.

— Свещеникът беше убит и ти го знаеш — обърна се той предизвикателно към отшелника. — Нали ти извика, че Ангелът на смъртта се е спуснал тук? Откъде знаеше?

Лъчът сякаш избледня и взирайки се, Корбет успя да различи две очи, които му се усмихваха през светлия процеп в стената.

— Това не беше видение — засмя се отшелникът. — Ако беше видял всичко, което аз съм виждал оттук, щеше да си убеден, че е само въпрос на време кога Бог ще изпрати ангела си, за да възмезди.

— Защо? — попита Корбет.

— Защо ли? — повиши глас отшелникът. — Заради тези духовници, тези свещеници, които ломотят литургията през куп за грош; сатаната събира онова, което пропускат от Божествената служба и го слага в торбата си; така, когато свещениците умрат, ще прекарат цяла вечност в посещение на литургии, които са пропуснали, в произнасяне на молитви, които са отложили, в слушане на проповеди, които са забравили. Те бързат да изрекат Божието слово и изхвърлят думите му като боклук в помийна яма. А какъв живот водят! Видя ли блудниците?

Корбет си спомни жената, която беше видял при стълбите на олтара.

— Да — отвърна той. — Видях я.

— Блудница — повтори гласът. — Любовницата на Дьо Монфор.

— На свещеника, който умря?

— На свещеника, който беше убит — гласът на отшелника беше твърд. — Разбираш ме, мастър писарю. Чувал съм клюките. Може да живея тук като доброволен затворник сред камъка, и го правя с надежда да изкупя греховете си, но виждам греховете и на другите, а Дьо Монфор беше грешник. Тази жена беше неговата държанка.

— Знаеш ли името ѝ?

— Името ѝ е Легион — отвърна отшелникът, — защото тя крие у себе си много демони. Поразпитай наоколо. Дьо Монфор беше богат и алчен човек.

— Кралят — каза Корбет, внезапно повярвал на отшелника — ми възложи да разследвам причините за смъртта на свещеника.

Отшелникът се засмя; звукът сякаш излизаше от самия камък.

— За смъртта на Дьо Монфор има толкова причини, колкото са звездите на небето. Той имаше много врагове!

— Откъде знаеш?

— Къде мислиш, че се срещат хората, които заговорничат, мастър писарю? Кое място е по-безопасно от Божия дом? И Дьо Монфор мислеше така. Но ти заявявам най-тържествено, че няма да ти кажа нищо повече. Дьо Монфор беше убит от своите близки тук, в катедралата „Сейнт Пол“. Тук ще откриеш хора, които са по-грешни от Дьо Монфор, свещеници, които са продали душите си на дявола. Желая ти късмет!

Внезапно светлината угасна. Корбет разбра, че отшелникът е угасил свещта и повече няма да му проговори. Чу шумолене зад стената, докато мъжът поставяше парче дърво или камък в цепнатината, отделяйки се от света.

Корбет се отдалечи от килията му към олтара. Отново надвисна страховита тишина. Той сложи ръце на олтара, поклони се пред разпятието, което висеше над него и се огледа. Опита се да си представи какво е почувствал Дьо Монфор. Беше застанал тук, над олтарната плоча; от двете му страни стояха другите свещеници. Agnus Dei беше свършил и причастието изнесено. Парченца нафора бяха

раздадени на сребърни подноси; после потирът обиколи всички. В него ли бе имало отрова? Но Плъмптън бе изпил виното. Явно не беше така. Другите също бяха пили от потира без последствия. Но ако отровата не е била в чашата, как беше умрял Дьо Монфор? Беше ли Плъмптън прав? Нима търсеше в погрешна посока?

Сети се за меха под наметката си; беше го закачил на колана си и докато вървеше, той се удряше в бедрото му. Беше ли Дьо Монфор отровен преди началото на литургията? Корбет прехапа устни и погледна към вратата на сакристията — тежка, дървена, заключена. Зад нея лежеше тялото на Дьо Монфор, вдървено, започващо да гние, просмукано от отровата, която бе изпил. Корбет отново се върна назад в мислите си. Службата беше свършила точно преди обяд, преди голямата камбана на „Сейнт Пол“ да призове за обедна молитва. Беше започнала два часа преди това. Ако Дьо Монфор бе изпил отровното вино преди литургия, кога беше станало това? В девет, в десет часа? Но би ли могъл да издържи толкова дълго?

Може би Съри беше прав; може би не трябваше да се бъркат в това. Може би Корбет преследваше блуждаещи светлини в коварно бласто. Но загадката със сигурност имаше отговор. Може би някой съперник бе отровил виното, изпратено от краля на Дьо Монфор, за да се отърве от свещеника с бавнодействаща отрова и ефектът се беше проявил чак в края на службата.

Корбет седна на стъпалото на олтара и се замисли. Три неща противоречаха на това обяснение.

Първо, въпреки че вниманието му се отклоняваше многократно по време на службата, щеше да забележи, ако Дьо Монфор бе проявил признаци на слабост или бе залитнал. Не бе забелязал нищо странно по време на литургията. Човек под въздействието на отрова сигурно би изпитвал някаква болка. Но нищо подобно не беше станало. Второ, ако отровата му бе дадена преди службата, трябва да е била много бавно действаща. Но Корбет никога не бе чувал за толкова забавено действие, а той имаше опит в тези неща. Повечето отрови убиваха много бързо. Като писар в кралския съд бе присъствал на процесите на много обвинени в отровителство; но техните отрови действаха за минути. Благодарение на това успяваха да заловят престъпника: той или тя нямаше време да напусне местопрестъплението достатъчно бързо. Трето, и тук Корбет се зарадва, че познава донякъде църковните

канони — всеки свещеник, който щеше да изнася литургията и да се причести, не можеше да яде или пие след полунощ. Би било нелепо да се мисли, че Дьо Монфор беше изпил виното предишната вечер, а отровата е подействала след толкова време.

Корбет съсредоточено се намръщи, объркан от загатката. Който и да бе замислил убийството на Дьо Монфор, беше обмислил всичко. Но защо тук? Защо, ако някой е искал да убива Дьо Монфор, е трябвало да го направи открито — пред очите на краля и неговия двор, пред висшите служители на Короната и първите сановници на Лондон? Същата загатка обграждаше и предполагаемия опит да бъде убит кралят. Защо тук, в „Сейнт Пол“, по време на най-съкровения част от литургията? Корбет потърка очи; беше изтощен да нищи тази история. Стана и тръгна през трансепта. Внезапно спря, отново обзет от страх и паника. Отвън, в мрака, можеше да се крие някой, можеше да дебне дори цяла армия. Но ако някой искаше да го убие, можеше да го нападне и докато седеше тук, до осветения олтар. Беше ли това игра на въображението му? Той бързо продължи и едва не извика от облекчение, когато отвори вратата и излезе в снежната белота пред катедралата.

---

[1] трансепт — в архитектурата — напречен неф на готическата катедрала. — (Бел. ред.) ↑

ГЛАВА ШЕСТА

На следващата утрин Корбет се събуди преди камбаните на градските църкви да зазвънят за утрenna. Беше сива, мъглива утрин, през нощта бе навалял още сняг. Корбет, който вече можеше да си позволи да постави стъкла на прозорците, беше доволен, че е сложил и нови дървени капаци, допълнителна преграда срещу пронизващия вятър. Стаята му бе скромно обзаведена, но просторна; червени, зелени и сини вълнени тъкани висяха по белосаните стени. В голям дъбов шкаф бяха наредени чаши и чинии. Имаше маса, пейка, ниско столче и богато резбован стол със странични облегалки и алена възглавничка. Корбет бе махнал от пода тръстиката и сламата, които събираха прах и мръсотия, и бе похарчил много пари за дебел килим, за който малцината му посетители му завиждаха. По-голямата част от стаята се заемаше от огромно дъбово легло, покрито с тъмносиня завивка и плътен балдахин, който не само му осигуряваше уединение, но и го пазеше от хапещия студ.

Корбет вече беше запалил мангала, като внимаваше някоя искра да не хвъркне и да предизвика пожар. Също тъй предпазлив беше със съда с въглени, поставен на масата, за да затопля стаята и сребърния свещник с четири свещи, които сега горяха с трепкащ пламък, придавайки уют на помещението. Той издърпа изпод леглото обкован с желязо сандък, отключи го и извади най-топлите си ризи, роби, панталони и чифт здрави ботуши. После изрови колана, който бе носил по време на сраженията в Уелс. От друг сандък измъкна дълга и зловеща на вид уелска кама и тънка сабя в ножница. Отиде до стойката с легена и кърпите, и изми лицето и ръцете си, ругаейки под нос студа. Когато свърши, заключи сандъка, върна го под леглото, угаси огъня и свещите и оглеждайки за последен път стаята, излезе и изкачи стълбите към малкото таванско помещение, където спеше Ранулф.

Жилището на прислужника му беше в пълен безпорядък и Корбет се усмихна тъжно. Спомни си предишната нощ, когато бе обикалял из „Сейнт Пол“, търсейки прислужника си, само за да го

намери пиян като скот в една от външните кухни. Ранулф беше пирувал с остатъците от пиршеството, пиейки кани вино и перчейки се с положението си и среброто, което можел да даде на хубавата кухненска прислужничка, която убеждаваше да прекара нощта с него. Ругаейки и крещейки, той бе измъкнат от Корбет на студа и заведен по тъмните тесни улички обратно на Бред Стрийт. Ранулф беше заплашвал господаря си, беше го обвинявал, че е аскет, който му забранява и най-малките удоволствия. Корбет го бе влачил по пътя, без да обръща внимание на възраженията му. Само два пъти беше спрял: веднъж, за да го остави да повърне и втори път, за да го натопа в една поилка за коне. Леденостудената вода беше отрезвила Ранулф, макар че докато стигнат Бред Стрийт, той се бе вдървил от студ и господарят му трябваше да го качи по стълбите и да го сложи да си легне.

Много пъти Корбет го бе предупреждавал да не пие без мярка и да внимава какво говори. Сега щеше да продължи с урока. Взе каната с ледена вода и бавно я изля върху рошавата глава на Ранулф. Слугата му се събуди с вик, плюене и ругатни и ако не беше видял израза на Корбет, сигурно щеше да го удари в лицето.

— Ти, мастър писарю — дрезгаво процеди той през стиснати зъби, — си много жесток човек.

— А ти, мастър Ранулф — насмешливо му отвърна Корбет, — си много глупав човек. Няколко пъти ти наредих, когато сме по кралски дела, да внимаваш колко пиеш, защото, ако езикът ти се развърже, когато не трябва, това може да ни струва живота, да не говорим, че кралските войници могат да ни арестуват по обвинение в държавна измяна!

Корбет грубо изблъска Ранулф от леглото. Прислужникът беше напълно облечен, макар и събут и Корбет го накара да седне, преди да му подаде ботушите.

— Обуй ги! — нареди той. — Слез и се облекчи на улицата. Стомахът ти сигурно е като помийна яма. Няма да ти позволя да умиришеш къщата!

Ранулф нахлузи ботушите, погледна гневно мургавото, напрегнато лице на господаря си, взря се в присвитите му очи и реши, че отмъщението може да почака. Щеше да намери време, да изчака вечно мрачният Корбет да се понапие в някоя кръчма и да му върне жеста. После шумно слезе по стълбите.

Малко по-късно, доволен, че е последвал съвета на Корбет, Ранулф се върна; но господарят му не беше приключил с него. Нареди му да се върне в стаята си, да се измие и преоблече. Едва когато и двамата бяха пременени във вълнени панталони, високи ботуши и наметки с качулки, излязоха на улицата.

Корбет беше решил да не вземат конете, оставени в конюшната на една кръчма на Бред Стрийт. Вместо това щяха да повървят, защото на места снегът достигаше до коленете. Целият град сякаш бе покрит с бял килим; снегът под краката им беше замръзнал, а ледът висеше на огромни игли, подобни на застинали сълзи, от извитите стрехи на къщите. Завиха по Чийпсайд. Оживената улица, обикновено пълна със сергии и магазини, беше пуста. Големите къщи на търговците, построени от дебели дъбови греди и измазани в бяло, високи по три-четири етажа, бяха със спуснати капаци и чергила, освен онези, които носеха градския герб — фигурата на свети Павел с позлатена глава и посребрени крака на яркочервен фон. Снегът се беше свлякъл от гербовете и те блестяха още по-ярко поради белотата наоколо. Призрачна фигура на монах бързо премина покрай тях; бялото расо щеше да се слива със снега, ако не беше скъпият епитрахил на раменете му, който прикриваше последното причастие, явно носено на някой болен. Две уморени момчета, които отчаяно се опитваха да запазят свещите си запалени, вървяха пред него.

Вляво от Корбет се издигаше огромната мрачна сграда на „Сейнт Пол“, чийто купол все още бе покрит със сняг. Тя върна писаря към проблемите му, докато, почти напълно изтощени от ходенето из снега, стигнаха до квартала на кланиците. Тук с каруци караха вътрешности, лой и други отпадъци от касапниците, за да ги изхвърлят в река Флийт. Един-два товара вече бяха се озовали там, оставяйки локви кръв и дори снегът не можеше да притъпи отвратителната воня. С лица, закрити от хапещия вятър, те минаха през вече отворените врати на Нюгейт. Ранулф спря да ругае, защото тук в сградата зад портите, се намираше ужасният затвор, където преди много години бе прекарал една нощ, очаквайки да бъде обесен. Почувства как гневът му към Корбет гасне и навеждайки глава, за да се предпази от вятъра, продължи да се мъкне след господаря си, чудейки се колко още ще вървят. Минаха през градските порти, вдясно от които беше голямата канавка, дълбока два метра, а на места широка до три, където

изхвърляха градските боклуци. През лятото тя вонеше ужасно, но сега, покрита с лед, служеше за игра на няколко момчета, които, привързали пищялни кости към обувките си, се пързяха по нея. Под замръзналата повърхност Ранулф видя трупове на кучета и котки.

Корбет и Ранулф вървяха през откритите поля на Смитфийлд, минаха покрай почернения дървник на мястото за екзекуции и тръгнаха към величествения островърх портал на болницата „Сейнт Бартольмю“. Портата беше отворена, затова влязоха и тръгнаха покрай високите стени, покрай конюшни, ковачници и други постройки. Самата болница беше голяма сграда, към която водеха няколко стъпала. Тук Корбет спря един прислужник-мирянин и го помоли да повика отец Томас. Старецът кимна, усмихна се беззъбо със стичаща от ъгълчето на устата слюнка и се отдалечи. Изчакаха пред вратата. Корбет усещаше мириса на счукани билки и други аромати, които не разпознаваше. Най-накрая, висока, прегърбена фигура излезе отпред. Когато позна Корбет, лицето на мъжа се набръчка от усмивка и той протегна ръце.

— Хю, радвам се да те видя — сложи ръце на раменете на писаря, наведе се и го прегърна здраво.

— Отец Томас — каза Корбет, — да ти представя моя прислужник и другар — добави той кисело — Ранулф-ат-Нюгейт.

Отец Томас се поклони и тясното му, подобно на конско лице прие учтиво и тържествено изражение, сякаш го представяха на английския крал. Двамата с Хю се познаваха от студентските си дни в Оксфорд. Писарят винаги се беше възхищавал на този висок, грозноват мъж с дружелюбни очи и неизменна усмивка. Той бе учил в болниците на Париж и Салерно и познанията му за билките бяха несравними.

Отец Томас ги поведе из дългото помещение. То беше чисто и преметено; дебели вълнени килими покриваха стените, капациите на прозорците бяха затворени, а върху тях, за да смекчат суровата болнична атмосфера, бяха спуснати пъстри завеси. От двете страни на пътеката имаше редици легла; до всяко стоеше ниско столче, а в долния му край — малък, облицован с кожа сандък. Послушници и монаси тихо минаваха от легло на легло и раздаваха лекове. Корбет смяташе, че повечето лекари не умеят да лекуват, но тук поне братята от „Сейнт Бартольмю“ правеха смъртта спокойна и позволяваха на болните да умрат с достойнство. Отец Томас ги въведе в малка,

белосана стая, оскъдно обзаведена с две маси, пейка, няколко стола и мангал. Покрай стените имаше рафтове, на които бяха наредени гърнета със счукали билки, чието ухание беше още по-приятно в студената зимна утрин. Отец Томас ги покани да седнат и им поднесе греяно вино в дървени чаши. Ранулф с мъка преглъщаше, макар да беше благодарен за горещата ароматна течност. Когато се разположиха удобно, отец Томас заобиколи масата, седна и се приведе напред, смръщил тревожно чело.

— Е, Хю, защо си дошъл да ме видиш? Добре ли си?

— Искам да поговорим за отровите, отче Томас — отвърна Корбет и отбеляза със задоволство изненадата в очите на свещеника.

После потупа дългите костеливи пръсти на приятеля си.

— Стига, отче — продължи той. — Не съм дошъл, за да ти се изповядам. Вярно, обикновено не говоря и за отрови, но сега искам да ми разкажеш за различните видове.

Отец Томас направи гримаса и колебливо изреди няколко отрови — от растения като беладона и напръстник. Постепенно се отпусна и започна да описва подробно всяка от тях — как се прави, как се дава, страничните й ефекти и възможните противоотрови. Докато говореше, Ранулф, който не разбираше някои от думите, осъзна едно: потайният му господар смяташе, че свещеникът, който беше умрял предишния ден в „Сейнт Пол“, е бил отровен. Освен това, онзи, който го бе отровил, сигурно го бе направил по време на службата, защото всички смъртоносни отрови, които отец Томас описа, действаха за минути.

Най-накрая свещеникът млъкна и Хю кимна.

— Навярно знаеш защо съм дошъл.

Отец Томас поклати отрицателно глава и разпери ръце.

— Ние тук си имаме собствени дела, Хю. До мен рядко достигат новини — усмихна се той, — освен вести за повишенията ти. Мина много време откак бяхме заедно в колежа. Оксфорд ми се струва толкова далеч. Странно — той погледна през тесния прозорец към заледените поля отвън, — когато погледнеш назад, имаш чувство, че всичко е ставало през лятото. Не си спомням да съм учил по време на зимата или когато е било студено. Сякаш винаги е било слънчево.

Хю се усмихна в знак на съгласие. Когато си спомнеше за дните в Оксфорд или женитбата си с Мери, всеки ден, всеки спомен сякаш беше на фона на лятото, на горещото слънце, тучната зелена трева,

дърветата, чиито листа шумолят на тихия вятър; бърборенето на дъщеричката му, нежното присъствие на жена му. Може би затова съществуваха спомените — за да те сгряват и да те изпълват със сили за бъдещето.

Корбет сви рамене, стана, наведе се към отец Томас и го целуна по челото.

— Повярвай ми — каза той, — пътищата, по които вървя сега, макар и изпълнени със злини, каквито не би могъл да си представиш, са по-леки благодарение на нашето приятелство и спомените, които споделяме.

Отец Томас стана, стисна ръката на Хю и негодувайки, че писарят не идва да го види достатъчно често, ги поведе обратно към входа на болницата.

Следван от мърморещия Ранулф, Корбет пое по дългия път обратно през Смитфийлд и Нюгейт. Градът вече беше оживен; сергиите работеха, платнищата, опънати пред входовете на магазините, за да ги предпазват от студа, бяха свалени. Колона затворници, водени от Нюгейт към съда в Уестминстър, мина покрай тях; бяха оковани, на глезените, китките и вратовете имаха железни букаи, които ги караха да се влачат едва-едва из снега. Някои от тях, млади момчета и момичета, бяха боси и надаваха жални викове, когато разраняваха ходилата си върху твърдия лед и камъните под него. Група блудници, задържани от приставите, задето бяха обикаляли по улиците предната вечер, отиваше към затвора; алените им рокли и качулки бяха разкъсани и на главите им бяха сложени бели островърхи шапки на покаяници. Отстрани разкъсани редици от уморени войници отвърщаха на мръсните подмятания или жестове на жените с удари или груби псувни. Просякиня притича към Корбет. Едното ѝ око липсваше, ноздрите ѝ бяха разядени от някаква ужасна болест; към гърдите си плътно притискаше хленчецо бебе.

— Ayez pitte! Смилете се!

Корбет спря. Жената говореше нормански френски. Може би някога е била знатна дама, изоставена любовница, която сега се бе озовала на дъното, тук, в канавките и мръсотията на Нюгейт и Флийт.

— Ayez pitte! — повтори тя.

Корбет бръкна в кесията си и ѝ подаде две сребърни монети. Жената се усмихна и се обърна. Тогава той осъзна, че не носи бебе, а

коте. Беше опитна просякиня, „украсила“ лицето си с ужасни рани, за да предизвиква съжаление.

Корбет сухо се усмихна на Ранулф.

— Не е ли странно? Дори когато искаш да проявиш съчувствие, може да сгрешиш.

Ранулф сви рамене, той не разбираше господаря си, нито импулсивната му проява на щедрост; стори му се странна за човек, който само преди няколко часа го беше извлякъл от леглото и го бе захвърлил в ледения сняг. Продължиха нататък, завиха наляво по Олд Дийнс Лейн и излязоха на Боуърс Роу, насочиха се на юг по Флийт Стрийт, прекосиха замръзналата канавка, после минаха покрай манастира на кармелитите, Темпъл, Грейс Ин и богаташките дървени къщи на правниците с позлата по фронтоните, преди да излязат на главната улица, която водеше към двореца и абатството Уестминстър. Посрещна ги сцена на трескаво оживление: правници с раирани качулки, съдии в червени роби, обшити с хермелин, предшествани от пристави, чиновници и някой и друг рицар от двореца. Всички се държаха с обичайната важност, с която благородниците подчертаваха ранга си и по-лесно налагаха желанията си.

Корбет и Ранулф си пробиха път сред тях, минаха покрай часовниковата кула и се изкачиха по широкото стръмно стълбище в централната зала на Уестминстър. Корбет много пъти бе идвал тук. Обикновено работеше в кралската канцелария, която се намираше там, където кралят решеше да се проведе процесът; понякога на юг от реката в Елтам, в Тауър или в двореца Шийн, или в някое от кралските имения в далечно графство. Но накрая винаги се връщаха в Уестминстър. Тук, в алковите на голямата зала, се намираха различните съдилища, хазната, гражданският съд, а на подиума — и Кралският съд, където върховният съдия, подпомаган от другите кралски съдии, решаваше найтежките и отговорни дела в името на краля. Около залата имаше лабиринт от коридори, малки стаи и канцеларии; кралските пратеници, надзорници и превозвачи, надзорникът на строежите, надзорникът на кралското домакинство, шамбеланът — всеки имаше своята малка империя.

Корбет се радваше, че за известно време е освободен от сложните взаимоотношения, които владееха дворцовата управа, защото като главен писар на съда го местеха постоянно от едно място на

друго. Обикновено присъстваше, когато кралят подпечатваше документи с Големия печат на Англия, заедно с бароните, които трябваше да ги ратифицират. В няколко случая само той и кралят бяха присъствали, когато писма, подпечатани с Тайния печат бяха разпращани на чиновници, шерифи, пристави или кралски пълномощници в различните графства. Корбет обичаше работата си. Харесваше му да пише, да проучва ръкописи, да подготвя пергаменти; радваше го да пише върху прясно изстъргало с пемза парче пергамент от най-добро качество, обичаше мириса на съхнещо мастило и добре подострени пера. Изпитваше вълнение, когато му донесяха писма за преписване и задоволство, когато изпращаше съответните отговори.

Сега, за трети или четвърти път, кралят го беше помолил да изпълни важна задача. Ако трябваше да бъде честен пред себе си, Корбет би признал, че се бои. Предишните му мисии го бяха отвели в чужбина и го бяха изправили срещу могъщи фигури в мрачните квартали на Лондон, където владееше беззаконието. В Уелс и Шотландия го бяха обвинили в предателство, няколко пъти бяха посягали на живота му. Той не си правеше илюзии: знаеше, че е въпрос на време да се провали с гръм и трясък и да си навлече гнева на Едуард, или да го сполети някоя тежка злополука. И тогава какво? Кралят можеше да го захвърли като ненужен парцал или безполезно парче пергамент, изметено като ланшна шума. На кого щеше да липсва? По свой начин той обичаше Ранулф, но и за него не си правеше илюзии. Само Мейв в Уелс... Корбет спря и погледна към един от големите прозорци на залата. Вече беше средата на януари, а за последен път я беше виждал миналата есен. Изминалото време само увеличаваше болезнения му копнеж по нея. Ако се замислеше за нежното лице на Мейв, дългата руса коса, свършената ѝ закръглена фигура, всяка радост щеше да бъде заличена от тежко униние. Знаеше, че не може да отиде в Уелс, а времената бяха такива, че не бе възможно тя да тръгне на път към Лондон. Трябваше да се погрижи да уреди нещата и да види какво ще произлезе накрая.

Може би затова се боеше — повече от всякога искаше да живее. Боеше се да умре, да не му се случи нещо, което да му попречи да види Мейв, да се ожени за нея и двамата да заживеят заедно. Защото какво щеше да стане, ако умреше? Каква полза от жилищата на Бред Стрийт, в Олдърманбери или от другите му притежания — малкото

заклучено ковчеже при златаря в Чийпсайд или празното, изоставено имение в Съсекс? Каква полза щеше да има от тях, ако тялото му гниеше в някой общ гроб или лондонска канавка?

Корбет бръкна под наметката си и неволно докосна дългата кама, която висеше на колана му. Важен чиновник, облечен в алено и синьо, с грижливо направена прическа, веднага му препречи пътя. Носеше бял жезъл, отличителен белег на стюард на Голямата зала. Той сложи ръка на гърдите на Корбет в знак, че не може да продължи. Самодоволното му лице грейна от удоволствие, че ще може да упражни властта си и гърдите му се издуха като на врабец. При други обстоятелства Корбет би се разсмял, но сега яростно впи поглед в свинските му черти.

— Спираш ли ме, сър?

— Спирам те, сър — отвърна надутият глупак, — защото си въоръжен в присъствие на Кралския съд, а това е престъпление! — Той щракна с пръсти към група войници да арестуват Корбет, когато писарят рязко удари с длан рамото му.

— Как се казваш?

В очите на мъжа се появи предпазливост. Корбет не беше пиан, нито изглеждаше луд; само човек, сигурен в себе си, би направил подобно нещо с кралски служител.

— Как се казваш? — сурово повтори писарят.

— Едмънд де Нокъл — отвърна надутият глупак.

— Слушай, Едмънд — каза Корбет и стисна рамото му с всички сили, докато го видя да примигва от болка, — името ми е Хю Корбет. Аз съм главен писар в Кралския съд, специален пратеник по въпросите, свързани с тайния печат. Ако искаш да ме арестуваш, твое право е, но те уверявам, че преди денят да е свършил, аз ще се върна напълно въоръжен в тази зала, а ти, нахален глупако, ще бъдеш затворен в Маршалсий — мъжът се канеше да се извини, но Корбет го пусна. — Сега, мастър де Нокъл, ни заведи при краля.

Почервенял от неудобство, Едмънд де Нокъл се направи, че! не забелязва хиленето на Ранулф, обърна се и ги изведе от залата. Слязоха по някакви стълби и тръгнаха по виещ се коридор. Корбет много добре знаеше къде е кралят. Кралската стая беше близо до канцеларията, където се държаха писмата и печатите. Де Нокъл доближи до голяма врата с железни решетки и почука леко, но Корбет, на когото му беше

дотегнало от него, го отблъсна и потропа по-силно. Чу краля да казва „Влез“, затова отвори вратата и влезе, следван от Ранулф.

ГЛАВА СЕДМА

Кралят беше в другия край на помещението, седнал върху голям сандък. На земята около него бяха разпръснати рула пергамент; в камината гореше буен огън и край него бяха нападали парчета въглища и дърва. Корбет усети, че му става много горещо — капците на прозорците бяха затворени, а освен това в стаята имаше три мангала. Писарите, които работеха на дългата маса, очевидно съжаляваха, че са се облекли толкова топло. Кралят диктуваше писма, преминавайки от едно на друго, така че и четиримата писари пишеха едновременно. Корбет го беше виждал да работи така, забележително беше как минава от тема на тема, независимо дали писмото е за шериф е нареждане да бъде по-бърз и точен при изпращане на печалбите от графството или до кардинал в Рим с молба да се застъпи за нещо пред Негово светейшество.

Когато Корбет влезе, Едуард веднага стана и извика на писарите да излязат. Не беше нужно да повтаря. Те хвърлиха перата и с благодарност изскочиха от стаята. Едуард напълни две големи чаши вино до ръба и ги занесе на Корбет и Ранулф. Писарят чу как прислужникът му измърмори някаква благодарност и шумно изгълта виното. Едуард винаги изненадваше Корбет. Понякога се държеше арогантно, но помнеше и най-малките подробности за всеки слуга, а често пъти лично се намесваше, за да осигури по-големи удобства за прислугата си.

Очевидно днес кралят беше в такова настроение. Той даде знак на Корбет и Ранулф да седнат на една пейка.

— Рано си излязъл днес, мастър писарю — кралят се разсмя на изненадания поглед на Хю. — Пратих да те повикат, но ми казаха, че си излязъл. Започна ли да разследваш случилото се в „Сейнт Пол“?

— Да, твое величество.

— И какво откри?

— Не много. — Корбет видя, че очите на краля потъмняха и отново осъзна колко променливи са настроенията му. — Искам да

кажа, че научих още няколко неща. Дьо Монфор със сигурност е бил отровен, но отровата трябва да му е била дадена по време на литургията, най-вероятно, докато е приемал причастието. Той умря няколко минути след това.

— Знаеш ли кой го е отровил?

— Би могъл да е всеки, твое величество. Има улики дори срещу теб.

Кралят се приближи толкова, че Корбет усети смесения мирис на пот и скъп парфюм.

— Какво искаш да кажеш, писарю?

— Твое величество, изпрати ли вино на Дьо Монфор вечерта преди литургията?

— Да — предпазливо отвърна кралят.

— По Фулк Басет ли?

— Точно така — бързо отвърна Едуард, който наблюдаваше внимателно Корбет и хвърляше коси погледи към Ранулф, сякаш вече съжаляваше за щедростта си и би искал да му нареди да напусне стаята. Ранулф не чака покана. Остави чашата си, скочи на крака, поклони се на краля и се оттегли заднишком от стаята, мърморейки, че е забравил нещо в залата. Трябвало да побърза да го потърси, нека негово величество и мастър Корбет да го извинят. Ранулф отвори вратата и изскочи в коридора, оставяйки господаря си на кралския гняв. Корбет го изчака да излезе, преди да продължи.

— Твое величество, във виното, което си изпратил, има същата отрова като онази, която уби Дьо Монфор. Не знам от какво е — арсеник, беладона, сок от напръстник или и трите, но е била открита в меха вино, който си му изпратил.

— Вярваш ли, че съм отровил виното, мастър писарю? — попита кралят.

— Не. Но някой го е направил, за да изглежда, че си бил ти. Кой знае, може да е и самият Басет.

Кралят поклати глава.

— Басет няма дори да диша, ако не му наредя — каза той сухо.
— Убедително ли е всичко това, Корбет?

— Не, твое величество.

— Защо?

— Отровата, дадена на Дьо Монфор, беше много силна. Както казах, той умря след няколко минути. Виното, което си му пратил, е било отворено предната вечер.

— Може да е пил от него преди литургията.

— Не е пил. Твое величество забравя църковния канон. Свещеник, който изнася литургия, не бива да яде или пие след полунощ.

Кралят сви рамене. Знаеше, че някои от свещениците товареха другите с непосилни изисквания, но самите те не ги спазваха.

— И ако все пак, твое величество — настояваше Корбет, — е пил от него, нямаше да стигне жив до олтара.

Кралят кимна.

— Изглежда някой... — той присви очи срещу светлината, проникваща през един от капациите — Изглежда някой е искал да убие Дьо Монфор, но така, че да изглежда, че аз съм го убил. Същевременно ми казваш, че може би аз съм бил нарочената жертва. Възможно е да няма разрешение.

— Има, твое величество — уверено отвърна Корбет. — Съществува ли проблем, има и разрешение. Трябва да открием кой е дал отровата или кога е била приета. Отговорът на всеки от тези въпроси ще ни доведе до истината.

Кралят седна на пейката с разкрасени крака и притисна главата си с ръце. Потри лицето си — любимият му жест — поигра си с един от множеството пръстени по ръцете си и погледна към Корбет.

— Познавам те, писарю. Не си дошъл тук, само за да ми кажеш очевидното. Дошъл си да ме питаш нещо, нали?

— Да, твое величество.

— Тогава — изръмжа кралят, — за Бога, питай.

Корбет си пое дълбоко дъх.

— Едва ли някой ще повярва, че виното, което си изпратил на Дьо Монфор, е било отровено от теб, но може да се запитат защо изобщо си му го изпратил.

Кралят сви рамене.

— Беше подарък, предложение за мир.

Корбет стана, взе едно столче и седна близо до краля.

— Твое величество, знаеш, че съм твой верен слуга — Едуард го погледна изпитателно. — Твое величество — повтори Корбет, — аз

съм твой верен слуга, но ако искаш да разбереш какво е станало, с цялото си уважение те моля да ми кажеш истината. Ти мразеше рода Дьо Монфор. Мразеше и главния свещеник на „Сейнт Пол“. Той щеше да отрече публично правото ти да събираш данъци. Думите му щяха да стигнат до папата в Авиньон, до крал Филип в Париж, до архиепископите и епископите на Шотландия и Уелс. Защо тогава му изпрати виното? — Корбет облиза устни. — Не би могло да е подкуп, не и за човек като Дьо Монфор. Биха били нужни богатствата на цяло абатство, за да се подкупи такъв човек.

Кралят се усмихна.

— Имаш остър ум, мастър Корбет. Понякога — прекалено остър. Но ти грешиш. Дьо Монфор нямаше да отрече правото ми. Всъщност, вече го бях подкупил. Той беше купен, мастър писарю. В речта си след литургията той нямаше да отрече правото на Короната върху доходите на Църквата, а да го подкрепи — кралят млъкна, за да се наслади на удивлението на Корбет. — Виждаш ли, писарю, ти сигурно си честен и неподкупен в собствените си очи. Затова грешиш, като си мислиш, че щом ти правиш нещо, другите хора също биха го направили. Не е така. — Кралят разтърси кесията, която висеше от златния му, украсен със скъпоценни камъни колан. — Злато и сребро, мастър Корбет. Аз купих Дьо Монфор. Донякъде с пари, донякъде със заплахи.

— А виното?

— Виното му беше изпратено, мастър Корбет, за да подпечатаме споразумението си. Дьо Монфор обичаше светските удоволствия. Твоите разследвания ще докажат, че съм прав. Виждаш ли, Корбет, вчера не бях ядосан, защото Дьо Монфор умря, а защо умря, преди да произнесе речта, за която му бях платил. Лично аз му я написах — дума по дума. Беше свързана с историята — как Църквата в тази страна винаги е подкрепяла монарсите. Как самият свети Ерконвалд, епископ на Лондон, великият саксонец, до чиято гробница стоях вчера, е направил толкова много за града, краля и кралството! Още съм ядосан, че Дьо Монфор е мъртъв и искам да открия убийците. Дали са го убили по лични причини, или защото са знаели, че е купен? Дьо Монфор беше изцяло мой. Убиецът му е мой враг и аз подозирам, че е наблизил, може би стои от дясната страна на онзи надут лицемер Робърт Уинчълси, архиепископа на Кентърбъри.

Гърдите на краля се надигаха бурно и Корбет усети, че той е на прага на поредния си гневен пристъп. Едуард плесна с ръце и закри енергично напред-назад.

— Мога да понеса непокорството на епископите, които ми се противопоставят с право, мастър писарю, но не и Уинчълси! Той действа подмолно и лукаво, тича в Рим, в Авиньон, прави се на светец — свети Бекет в коприна и кадифе. Уинчълси е политик, който заговорничи срещу мен. Би искал да съм му задължен. Вижда се като защитник на свободата на Църквата. Подозирам — изсъска кралят, — че го привлича ореолът на Бекет и ако не внимава, същата съдба може да сполети и него.

Корбет сви рамене. Кралят, който внимателно го наблюдаваше, отново седна на сандъка, забравил гнева си.

— Изглеждаш изненадан, мастър писарю.

— Защото съм изненадан, твое величество — отвърна Корбет. — Ако приема онова, което казваш, трябва да имам предвид и вероятността някой да е разбрал, че Дьо Монфор е бил купен и да го е убил. И все пак аз вярвам, че убиецът му се е целел в теб.

— Но той успя да ме засегне — отвърна кралят. — Попречи на Дьо Монфор да се изкаже в моя полза — кралят се засмя престорено — и да изглежда, че аз съм отговорен за смъртта му. Мъдър ход, мастър Корбет. Блестящ замисъл.

Писарят поклати глава.

— Мисля, че е по-страшно. В този град има убиец, който желае смъртта ти, твое величество. Дьо Монфор беше само средство за осъществяване на целта му. Смятам — продължи Корбет, — че нещо в плана му се е объркало и ще го докажа.

Кралят се приведе и завря показалеца си в лицето на Корбет.

— Дай ми някакво доказателство.

— Има едно. Виното, което си изпратил. Защо някой да го отравя? Все пак, след като Дьо Монфор е мъртъв и речта не е произнесена, защо да отравя виното? За това знаем само аз и един от духовниците от „Сейнт Пол“ — Корбет прехапа устни. — Виждаш ли, твое величество, убиецът е направил фатална грешка. Убиецът се е уплашил, затова виното е било отровено не преди смъртта на Дьо Монфор, а след това, за да изглежда, че вината е твоя.

Кралят потри лице и Корбет зачака думите му.

— Добре, мастър писарю — обади се той най-накрая. — Ако все още имаш съмнения, по-добре продължи с разследването.

— Ще го направя, но при едно условие — кралят го погледна остро. — При условие — повтори Корбет, — че ще ми кажеш каквото знаеш за Дьо Монфор. Ако вчера знаех онова, което ми каза днес, задачата ми можеше да е по-лесна.

Кралят стана и прекоси стаята, за да надникне през пролуката на един от капациите. Навън красивите розови градини на Уестминстър бяха покрити с дебел сняг. Нямаше трева, нямаше цветя. Беше изморен от разговора. Боеше се от хора като Корбет, издигнали се от дъното, с остри като бръснач умове и неподкупни. Дълбоко в сърцето си Едуард знаеше, че ако някога нареди на Корбет нещо, което е против съвестта му, писарят няма да го изпълни. Ако Корбет откриеше несправедливост, която трябва да бъде поправена, независимо от желанието на краля, щеше да сметне, че е негов дълг да го направи. Кралят уважаваше писаря, но го смяташе за малко самомнителен и прекалено праволинеен. Едуард въздъхна. Не го интересуваше кой е убил онзи користолюбив свещеник Дьо Монфор! Едуард знаеше, че такива хора могат да бъдат купени с всичко — къща, злато, повишение. Онова, което искаше в действителност, бе да открие онзи, който бе провалил плана му да притесни Уинчълси. Кралят почувства, че гневът му още не е стихнал. Как му се искаше да беше изслушал речта на Дьо Монфор и тихомълком да се бе наслаждавал на изненадата, изписана по лицето на Уинчълси и на останалите лицемерно набожни епископи! Да, това искаше Едуард. А най-много от всичко искаше парите от препълнената съкровищница на Църквата, за да започне нов поход из шотландските блата; да построи нова флота и да я откара във Фландрия, да изпрати армиите си в през северната граница на Франция и да даде на Филип Френски такъв урок, че французинът повече да не припарва до английски земи. Това все още бе възможно. Може би Корбет Щеше да го постигне или поне да помогне да бъде постигнато. Кралят се обърна и му се усмихна. — Мастър писарю, нищо повече не мога да ти кажа. Имаш думата ми, че каквото и да направиш, за да разкриеш този ужасен убиец и богохулник, аз ще те подкрепям, колкото и време да ти отнеме.

Разбирайки, че това е знак да си тръгва, Корбет стана, поклони се и отстъпи заднишком към вратата. В коридора въздъхна дълбоко,

доволен, че срещата е приключила. Беше наясно, че Едуард не го харесва, но пък беше решил да му покаже, че той от своя страна не му вярва. Чу да се отваря врата и се обърна. Кралят стоеше в коридора, още усмихнат като снизходителен баща.

— Мастър Корбет — извика той, — твоята годеница Мейв ап Морган още ли е в Уелс?

Корбет кимна.

— Ако свършиш тази работа, ще ти позволя да отидеш да я видиш — кралят продължи да се усмихва. — А ако я свършиш бързо, ще се погрижа да я доведат в Лондон, в моя двор. Разбира се, ако се провалиш... — кралят прехапа устни, сякаш се колебаеше дали да продължи. — Но разбира се — заплашително добави той, — аз съм сигурен, че няма да се провалиш.

Корбет отново се поклони. Когато вратата се затвори, той се завъртя на пети и забърза по коридора, доловил неизказаната заплаха на краля.

Писарят прекара остатъка от деня в своята канцелария, пишейки заповеди от името на краля, които гласяха, че писарят Хю Корбет е упълномощен от краля да действа по определени въпроси и всички шерифи, пристави и кралски служители трябва да му оказват съдействие. Когато писмата бяха готови и преписани от главния помощник на Корбет, дребен, подобен на мишок мъж на име Уилям Хърви, ги изпратиха за одобрение и печат от краля. После Корбет довърши други дребни работи, даде заповеди на подчинените си, изпрати да потърсят Ранулф и се разбра с Хърви да се срещнат пред главния вход на „Сейнт Пол“, малко след утрenna на другия ден. Дребният мъж кимна енергично; той харесваше Корбет, който го покровителстваше и му поверяваше важни задачи. Същевременно благоговееше пред лекотата, с която старшият писар влизаше при краля и други знатни благородници. От своя страна Корбет вярваше напълно на Хърви, който почти не излизаше от съдебните канцеларии, а пръстите му бяха вечно изцапани с восък и различни мастила. Той нямаше друг живот освен работата си; Корбет непрекъснато трябваше да го събужда и да го отправя в самотното му жилище на Кендълуик Стрийт.

Щом приключи с тези въпроси, Корбет се срещна с Ранулф в голямата зала, където чиновниците, правниците и съдиите вече

оредяваха. Тръгнаха обратно към Бред Стрийт, където спряха в една пекарна. Корбет купи топъл пай с прясно сготвено заешко, нарязано и обилно посипано с подправки. Двамата заръфаха с апетит, докато бързаха към дома и по брадичките им се застича ароматен сос. На ъгъла на Бред Стрийт Корбет заведе Ранулф да вечерят в една кръчма, където често ходеха. Обикновено хапваха задушено месо със зеленчуци и тази вечер не беше изключение. След като се наяде до насита и пи доста, но без да прекалява, Ранулф се отдаде на обичайните си опити да прелъсти нечия жена или годеница, оставяйки Корбет отново да се взира сам в мрака.

Прислужникът би дал половината от златото, което притежаваше, за да разбере какво мисли писарят, но това би било чиста загуба, защото Корбет седеше и си спомняше думите на краля, планираше утрешната среща, надявайки се, че Хърви ще се погрижи духовниците, чиито имена му беше дал, да дойдат в залата на катедралния съвет. След като премисли всичко и се почувства удовлетворен, той отново насочи мислите си към Мейв. Бе така потънал в блянове, че изобщо не забеляза тъмната, забулена фигура в отсрещния ъгъл, която го наблюдаваше със злобен поглед.

ГЛАВА ОСМА

Тази нощ не валя и разбойниците бяха благодарни за този скромнен дар, докато се промъкваха между последните дървета от гората Епинг, за да тръгнат по заледения път. Тук снегът не беше толкова дълбок — утъпкан и слегнал от преминаването на малкото каруци и карети, осмелили се да излязат в това време. Шестимата мъже, въоръжени до зъби, се движеха безшумно. Дрехите им бяха събирани от различни места — тежки кожени елеци върху лекъосани дантелени ризи, откраднати от жертвите им или от някоя къща; дебели вълнени панталони, напъхани във високи кожени ботуши и наметки в различни цветове, плътно увити около телата им. Всички носеха по няколко ками и сабя, препасани в широките им кожени колани, а главатарят им, Робърт Фицуорън, се перчеше с малък кръгъл щит и коничен шлем. Имаше ги отпреди няколко години, когато се бе измъкнал от кралските хора, събиращи войници за похода в Шотландия. Той имаше други планове, затова беше убил командира на своята част, бе откраднал парите му и взимайки каквито оръжия бе успял, се бе скрил в гората Епинг.

От години беше разбойник, превърнал престъпленията в доходоносен занаят. Районът беше пълен с бандити, хора извън закона — селяни, избягали от господарите си, войници, дезертирали от войните, престъпници от града, убийци, клетвопрестъпници, богохулници. Фицуорън им бе станал главатар. Разбира се, понякога имаше и провали — неуспешни засади, предателства на прислужници от кръчмите, които си отмъщаваха за измяната на любимия, но той винаги оцеляваше и привличаше другите мъже към себе си, както пламъкът на свещта — нощните пеперуди.

Но сега бандата му беше намаляла до по-малко от десетима души. Трудно беше да проследиш елен, а още по-опасно да нападаш отдалечените ферми. Селяните се пазеха от него, намираха начин и да пазят семействата и добитъка си през нощта. През пролетта и лятото, когато движението по пътя се увеличаваше, беше по-лесно да

плячкосат нещо, но дори тук славата за жестокостта на Фицуорън се бе разнесла надалеч. Малцина пътуваха сами, пътниците се събираха в кервани, придружавани от поне трима-четирима войници от някой замък или укрепено имение. Но напоследък късметът на Фицуорън беше проработил. Когато нападаше някой пътник, керван или къща, той взимаше само онова, което му трябваше — храна, оръжия и дрехи — и се наслаждаваше на телата на пленничките си. Живееше като животно, ден за ден, докато не срещна онзи свещеника и не бе подхванал новото си начинание. Фицуорън събираше скъпоценности и ги изпращаше в Лондон, където свещеникът ги продаваше.

Връзката им беше много изгодна и Фицуорън я поддържаше с цялата си алчност и лукавство. Какво щеше да прави, когато събере достатъчно пари? Може би щеше да си купи помилване? Да се върне сред хората? Да се присъедини към стадото, което тъй често беше нападал?

Но тази сутрин той беше толкова ядосан, че напусна гората заедно с петима от хората си. Вървяха между дърветата, колкото можеха, но ако искаха да стигнат до имението Катхол, близо до село Лейтън, трябваше да излязат на открито. Затова Фицуорън бе наредил да се въоръжат до зъби и всеки от хората му носеше арбалет и колчан стрели.

Когато стигнаха до кръстопътя, той ги накара отново да навлязат между дърветата и изпрати най-младия напред да се увери, че пътят е безопасен. Той се промъкваше като ловуваща лисица, ушите му бяха нащрек за всеки звук, очите му за миг бяха заслепени от снежната белота. Потърси някакво цветно петно, нещо, което би го предупредило, че не бива да продължава. И той като останалите се боеше от Фицуорън. Главатарят им не прощаваше провала; всеки, който му се опълчеше или не успееше да изпълни заповедите му, не можеше да очаква милост. Младежът вече се чувстваше напрегнат, защото бе вън от гората. Прекарваше по-голямата част от дните си там, защитен от сенките ѝ и липсата на пътеки; там преследвачите лесно се губеха или попадаха в някое блато, където потъваха и изчезваха завинаги. Фицуорън знаеше тайните пътеки и се движеше по тях, затова младежът разбираше, че работата им тази сутрин трябва да е много важна, след като главатарят им ги е извел толкова далеч от гората.

Разбойникът продължи напред; кръстопътят беше пуст; пътят беше обграден от дървета. Не виждаше и не чуваше нищо. Погледна към черната бесилка, която се издигаше на фона на светлосиньото небе. Три тела в железни клетки висяха на вериги от нея — специално наказание за онези, които бяха осъдени не само за кражба, но и за убийство. Младежът се усмихна и разкри жълтите си гнили зъби. Познаваше и тримата. Някога бяха в бандата на Фицуорън, но се бяха противопоставили на заповедите му и той ги беше предал на приставите на шерифа в Челмсфорд срещу награда. Бяха ги окачили тук в края на миналото лято и ги бяха зарязали. Телата им отдавна се бяха разложили, очите им бяха изкълвали от гладните гарвани; само белите кости тихо потракваха в железните клетки, сякаш роптаеха срещу близостта на човека, който ги беше предал. Доволен, че всичко е спокойно, младежът даде знак с ръка и скоро към него се присъединиха главатарят и останалите.

Те тръгнаха в колона по един покрай гората, следвайки пътя до върха на хълма, където спряха. Фицуорън огледа изоставеното имение, заобиколено от висока стена и заключени порти. Нищо не помръдваше: беше пусто, както обикновено. Единственият знак за човешко присъствие бяха тънките струйки дим на хоризонта, които се издигаха от огньовете в близките села. Той изчака малко: оттук имаше поглед към цялото имение; къщата и външните постройки, които ограждаха вътрешния двор. Обикновено там беше пълно с коняри и ковачи, но сега нямаше никой, защото на свещеника така му харесваше. Убедил се, че няма опасност, Фицуорън поведе малката група през снега надолу по хълма. Отминаха главния вход и продължиха покрай стената, докато стигнаха малка, странична портичка. Както обикновено, тя бе отворена. Въмъкнаха се вътре. Дворът приличаше на блато. Фицуорън внимателно огледа следите, но нямаше нищо необичайно. Конюшните, оборът и хамбарите бяха празни, а огънят в ковачницата отдавна бе угаснал. Погледна нагоре и на втория етаж на къщата видя през една цепнатина да се подава парче червено платно — уговореният знак, че е безопасно да влязат. Приблизиха до вратата и уверено почукаха. В празния коридор отекнаха стъпки и вратата се отвори. Пред тях стоеше Томас Басингъм, икономът. Предразполагаща усмивка се бореше с тревогата върху дребното му лице. Зад него стоеше жена му и бършеше пухкавите си ръце в бялата престилка.

— Добре дошъл, мастър Фицуорън — заекна той.

Главатарят се усмихна, бутна го встрани и тръгна по коридора към кухнята и килера. Както беше наредил, не бяха запалили огън, но Томас се беше сетил да сложи съдове с въглища из стаята и да запали един ръждясал мангал. Жена му, уплашена от тези груби на вид мъже, бързо им поднесе студено месо, сирене и кани с разреден ейл. Разбойниците ядоха лакомо, мляскайки шумно и й даваха знаци, когато искаха още. Щом свършиха, Фицуорън, седнал на големия дъбов стол начело на масата, се протегна, уригна се шумно и удари с юмруци по масата.

— Е, мастър Басингъм — каза той. — Имаш ли новини от господаря си?

Икономът изглеждаше изтощен. Фицуорън се взря внимателно и забеляза бръчките от тревога, тъмните кръгове под очите, небръснатото лице.

— Да не би нещо да се е объркало? — заплашително попита той.

Басингъм кимна.

— Върнах се от града колкото се може по-бързо — измънка той. — Пътувах цяла вечност. Пътищата са почти непроходими. Конят ми...

— Конят ти? — попита Фицуорън.

— Не е тук — обясни мъжът. — Оставих го и довърших пътуването си пеша. Снегът е много дълбок. Жена ми помислила, че съм замръзнал.

— Може би ще й се иска да е така, ако новините, които носиш, не ми харесат.

— Вината не е моя! — дрезгаво каза икономът. — Не съм виновен, че свещеникът е мъртъв.

Фицуорън скочи на крака. Басингъм се сви под злобния му поглед.

— Какво?

— Свещеникът е мъртъв. Умря наред литургията.

— И не ми носиш нищо?

— Как бих могъл? Къщата му в Лондон беше запечатана. Пазят я кралски стражи. Самият крал е разгневен от смъртта на Дьо Монфор. Какво можех да направя? — изхленчи мъжът.

Фицуорън мина покрай масата, сграбчи го за мръсния елек и го вдигна във въздуха.

— Можеше да донесеш златото, което господарят ти ми дължи — усмихна се зловещо главатарят и зъбите му проблеснаха.

— Не можех — уплашено отвърна Басингъм, като си мислеше, че по-добре би било да не се беше връщал. Трябваше да остане в Лондон, да избяга. Огледа се. Само че жена му, хубавата Катрин с гладкото лице и черните къдрави коси, щеше да залинее без него. Фицуорън проследи погледа му и се усмихна.

— Хората ми — каза той — отдавна са в гората. Не е справедливо да ги оставя без нищо. — Той се обърна към масата. — Завържете този измамник, а после — той захвърли Басингъм настрана като парцалена кукла и с едно движение разчисти чиниите и чашите — ще го оставим да гледа как се забавляваме.

Басингъм изкрещя, когато разбойниците хванаха жена му, но в имението нямаше никого, а околността бе покрита с дълбок сняг. Кой би могъл да им се притече на помощ. Изпълнен с гняв, Фицуорън знаеше, че някой трябва да заплати за този провал.

В Лондон Корбет и Ранулф бяха на съвсем различна среща. Хърви ги беше посрещнал пред южния вход на „Сейнт Пол“ и те влязоха заедно в катедралата, точно когато утренната завършваше. Корбет им направи знак да останат в кораба, който още беше тъмен. Погледна към светлината, хвърляна от редиците свещи в сребърни свещници между редиците столове за хористите. Духовниците вече пееха последния псалм. Корбет се заслуша в текста: как Бог щял да дойде в деня на Страшния съд и да донесе справедливост за всички хора. Писарят се усмихна сухо. Ако Бог дойдеше, щеше да прекара доста време, раздавайки справедливост тук, в „Сейнт Пол“. Най-накрая псалмът започна Славословието — и отговорът прозвуча триумфално в храма. Настъпи тишина, свещениците се заизнизваха, свещите бяха угасени и мракът отново изпълни катедралата. Корбет не се интересуваше дали са го видели, но след като почакаха малко, поведе Ранулф и Хърви през кораба, покрай хора и навън през двора към залата на катедралния съвет. Тя съвсем не приличаше на помещението, където бяха пирували само преди два дни. Килимите бяха събрани, масите — струпани покрай стената. На подиума няколко тъмни фигури в раса го очакваха; на трепкащата светлина на свещите

лицата им изглеждаха страховити. Още не се беше разсъмнало напълно и помещението изглеждаше мрачно и потискащо. Докато вървеше по дървения под, Корбет разглеждаше щитовете, висящи по стените, украсени с гербовете на духовниците, служили на Църквата през вековете. По тях изобилстваха различни цветове — синьо, червено, златно и черно — и животни — легнали и изправени на задните си лапи лъвове и леопарди, грифони и дракони. Защо ли, зачуди се той разсеяно, Божиите хора имаха нужда от подобна войнствена украса?

Когато стигна до подиума, Корбет се поклони и изкачи стъпалата. Отиде до масата, доволен, че духовниците му оказват уважението, дължимо на кралски пратеник. Отпусна се в големия дъбов стол и направи знак на Ранулф и Хърви да седнат на пейката до него. Преброи присъстващите и остана доволен — петима свещеници, същите, които бяха участвали в гибелната за Дьо Монфор литургия преди два дни. Огледа ги, разпозна пухкавото лице на Плъмптън и кимна в отговор на беглия му поздрав. Другите свещеници бяха на различна възраст; някои изглеждаха аскетично, други сякаш не бяха спирали да се тъпчат и за един час през целия си живот. Всички бяха облечени в тъмни роби, ръкавите и качулките им бяха обточени с хермелин. И на всички лица беше изписана тревога, сякаш се бояха от онова, което щеше да последва. Корбет ги погледна отново, наслаждавайки се на мига. Изпитваше почти необятна омраза към тези самодоволни Божии люде, защото знаеше, че един, а може би и повече от тях бяха извършили убийство, оскверняване и богохулство. Сега седяха тук, потънали в лицемерно набожно мълчание, готови да отговарят на въпросите му, но ако сбъркаше нещо, веднага щяха да протестират пред архиепископа на Кентърбъри, краля, папата — пред всеки, който би пожелал да ги изслуша.

Корбет изчака Хърви да извади подноса с писмените си принадлежности и пергамента. Ранулф седеше със склучени ръце и се наслаждаваше на момента. За него беше опияняващо да съди повисшестоящи от него, особено ако бяха свещеници.

Когато Хърви се приготви, Корбет започна.

— Преподобни отци, радвам се, че откликнахте на моята молба и тази на краля да се срещнем тук, за да обсъдим събитията, които се случиха тази седмица. Нека ви припомним ужасното събитие. В

понеделник беше отслужена литургия от вашия скъп и почитан колега Уолтър дьо Монфор, главен свещените на тази катедрала. Малко преди да раздаде причастието, той се свлече на земята. Смъртта му беше мигновена. Тялото му беше отнесено в сакристията, където бе помазано. Прегледах го и бързам да добавя — Корбет вдигна ръка, — че макар да не съм лекар, според мен той е бил отровен. Освен това смятам — писарят внимателно подбираше думите си, — че отровата му е била дадена по време на литургията. — Той чу как духовниците ахнаха от изненада и зашепнаха „светотатство“. Отново вдигна ръка. — Съобщавам ви това, само като една възможност. Ако някой не ми вярва, позволете да изложа фактите, които знам.

И Корбет разказа същото, което беше съобщил на краля. Как скованото лице на Дьо Монфор, почернелите ми уста и език, както и внезапната му смърт, са симптоми на отравяне с бързодействаща отрова. Позова се на отец Томас, когото много от духовниците вероятно познаваха, каза, че лекарят му е обяснил, че всички силни отрови действат мигновено.

— Въпросът е — заключи Корбет — кой го е убил и защо.

Както очакваше, сър Филип Плъмптън отговори първи.

— Откъде да знаем — насмешливо попита той, — особено като се има предвид онзи мях с вино, който ти дадох, че покойният Дьо Монфор не е бил отровен от краля? Или — добави Плъмптън, многозначително гледайки Корбет — от някой от неговите придворни.

Корбет се въздържа да окачестви изказването му като държавна измяна.

— Отново ще се позова на отец Томас от болницата „Сейнт Бартольмю“ — отвърна той, — който ще ви каже, че ако Дьо Монфор е изпил виното, пратено от краля, което несъмнено е било отровено от някой друг, нямаше да издържи и началните молитви от службата. Разбира се — Корбет внимаваше с думите, за да подготви добре капана си, — ако твърдите, че Дьо Монфор е пил вино и е нарушил църковните канони, които предвиждат пълно въздържание преди литургия, нека онези, които са го видели, ми кажат.

Въпросът му беше посрещнат с мълчаливо неодобрение и тътрене на крака.

— В такъв случай — рязко продължи Корбет — може би трябва да продължим — той кимна към Хърви. — Това е мастър Уилям Хърви

от съдебната канцелария.

Той ще записва моите въпроси и вашите отговори. И така, бихте ли съобщили имената и постовете, които заемате?

Духовниците се представиха, като започнаха отляво на Корбет.

— Сър Джон Ивдън, библиотекар.

Жълтеникаво лице, слаб, съсухрен, с бели кичури коса, стърчащи от главата му. Корбет забеляза увисналата уста и лукавите очи, които избягваха неговите.

— Дейвид Етрик.

Събирачът на милостиня, червендалест, дребен, съвсем плешив. Докато се представяше, ръкомахаше. Корбет долови лек шотландски акцент.

— Робърт дьо Лус.

Аскетичен на вид, гладко обръснат, с добре поддържани коса, ръце и нокти, учен мъж, подходящ за поста на ковчежник.

— Стивън Бласкет.

Млад, с гладко лице, ясен поглед и пръсти, изцапани с мастило като тези на Хърви. Още преди да каже с какво се занимава, Корбет предположи, че е главен писар и секретар на катедралата.

И най-накрая закръгленият, симпатичен Филип Плъмптън, пазител на Светата утвар. Мъж, когото Корбет прецени като най-опасен, защото въпреки усмивката, погледът му беше твърд и непреклонен. Труден човек, помисли си писарят, и опасен, ако се изпречиш на пътя му.

Когато всички се представиха, без да крият неприязънта си от присъствието и въпросите му, Корбет взе парче пергамент, приближи един от сребърните свещници и начерта дъга.

— Да си представим — започна той, — че това е олтарът. Бихте ли ми казали къде стояхте по време на освещаването на Светите Дарове.

След продължителен разпит, по време на който не обръщаше внимание на явното раздражение на Хърви, Корбет установи как са били подредени. Дьо Монфор бил в средата. От лявата му страна — Бласкет, Дьо Лус и Плъмптън, а от дясната — Ивдъм и Етрик.

— Кажете ми — продължи писарят — какъв е редът, в който се провежда службата.

— Ти го знаеш добре — рязко отвърна Етрик. — Беше там, видях те и по-късно усърдно да обикаляш около олтара.

— От Шотландия ли си? — усмихна му се Корбет.

— Да, от Шотландия съм — отвърна мъжът. — Роден съм близо до Единбург — той се облегна на масата и погледна гневно писаря. — И преди да попиташ, ще ти кажа, че съм верен поданик на крал Едуард, както много шотландци. По време на последния поход срещу Берик имаше много шотландци, които се биха на страната на краля.

— Нищо не намеквам — отвърна примирително Корбет. — Просто те запитах дали си шотландец. Но помогни ми да освежа паметта си, мастър Етрик. Дьо Монфор стоеше в средата на олтара, който се намира под големия източен прозорец, а над него е разпятieto, така ли?

Етрик кимна.

— Какво става между освещаването и раздаването на причастието?

Етрик сви рамене.

— Всеки от нас получи поднос с нафора.

— И ти изяде ли я?

— Да.

— Не искам да светотатствам — каза Корбет, предусещайки възмутените изблици, — но сигурен ли си, че нафората, раздавана след освещаването, не е била подменена от някого на олтара?

— Не би могло — извиси се пискливият глас на Бласкет. — Да бъдем честни — всички ние бяхме при олтара. Нито един свещеник или свещеноприслужник не докосва хляба или виното, след като са били претворени.

Корбет внимателно си записа понятията, които младежът високомерно използваше.

— Но въпросът си остава, сър Стивън — каза той. — Кой освети и раздаде нафората?

— Дьо Монфор.

— И никой друг?

— Никой — усмихнато потвърди Плъмптън.

— Какво стана после?

— За Бога — намеси се бързо библиотекарят Ивдън, — ти знаеш какво стана. След като приехме нафората, беше ред на виното.

— Да, от потира. Кой пи първи?

— Дьо Монфор. Подаде го на мен, а после... — библиотекарят замълча за миг. — После, разбира се на Етрик, който го върна на Дьо Монфор. По същия начин постъпи и с тези, които му бяха отляво.

— Които бяха? — прекъсна го Корбет.

— Плъмптън, Дьо Лус и Бласкет. Точно така — кимна библиотекарят. — Така бяхме подредени на службата.

Корбет вдигна пръст:

— И после потирът бе върнат на Дьо Монфор?

— Да.

— Кой го върна?

— Аз — Бласкет ядно погледна Корбет.

— Не, не беше така! — прекъсна го Дьо Лус, който седеше и внимателно слушаше разговора. Гласът му беше тих и мелодичен в контраст с тези на останалите духовници. — Стивън, не ти го върна.

— А кой? — рязко попита Корбет.

— Филип — Дьо Лус се обърна към Плъмптън, — ти го подаде на Дьо Монфор.

Лицето на пълничкия духовник почервения от гняв.

— Не, не бях аз. Аз... — той млъкна и се отпусна на стола.

— Да, прав си, Робърт, аз бях. Дьо Монфор подаде потира наляво. Аз пих, после ти, накрая Бласкет. Но разбира се, Стивън, ти не го върна направо на Дьо Монфор, спомням си. Върна го обратно по редицата, нали?

Бласкет кимна.

— Така беше.

Корбет погледна Хърви, чието перо скърцаше шумно по пергамента.

— Смени си перото, мастър Хърви.

Уилям се усмихна благодарно за почивката, остави перото, подостри друго с остър нож, потопа го в мастилницата, която предварително беше затоплил на една от свещите, и отново започна да пише.

— Така — продължи Корбет, — значи потирът е бил върнат. Какво стана тогава?

— Не знаем — меко каза Дьо Лус. — Бяхме приели нафората и виното. Какво мислиш, че сме правили, писарю? Сведохме глави и

произнесохме обичайните думи на благодарност.

— И после? — Корбет имаше чувството, че разговорът започва да се изплъзва от контрола му.

— Чух звук — продължи Дьо Лус. — Вдигнах поглед. Дьо Монфор се обръщаше, ръката му се вдигна към гърлото, останалото го знаеш. Падна на земята. Когато го занесоха в сакристията, беше вече скован от смъртта.

Корбет огледа духовниците, чиито невъзмутими лица ясно се открояваха на светлината на свещите. После вдигна поглед към прозореца и забеляза, че стаята става все по-светла. Беше разочарован. Ненавиждаше самодоволството на тези петима души. Беше задал въпросите си и те му бяха отговорили. Нямаше никаква загадка. „А сега какво, мастър писарю?“, сякаш тайно му се подиграваха те. „Какво още ще попиташ?“ Корбет се сети нещо.

— Ами ако ви кажа — бавно започна той, — че сър Уолтър е трябвало да занесе потира с отровното вино на краля, който да пие, преди да си разменят целувката на мира? — Корбет изпита задоволство, когато чу как духовниците ахнаха. — Ами ако — той погледна към тавана — ви кажа, че има хора, които смятат, че отровата не е била предназначена за Дьо Монфор, а за негово величество? Мога ли да ви напомня, че убийството или дори опитът за убийство на богопомазания ни владетел е държавна измяна? Не е нужно да ви описвам какви са наказанията за подобно ужасно престъпление. Знаете ли също така, че има хора, които смятат, че отровителите трябва да бъдат сварявани живи? — Корбет, който рядко беше отмъстителен, сега изпитваше желание да накара тези самодоволни мъже да страдат. — Чувал съм за един човек, когото сварили жив в Уелс. Бил завързан за кол и потопен с краката надолу в огромен димящ казан. Пищял половин час, докато месото падало от костите му.

Плъмптън рязко стана и удари по масата с отрупаната си с пръстени ръка.

— Нямах право да ни заплашваш, писарю! — извика той. — Намекваш, че някой от нас е отровил Дьо Монфор, но всъщност е искал да извърши държавна измяна и да убие крал Едуард. Вярно е, писарю — продължи безмилостно духовникът, — че отхвърляме искането на негово величество да ни облага с данъци, но това не означава, че сме предатели. Дълг на Църквата е да съветва краля. Тя е

помазала Едуард. Никой не се е радвал на по-голяма лоялност от страна на свещениците в тази катедрала, както настоящият ни крал.

Канеше се да продължи, но Дьо Лус сложи ръка върху неговата.

— Седни, Филип — каза той, полуусмихнат. — Разбирам какво иска да каже нашият посетител. Беше извършено ужасно престъпление — сериозно продължи той. — Един от нашите братя беше убит по време на причестяването, отровен, ако вярваме на мастър Корбет. Той твърди, че човекът, който е замислил смъртта на Дьо Монфор, е искал да убие и нашия крал и няма интерес да ни лъже. Това, братя мои, са много тежки и ужасни престъпления.

Корбет беше благодарен на Дьо Лус за намесата, макар държанието му никак да не му допадна — все едно успокояваше деца, между които беше и самият писар. Настъпи тишина; Етрик стана и отиде към малката маса в отсрещния ъгъл, където имаше поднос с кана вино и чаши. Напълни ги, сложи една до Корбет и раздаде останалите на колегите си, без да обръща внимание на оскърбените физиономии на Хърви и Ранулф. Донесе и блюдо със захаросани плодове. Корбет отбеляза с кисела усмивка, че никой не смее да хапне или пийне. Етрик седна, но забелязал тишината, отново стана и се върна до Корбет. Вдигна чашата за на здравица към него и внимателно отпи от нея.

— Мастър писарю, можеш да бъдеш спокоен — каза той. — Това е чудесно бордо и в него няма отрова. — Шегата намали напрежението. Корбет се усмихна, взе чашата и отпи, наслаждавайки се на ароматното вино. После я подаде на Ранулф, посочвайки с пръст, че може да си вземе и от захаросаните плодове.

— Нека приемем — поде Корбет, — че Дьо Монфор е бил убит. Нека приемем и че някой близък до него, който е също служител в тази катедрала, е искал смъртта му. Как го е направил? И защо? — писарят присви очи. — Защо си е направил труда да сложи отрова в меха с вино, след като Дьо Монфор е бил вече мъртъв? Защото съм сигурен, че е станало така. Какво е искал всъщност убиецът? Кой е имал зъб на Дьо Монфор?

Ивдън едва не се разсмя. Корбет се обърна към него.

— Забавно ли ти се вижда това, сър?

— Определено, сър — саркастично отвърна библиотекарят. — Попита кой е имал зъб на Дьо Монфор. Питам те, писарю, кой му нямаше?

— Моят брат иска да каже — намеси се Плъмптън, — че мастър Дьо Монфор беше влиятелен и затворен човек, и никой не го обичаше.

— И защо? Плъмптън сви рамене.

— Беше отмъстителен, потаен и много злопамятен. Винаги си връщаше — Плъмптън огледа всички с широко разтворени очи. — Защо не, нека си кажем истината. Всеки от нас имаше да го ненавижда.

— Не е вярно! — извика в отговор Бласкет.

— Нямаше да говориш така — злобно каза Плъмптън, — ако Дьо Монфор бе успял да влезе в леглото ти.

Младият секретар се опита да му отговори нещо, но Корбет вдигна ръка, за да прекрати спора.

— Няма смисъл — каза той — да спорим. Разбирам основанията ти, сър Филип. Вече разбрах, че сър Уолтър е бил странен човек и е бил отговорен за много неща. Може би е най-добре, ако разпитам всеки от вас поотделно — думите му бяха посрещнати с одобрителен шепот. — Ще започна — продължи Корбет — със сър Джон.

Библиотекарят кимна в знак на съгласие и Корбет изчака, докато останалите излязат.

ГЛАВА ДЕВЕТА

— Мастър Ивдън — започна Корбет, — тук съм по кралска заповед. Кажи ми, имаше ли повод да изпитваш неприязън към Дьо Монфор?

Ивдън замълча преди да отговори.

— Мисля, че да.

— Защо?

— Държеше се арогантно.

— В какъв смисъл?

— Във всякакъв — рязко отвърна духовникът. — Той винаги се налагаше. Обичаше да се перчи със знанията си. Непрекъснато идваше в библиотеката и настояваше да разбере кои ръкописи имаме, къде са сложени, как се грижим за тях — Ивдън млъкна, сякаш търсеше думи. — У него имаше нещо... потайно, лицемерно...

— Смяташ, че е бил лицемер? Ивдън погледна прямо Корбет.

— Да.

— Защо?

— Понякога излизаше нощем. Никой не знаеше къде ходи.

— Нима е бил единственият духовник, който излиза нощем? — попита Корбет.

— Не, но приемаше и посетители. Опитваше се да ги скрие от нас. Често се срещаше в църквата с една жена. Стояха в кораба и разговаряха. Винаги след вечерня, когато там няма никого.

Корбет си спомни жената, която беше видял в деня, когато Дьо Монфор беше умрял.

— Знаеш ли коя е тя?

— Не. Винаги беше натруфена в коприна и кадифе, като охранения кон на някой богаташ. Ароматът, който се носеше от нея, беше толкова силен, че се усещаше чак на мястото за хора.

— Ти често ли седеше там?

— Да — отвърна Ивдън. — Следях Дьо Монфор, ако това искаш да ме питаш. Ненавиждах го.

— Знаеш ли какви бяха отношенията между Дьо Монфор и тази странна жена? — попита Корбет.

— Не, но подозирам, че му беше любовница.

— Но сър Филип Плъмптън... — започна Корбет. — Той намекна, че Дьо Монфор е бил мъжеложец и се е опитал да прелъсти онзи млад духовник, Бласкет.

Ивдън изрева от смях.

— Това никак не би било трудно!

— Какво искаш да кажеш?

— Питай го сам, писарю. Не съм тук, за да отговарям на въпроси от негово име.

— Да, така е. Тук си, за да отговаряш на въпроси за Дьо Монфор. Кажи ми, имал ли си някакво пререкание с главния свещеник в дните преди да умре.

— Не. Опитвах се да го избягвам.

— В деня, когато умря, по време на литургията, ти отпи от потира и му го върна, така ли?

— Не — бързо отвърна Ивдън. — Не беше така. Спомни си, че аз бях първият отдясно на Дьо Монфор. След мен Етрик пи от потира, после той го върна на Дьо Монфор, който пък го подаде на другите трима. Те пиха от него след мен.

— Да — каза Корбет. — Когато потирът се върна у него, ти стоеше от дясната му страна, както каза.

Ивдън се усмихна.

— Забравяш едно нещо, писарю — Дьо Монфор вече беше взел потира и беше пил от него. После не е пил повторно.

— Откъде знаеш? Духовникът онемя.

— Такъв е ритуалът.

— И ти не си го видял да пие?

— Не го видях да пие втори път — подчерта Ивдън. — Какво искаш да кажеш? Да не мислиш, че Дьо Монфор просто е стоял и ме е чакал да сипя нещо в потира и да му кажа да пие още веднъж? Не мислиш ли, че би се усъмнил?

— Така е — каза Корбет. — Благодаря ти.

Ивдън го изгледа ядно, поклони се едва-едва и излезе.

Следващият беше Плъмптън. Той влезе с уверена походка и усмивка на уста. Корбет му зададе същите въпроси и получи същите

отговори. Да, той мразел Дьо Монфор. Защо ли? Защото смятал, че Дьо Монфор не е подходящ за такъв висок пост. Той повтори намеците си за личния живот на Дьо Монфор, но не представи сериозни доказателства.

Корбет кимаше разбиращо, докато го слушаше. Плъмπτън изглеждаше доволен от отговорите си и писарят го остави да мисли така, докато точно преди свещеникът да реши, че разпитът е приключил, Корбет се приведе към него и леко докосна ръката му.

— Две неща ме притесняват — каза той. — Ти стоеше отляво на Дьо Монфор при олтара, нали?

— Да.

— Потирът ти беше подаден, след като останалите свещеници бяха пили от него?

— Точно така.

— Тогава за теб би било лесно да сложиш отрова вътре.

Плъмπτън сви рамене.

— Би било лесно — съгласи се той, — ако не бяха две неща. Първо, Дьо Монфор ми нямаше доверие. Имаше остър поглед и щеше да ме види, ако сложех нещо в потира. Литургията щеше да бъде спряна също така рязко, както и стана всъщност, само че по друга причина. А второто, мастър писарю, е че Дьо Монфор вече беше отпил от потира, както сър Джон Ивдън навярно ти е казал. Не би имало причина да пие отново.

Корбет седна и се замисли върху думите му. Беше ли видял някой сър Уолтър да отпива от потира, след като му го бяха върнали? И все пак, той трябваше да е пил втори път, след като отровата е била сложена в него. Защото, ако е била там, когато бе отпил за първи път, останалите свещеници също щяха да умрат. Какво беше станало тогава? Той любезно освободи Плъмπτън, но внезапно го повика отново.

— Сър Филип, извини ме, но имам още един въпрос. Мъжът се обърна с ръка върху дръжката на вратата.

— Кажи, мастър писарю.

Корбет го погледна; осъзна, че предишната дружелюбност на свещеника е била престорена; този човек беше опасен, амбициозен, безмилостен. Приемаше дребната обида като сериозна заплаха,

защото, подобно на писаря, се бе издигнал сам от простолюдието и вярваше, че трябва да се бори за всяка глътка въздух.

— Сър Филип — помирително каза Корбет, — казах, че ме тревожат две неща. Второто е следното. Ти изтъкна почти незабавно след убийството, че виното, изпратено от краля, е било отровно. Как го разбра?

Усмивката изчезна от лицето на мъжа.

— Аз... — заекна той.

— Да?

— До сакристията има малка ризница. Може би си я забелязал. След като внесохме тялото, влязох в нея. Мехът беше там, запушен, заедно с чашата. Отпуших го. Миришеше странно. След като ти прегледа трупа на Дьо Монфор, аз направих същото. Усетих мириса на отровата от устата му, същия като от меха с вино. Затова заключих, че някой е изпратил отровно вино на Дьо Монфор преди началото на литургията.

— Ти ли сложи меха там?

— Не.

— Какво те кара да мислиш, че свещеник, който познава църковните закони, ще ги наруши като пие от това вино?

Плъмптън сви рамене.

— Дьо Монфор нарушаваше много правила.

— Питам те и преди. Кой точно?

— Не знам! — извика Плъмптън. — Беше потаен, много, много потаен. Аз отговарям само за сакристията. Може би другите могат да ти помогнат.

— Все пак, какво те накара да помислиш — настоя Корбет, — че Дьо Монфор е пил от този мях?

— Нищо — отвърна Плъмптън. — Просто видях меха и чашата. Наблюдавах те как прегледа тялото на Дьо Монфор и помириса устата му. Направих същото, после се върнах и отпуших меха. Тогава разбрах, че в него е имало отрова.

— Но ти не си я сложил там.

— Не.

— Тогава кой го е направил?

— Не знам.

— Благодаря ти.

Когато Плъмътън излезе, Корбет се обърна към двамата си спътници. Хърви, приведен над пергаментата, изпълваше бързо листа с четливи синьозелени букви. Ранулф седеше и зяпаше; за него разпитът на такива влиятелни свещеници беше по-приятно забавление от което и да е представление или зрелище по лондонските улици. Корбет се наведе и внимателно затвори зейналата уста на прислужника си.

— Ранулф, не съм те виждал толкова кротък.

— Мастър — отвърна бързо прислужникът, съвземайки се, — по градските улици чуваме какво ли не за тези тлъсти, богати свещеници. Виждаме ги да се разхождат като господари, където си пожелаят. Имат свои съдилища, свои съкровищници. Живеят свой живот, имат специални права и привилегии — той се усмихна на Корбет. — Не съм виждал някой да ги разпитва като теб.

Писарят се усмихна.

— Радвам се, че съм доставил удоволствие на някого — погледна към Хърви, но той беше потънал в онова, което пишеше.

— Мастър Уилям! — извика Корбет. Дребничкият писар вдигна поглед. — Препис ли правиш? — мъжът кимна енергично. — Добре. Ранулф, кажи на мастър Етрик, че го очакваме.

Ранулф скочи на крака и изчезна през вратата. Върна се почти веднага, следван от шотландския духовник, чието лице имаше враждебен израз. Дори начинът, по който вървеше, повече подходеше на военен лагер, отколкото на катедрала.

— Седни, мастър Етрик.

— Благодаря.

— Значи си шотландец.

— Вече го казах.

— Винаги ли си бил свещеник?

— Не. Сражавал съм се за краля по време на не един поход.

— Под чие командване?

— На граф Съри.

— Роднини ли сте?

— Не, не сме! — отсече Етрик. — Но при първите походи на крал Едуард в Шотландия, аз бях полезен на краля и още повече на графа.

Корбет кимна. Знаеше какво означава „полезен“; беше срещал и преди такива свещеници в Шотландия и Уелс; мъже, преминали на

страната на нашественика, които ги снабдяваха със сведения, тайни послания и всякакви клюки. Беше ли Етрик вероломен човек, чудеше се Корбет. Скоро щеше да открие.

— И получи служба тук?

— Дълга много на графа на Съри.

— Сигурен съм, че той те смята за верен служител.

— Така е.

— Но за да може графът да ти осигури богато платена служба — продължи Корбет, — му е трябвала и подкрепата на лондонския епископ.

— Не и в този случай — отвърна шотландецът. Корбет забеляза, че акцентът му е станал по-изразен, той сякаш се бореше да овладее гнева си.

— Кой тогава?

— Свещеник съм тук само от две години. Дълга благодарност на негова светлост Робърт Уинчълси, архиепископът на Кентърбъри.

— Аха! — възкликна Корбет и се загледа в гредите на тавана.

— Нещо лошо ли има в препоръката на милорд архиепископа?

— попита язвително Етрик.

— Не, няма нищо лошо. Харесваше ли Дьо Монфор?

Етрик сви рамене.

— Както казах, отскоро съм тук.

— Но бързо си се издигнал. Ти ли раздаваш помощите?

— Да.

— Тогава сигурно често си общувал с главния свещеник?

— Не, предимно с Дьо Лус. Искам да кажа, със сър Робърт дьо Лус.

Корбет забеляза промяната в гласа му.

— Той е ковчежникът и по всички въпроси се обръщам към него.

— Знаеш ли нещо за Дьо Монфор?

— Нищо. Рядко говорех с него.

— Защо?

— Не го мразех, просто не ми харесваше. Струваше ми се неприятен човек.

— Но си чувал слухове за него? Шотландецът сви рамене.

— Всяка общност мрази водача си. Носят се слухове, обвинения.

— Какво се говореше за Дьо Монфор? — настоя Корбет.

Шотландецът въздъхна дълбоко.

— Нищо особено. Нищо съществено. Просто не го обичаха заради поста му, заради арогантността и гордостта му.

— Харесва ли ти да служиш тук?

— Какво искаш да кажеш? Корбет направи гримаса.

— Ти си шотландец. Сега Англия и Шотландия са във война.

Етрик се овладя.

— Вече ти казах — спокойно отвърна той, — много шотландци са верни на крал Едуард, а не на някой дребен лорд или барон-крадец, или на онзи селянин Уолъс.

Корбет внимателно го наблюдаваше. Сега в очите му блестеше неподправена омраза. Този човек беше различен; той не мразеше Дьо Монфор, а родината си. Тук имаше някаква тайна, но Корбет реши, че тя може да почака.

— Благодаря, мастър Етрик — когато свещеникът понечи да излезе, Корет използва същия номер, както с Плъмътън и го спря.

— Мастър Етрик, още нещо. Знаеше ли нещо за виното, което кралят подарил на сър Уолтър?

— Не.

— Благодаря ти. Може да се наложи да те повикам пак.

Свещеникът се обърна и сви рамене.

— Тогава побързай, защото графът на Съри ме очаква, за да се върнем обратно в Шотландия.

— Не се тревожи — извика Корбет в отговор. — Сигурен съм, че всичко ще се изясни скоро.

Следващият беше Дьо Лус, който се различаваше от останалите: студен, аскетичен, човек, който напълно се владееше. Мисълта му беше бърза, беше роден за управник и очевидно бе познавач на човешките характери. Корбет прецени, че е на негова възраст, около тридесет и пет, докато останалите свещеници, с изключение на Бласкет, бяха доста над петдесетте. Корбет зададе обичайните си въпроси за меха и потира, но не научи нищо ново. Дьо Лус не помнеше нищо необичайно, затова Корбет прехвърли разговора към тайнствения личен живот на Дьо Монфор.

— Ти си ковчежникът на катедралата, нали?

— Точно така.

— Прахосвал ли е Дьо Монфор църковни средства?

— Не. Сметките бяха в ред. Всъщност — Дьо Лус почеса брадата си, сякаш раздразнен от въпроса, — Дьо Монфор се гордееше, че не е пипнал и едно пени от приходите на катедралата. Беше оставил всички въпроси, свързани с парите, на мен.

— Беше ли богат Дьо Монфор?

— Да, много богат.

— А източникът на богатството му? Дьо Лус сви рамене.

— Имаше имение в Катхол, близо до селцето Лейтън в Есекс, но никога не съм виждал сметките от него. Водеше ги сам.

— А къща?

— Да, имаше голяма къща, близо до Холбърн, но както казах, сам водеше сметките си отделно от тези на катедралата.

— Познаваш ли някой от приятелите на Дьо Монфор? Или приятелките?

Дьо Лус присви очи.

— Носеха се слухове за скандални истории. Знам какво може да са ти казали другите. И аз съм го виждал. Една начервена и натруфена жена често идваше при него в катедралата, но в това няма нищо скандално, нали, писарю?

— Не, няма — отвърна остро Корбет. — Благодаря ти, мисля, че остана само мастър Бласкет.

Младият секретар беше нервен. Гладкото му лице с нежна кожа бе изопнато от тревога, ръцете му бяха скрити в ръкавите на робата. Корбет предположи, че това е така, за да не се вижда, че треперят. Той покани младежа да седне.

— Ти беше секретарят на главния свещеник? Бласкет кимна.

— Ти отговаряше за всички писма, които е изпращал?

— Да, така е. Аз изпращах и се грижех за всички документи, меморандуми, сметки и договори, свързани с катедралата.

— Откога си на този пост?

— От година.

— Какви бяха отношенията ти със свещеника? Младежът наведе глава и се загледа в масата. Корбет го наблюдаваше.

— Попитах те, сър, какви бяха отношенията ти с главния свещеник. Сър Филип Плъмптън намекна, че той „не се държал като мъж и свещеник“.

Очите на Бласкет проблеснаха. Корбет забеляза колко дълги са миглите му, колко приличат очите му на момински, особено сега, плувнали в сълзи. Беше ли този младеж достатъчно силен, за да обмисли и извърши светотатствено убийство?

— Дьо Монфор — бавно започна секретарят — беше необичаен човек, със странни желания и много потаен. Вече година съм на този пост и нито веднъж не съм видял документ, който може да го изобличи в нещо, нито съм писал такъв. И все пак... — Бласкет замълча. — Знам, че за мъртвите не се говори лошо, но имаше нещо покварено у него. Беше много дружелюбен и понякога, когато пишех, ме галеше по косата. Помолих го да престане. Плъмптън, който обича да подслушва чужди разговори, е чул последвалата препирня.

— А след това какви бяха отношенията ви?

— Студени и официални. Ако не беше умрял — Бласкет замълча за миг, — сигурно щеше да ме освободи. Не от служба в катедралата, а от поста ми на секретар.

— Знаеш ли нещо, сър Стивън, което може да ни помогне да разгадаем мистерията около смъртта на Дьо Монфор. Кой го е убил? Кога и как?

— Не.

Корбет погледна към парчето пергамент, на което бе начертал разположението на свещениците по време на съдбовната литургия.

— Сър Стивън, ще ти напомня, че ти си бил последният, който е пил от потира, преди да бъде върнат на главния свещеник — Корбет погледна младежа в очите. — Някой може да си помисли, че ти си имал най-добра възможност да отровиш виното.

Бласкет едва не се разсмя.

— За човек, който е главен писар в Кралския съд — презрително каза той, — си доста глупав. Зададе този въпрос на всички мои колеги и непрекъснато пропускаш едно нещо.

— И то е? — рязко попита Корбет.

— След като литургията беше прекратена и тялото на Дьо Монфор отнесено в сакристията, ти си прегледал потира и другата свещена утвар на олтара?

— Точно така.

— Аз също видях потира. Имаше ли отрова в осветеното вино?

— Не мисля.

— Тогава как бих могъл да сложа отрова в чашата, от която Дьо Монфор е пил, а после в нея да няма отрова? Това е гатанката, мастър писарю. Трябва да я разрешиш, преди да започнеш да обвиняваш. Колкото и да не харесвах Дьо Монфор, не бих сипал отрова в олтарния потир по време на литургия.

Корбет го погледна. Женствената му външност и детинско поведение бяха само маска. Всъщност той беше може би най-умният от всички, които писарят беше разпитал и загадката, която беше му посочил, нямаше отговор. Ако виното в потира е било отровно, защо той не бе открил отрова в него, когато бе прегледал свещената утвар? Корбет помисли известно време върху това, преди да продължи разпита.

— Сър Стивън — каза той, — възможно е в объркването и суматохата след внезапната смърт на Дьо Монфор някой да е подменил потира.

Младият свещеник се разсмя.

— Какви ги говориш! Искаш да кажеш, че има два еднакви потира? Но този беше на Дьо Монфор. А и между нашите съдове няма два еднакви. Твърдиш, че докато хората тичаха из олтара, за да огледат тялото на Дьо Монфор и да го отнесат в сакристията, някой е дошъл със същата чаша, сложил я е на олтара и е отнесъл отровната? И никой не го е забелязал? И че този човек е приготвил втория потир предварително? Струва ми се невероятно.

Корбет отмести поглед и отново се загледа в тавана. Думите на Бласкет пробудиха някакъв спомен у него. Не можеше да се сети точно, но нещо, което бе видял на олтара, не беше, както трябва, не биваше да бъде така.

Погледна отново към младежа.

— Благодаря ти, че ми посочи противоречието, сър Стивън. Нямам повече въпроси. Ще ти бъда благодарен, ако помолиш колегите си да се върнат.

След няколко минути духовниците, всички явно раздразнени, че човек като Корбет ги разкарва напред-назад, влязоха в залата и се подредиха около масата. Писарят зададе няколко несвързани въпроса, главно за здравето на Дьо Монфор, преди да се обърне към Хърви.

— Мастър Уилям, ще ти бъда благодарен, когато свършиш, да напишеш писмо от името на краля до приставите и шерифите от Есекс

да огледат имението Катхол и да изпратят веднага до съда всичко, което знаят за сър Уолтър дьо Монфор или имотите му в Есекс. После го отнеси в Уестминстър за печат.

Писарят кимна.

Корбет отново се обърна към кръга от враждебни лица.

— Сър Филип, имаш ли прислужник? — Плъмътън кимна.

— А Дьо Монфор имаше ли?

— Интересно, че задаваш такъв въпрос — намеси се Джон Ивдън, библиотекарят. — Той беше много потаен. В катедралата имаше прислужници, които изпълняваха всяко негово желание, но за разлика от нас, нямаше личен прислужник.

Корбет кимна, това би подходило на характера на Дьо Монфор. Човек, който води таен живот, заобиколен от слухове и скандали, никога не би рискувал репутацията си, поверявайки тайните си на един личен прислужник.

— Защо питаш? — любопитства Етрик на висок глас. — Защо задаваш подобен въпрос? Обясни ни. Ние не сме глупаци, мастър Корбет. Ако ни задаваш разумни въпроси, ще получиш разумни отговори.

— Не подценявам качествата ви — твърдо каза Корбет, — но трябва да разпитам всички прислужници, които имат право да влизат и излизат от тази зала и катедралата, без някой да им обърне внимание.

Това бързо беше уредено. Духовниците възложиха на Бласкет да организира събирането и изслушването на прислужниците. Корбет освободи Хърви да се върне в Уестминстър, но задържа бележките му. Останалата част от сутринта Корбет и Ранулф прекараха в залата на катедралния съвет, където разпитаха поне дузина прислужници, мъже и жени. Жените — перачки и чистачки, той отпрати веднага, защото те нямаха право да влизат в сакристията или в стаите на духовниците. Повечето мъже бяха ветерани от кралските войни, получили работа в катедралата като възнаграждение за заслугите си. Бяха словоохотливи старци, някои от тях показваха ужасните си белези и рани. Корбет бързо приключи с тях, задавайки им два въпроса. Първият беше дали са носили вино в ризницата сутринта, когато Дьо Монфор е умрял. Всички отрекоха. Вторият беше дали са влизали в сакристията или ризницата след смъртта на Дьо Монфор. И този път отговорът беше отрицателен. Не бяха видели нищо необичайно. Корбет обяви, че е

доволен. Камбаните забиха за обедната служба и духовниците тръгнаха обратно към хора. Корбет и Ранулф решиха да си тръгнат. Плъмптън забърза към тях, преливащ от учтивост.

— Мастър Корбет, мастър Корбет!

— Да, сър Филип.

— Искаш ли да видиш стаята на Дьо Монфор? Корбет сви рамене.

— Разбира се.

Поведоха го по вито каменно стълбище към етажа над залата на съвета — дълъг, белосан коридор, по който се редяха полирани дървени врати.

— Всяка от тези стаи — каза гордо Плъмптън — е на някой от духовниците. Ето тази е на Дьо Монфор — той се обърна към първата вляво и след като намери ключа на дебелата желязна халка, която висеше на колана му, отключи и те влязоха.

Стаята беше удобна и разкошно обзаведена. Двата овални прозореца бяха стъклени, единият със стъклопис на Библейска сцена. Корбет предположи, че изображението е на Йона, който излиза от корема на кита. На голямото легло с балдахин беше метната хермелинова покривка, поръбена със злато. Тежките сини завеси бяха дръпнати и разкриваха червени и бели възглавници. На стената висеше сребърно разпятие. До леглото имаше малка масичка, на която стоеше сребърен свещник; голям сандък беше подпрян на отсрещната страна до прозорците, друг — в долната част на леглото. На стената имаше закачалка.

Корбет се обърна.

— Може ли?

Без да дочака отговор, той повдигна капака на сандъка до леглото, забелязвайки, че ключалката е била разбита. Вътре нямаше нищо особено — дреболии, колани, токи, чифт ботуши за езда от мека испанска кожа. Корбет забеляза две книги — едната беше Библия, другата — сборник с богослужебни текстове.

— Разбихме ключалката — обясни Плъмптън, — за да се убедим, че няма нищо ценно, нищо интересно.

Корбет кимна и отиде до големия сандък. Неговата ключалка също беше разбита. Вдигна капака и прегледа дрехите вътре, но отново не откри нищо. Затвори сандъка и огледа пак стаята.

— Мастър Дьо Монфор е обичал удобствата.

— Да — отвърна Плъмътън. — Но уверявам те, мастър писарю, ние също огледахме стаята. В нея няма нищо, което да те заинтересува.

— Защо сте я претърсвали? — рязко попита Корбет.

Плъмътън сви рамене.

— Дьо Монфор беше мъртъв, трябваше да опишем вещите му.

— Тук ли държеше потира? Онзи, който използва на литургията?

— Не — каза Плъмътън. — Аз отговарям за сакристията. Според канона свещената утвар винаги се държи в или близо до църквата под ключ. Самият Дьо Монфор държеше много на това правило.

Корбет се усмихна и излезе. Слязоха по стълбите, писарят благодари на свещеника за вниманието и помощта, и следван от слисания Ранулф, излезе от двора на катедралата.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Корбет и Ранулф минаха по Патерностер Роу и излязоха на Чийпсайд. Улиците вече се пълнеха с хора. Небето беше яркосиньо, топличкото слънце постепенно топеше снега и той шумно падаше от полегатите покриви. Лондончани бяха решили да се възползват от хубавото време и Чийпсайд беше препълнен. Сергиите и магазините бяха отворени, раираните чергила плюсяха на силния вятър. Златари, кожари и продавачи на пергамент старателно се трудеха, за да възобновят търговията, прекратена заради лошото време. Дами в обточени с кожа наметки газеха през снега, следвани от разтревожени прислужници; правници, които бързаха към „Сейнт Пол“, за да се видят с клиентите си, надменно си пробиваха път. Имаше войници от двореца и Тауър. Чираци изскачаха иззад сергиите, опитвайки се да привлекат вниманието на евентуалните купувачи. Двама просяци се клатушкаха, хванати здраво един за друг, защото улицата беше хлъзгава. От време на време пряспа сняг се стоварваше тежко върху чергилото на някой сергия, съпроводена от стреснатия вик на продавача и възторжените крясъци на хлапетата, които бяха навсякъде.

Корбет имаше чувството, че е попаднал в различен свят. „Сейнт Пол“ беше студена и мрачна, все още в ледените обятия на зимата. Тук всичко беше светло, изпълнено с живот, движение и цвят. С Ранулф си пробиваха път през тълпите. Повечето хора се опитваха да вървят в средата на улицата, далеч от стрехите и падащия сняг. Обуцари чукаха усърдно на пейките си. Колари, докарали стока в града през снега, бяха решили да си починат и кръчмите нямаха нужда от висящите си табели, за да привлекат посетители. „Веселото слънце“, „Петелът“, „Червената врата“, „Камбаната, котката и цигулката“ бяха препълнени. Готвачите и прислужниците стояха на вратата и викаха: „Топъл пай!“, „Вкусен топъл пай със сирене“, „Елате и хапнете!“. Тези призови се преплитаха с „Бяло вино от Елзас“ и „Червено от Гаскония“, „Вино от Рейн“ и „Вино от Ла Рошел“. Студът, миризмата на готвено и виковете напомниха на Корбет колко е гладен. Спря се на една сергия, за да

погледа спора между двама продавачи на риба, който премина в бой. Единият се блъсна в дървената рамка и разпиля в кишата стоката си — треска, съомга, змиорки, скатове, херинга и хамсия. Хлапетата веднага ги награбиха и въпреки виковете на собственика, и си плюха на петите.

Корбет, който обичаше самотата, често изпитваше удоволствие да се смесва с тълпата и да наблюдава различни сцени. На ъгъла забеляза труп, покрит с грубо платнище. Около него стражата беше събрала дванадесет души, които трябваше да произнесат присъдата. Очевидно някой нещастник беше умрял или убит в свада и местният следовател събираше съдебни заседатели, които да решат каква е била причината за смъртта и какво трябва да се предприеме.

По средата на Чийпсайд се движеше каруца, покрита с черно платнище, на което беше изрисуван бял кръст. Конят вървеше бавно и звънецът на оглавника му огласяше печално улицата. Един монах внимателно водеше животното през кишата и калта. Гологлав и бос престъпник, съгласил се да напусне кралството, стъпваше бавно с посинели крака и носеше дървен кръст пред себе си. Отиваше в Бриджгейт, придружаван от стража. Очевидно беше убиец, намерил убежище в някоя църква, който се бе отказал от него и обещал да напусне кралството. Корбет знаеше, че му трябва три дни, за да стигне Дувър и заключи, че шансовете му да стигне дотам са малки; или щеше да умре от студ, или роднините на жертвата щяха да го последват и убият на някое отдалечено място.

Оживлението на пазара замря за известно време, когато градски служител с туника, украсена с черепи, премина, раздрусвайки звънче и провиквайки се с отекващ глас: „Добри и състрадателни хора, молете се за душата на нашия скъп брат Робърт Хинки, който напусна този живот снощи в девет часа.“

Хората около Корбет прошепнаха молитва и глашатаят отмина. Корбет реши да се поразходи между сергиите. Може би щеше да избере подарък за Мейв между вълнените шапки, дантелите, панделките, копринените пискюли, конците, шнуровете, коприните, медните пръстени, свещниците, каните, четките — всичко, което би сметнала за полезно. Купи малка брошка във формата на кръст с увит около него дракон, изработена от ковано злато и прикачена към тънка като копринен конец верижка. Внимателно я прибра в кесията си,

държейки я здраво, защото пазарът гъмжеше от крадци и апаши, които също имаха да наваксват загубите, претърпени заради силния сняг.

Огладнели, двамата с Ранулф се отправиха към една кръчма. Вътре беше влажно, но топло заради огъня, който гореше в голямото огнище. Без да обръща внимание на плесенясалата тръстика по пода, Корбет избра една маса далеч от останалите посетители — група играчи на зарове и млада жена, която вече изглеждаше доста пияна. Кръчмарят, набит мъж с престилка на кръста, се приближи, вдигнал мазни ръце за поздрав. Предложи им сладко вино от Кипър и Сицилия, но Корбет поръча две чинии месо и греян, силно подправен ейл.

Докато се хранеха, Корбет попита Ранулф:

— Научи ли днес в катедралата нещо, което аз може да съм пропуснал?

Прислужникът му поклати глава и отново заби нос в халбата.

— Сигурен ли си? — настоя Корбет.

Ранулф нарочно се бавеше, наслаждавайки се на редкия момент — Корбет се съветваше с него.

— Имаше нещо — започна той. — Какво?

— На олтара — той подреди чиниите и чашите върху масата, за да онагледят думите си. — Дьо Монфор стоеше в средата, нали?

— Да — нетърпеливо каза Корбет.

— Двата свещеници от двете му страни стояха съвсем близо до него, нали?

Корбет кимна.

— Възможно е — каза Ранулф — един от тях или двамата да са сложили отровата в потира, преди да го върнат.

Корбет се намръщи.

— Така е, но тук е и голямата загадка, която изтъкна и Бласкет. Какво е станало с отровното вино? Когато прегледах потира, виното беше чисто и изобщо не миришеше на отрова.

Писарят отново почувства, че нещо се върти в главата му, нещо, което беше видял на онзи олтар и сега то го преследваше.

Той остави халбата и се облегна на стената. Нещо не беше наред. Спомни си капките вино на пода и другите, върху предната част на олтара, които миришеха на отрова. Някой трябва да беше сменил чашите. Но как е станало това? Нали нямаше два потира? Това поне беше сигурно. Стана, хвърли няколко монети на кръчмаря и си тръгна,

оставяйки Ранулф да прави каквото си иска, а сам се упъти бавно обратно към дома си. Там, след като запали свещ, извади подноса с писмените си принадлежности и пергамент, Корбет записа онова, което знаеше досега.

Първо, Дьо Монфор е бил отровен по време на литургията.

Второ, Дьо Монфор е бил човек с потаен личен живот. Малко се знае за него, освен връзката му със странната жена, която беше близо до олтара в деня, когато умря.

Трето, Дьо Монфор не е бил обичан от повечето си колеги и изглежда не е имал приятели.

Четвърто, Дьо Монфор е трябвало да произнесе проповед след литургията, в която да отхвърли кралския данък. Но Едуард го е подкупил, за да защити правото му да го получава.

Пето, ако Дьо Монфор е бил отровен, как е станало?

Шесто, защо само Дьо Монфор беше отровен, а никой от останалите свещеници, които пиха от потира, не пострадаха?

Седмо, ако Дьо Монфор е бил отровен с причастието, какво е станало с отровното вино?

Осмо, може да е имало две чаши. Но кой ги е разменил и кога? Възможно ли е да е било направено точно копие на потира?

На другата сутрин Корбет стана рано. Не повика Ранулф, а се облече в най-хубавите си дрехи и излезе на улицата. Плътмътън му беше казал, че погребалната служба за Дьо Монфор ще се проведе в единадесет часа същия ден. Корбет бавно се отправи към катедралата, докато въпросите, които бе записал предишната вечер, отекваха в главата му. Загадката продължаваше да го измъчва, но имаше чувството, че ако открие липсващите парченца от мозайката, всичко ще си дойде на място. Тръгна по още пустия Чийпсайд. Само неколцина просяци се мотаеха наоколо: пекар и продавач на риба бяха оковани за покаяние. Вторият беше продавал развалена риба, сериозно престъпление тук, тъй като много лекари твърдяха, че от нея се хваща проказа. Продавачът на риба стоеше с ръце и врат в прангите, а под носа му бяха окачили развалена риба. Пекарят изглеждаше също толкова зле. Надписът над главата му гласеше, че пекарят Томас-ат-Крич е извършил сериозното престъпление да краде тесто. Корбет погледна разстроеното му лице.

— Какво си направил? — попита той, изтривайки с края на робата си потта от лицето на мъжа.

— Прислужникът ми — изпъшка мъжът. — Хората носеха тесто в пекарната и го слагаха на масата. Аз трябваше да го слагам в тави и да го пека, но имах таен капак на масата. Чиракът ми седеше под нея и отделяше част от тестото. След това давах хлябовете на жените, които ми бяха донесли тестото. Другото събирах, печех пресен хляб и го продавах — пекарят плю. — Не трябваше да се доверявам на чирака. Той ме предаде — мъжът погледна тъжно Корбет.

Месестото му лице беше посивяло от болката и умората, причинявани от желязната пранга около врата му. — Ще стоя тук до залез слънце.

Корбет кимна съчувствено и продължи; мъжът нямаше да стои много дълго, през зимата слънцето залязваше рано.

Корбет стигна Патерностер Роу и влезе в двора на катедралата. Портите се отваряха веднага след края на утренната. Клисари стояха до вратите. Корбет тихо се представи на един и влезе в кораба. Стенни факли бяха запалени в хора, а големите свещи на централния олтар горяха ярко и пламъкът им трепкаше в мрака. Певците вече заемаха местата си, а между хора и стълбите на олтара се намираше ковчегът на Дьо Монфор. Корбет се приближи и го заразглежда: направен от полиран чам, той беше положен на драпирана в червено маса. От всяка страна на ковчега горяха тъмни свещи в свещници от черно ковано желязо. Някой беше оставил цветя върху капака на ковчега. Корбет се огледа и видя в отсрещния ъгъл, близо до мястото, където беше стояла преди, жената, която бе видял в деня, когато Дьо Монфор умря. Нямаше много хора, повечето бяха зяпачи — ярко доказателство, че покойникът не беше имал много приятели. Корбет се канеше да отиде при жената, но тя внезапно се обърна и тръгна по пътеката между редовете. Той я проследи с поглед, после се облегна на една колона и зачака началото на службата.

Най-после заупокойната литургия започна. Както службата, на която Корбет беше присъствал е краля преди няколко дни, тя се водеше от петима свещенослужители. Главен сред тях беше сър Филип Плъмптън. Корбет едва се въздържа да не се усмихне. Плъмптън мразеше покойния, но се застъпваше пред Бога за душата му. Заупокойните песнопения приключиха, ковчегът бе окаден и изнесен

на гробището на раменете на шестима здрави мъже, предшествани от клисари и прислужници от катедралата, носещи хоругви с изображението на Дева Мария, свети Георги и свети Павел. Те вървяха пред Плъмптън, следвани от други духовници и група момчета, облечени в бяло, които държаха свещи. Ковчегът беше заобиколен от факлоносци, петдесет и шест на брой, колкото бяха годините на починалия. Носилката, покрита със скъпи златоткани платове, беше следвана от няколко жени, които плачеха шумно, всички облечени в черно и с лица, скрити зад черни воали. Корбет реши, че са професионални оплаквачки. Нямаше време да се занимава с хора, който печелеха от мъртвите. Проследи с поглед дългата скръбна процесия, която напусна катедралата и се отправя към срещуположния ъгъл на двора. Купчина прясно изкопана пръст показваше къде ще е последният дом на Дьо Монфор.

Корбет, който стоеше до вратата, дочуваше слабо думите на Плъмптън, който отново молеше Бог да приеме своя верен слуга Уолтър дьо Монфор. Тялото беше спуснато в гроба. Корбет чу как буците падат върху дървения капак на ковчега и процесията отново се върна в катедралата. Корбет усети облекчението на оплаквачките, че всичко е свършено. Вратата се затвори и отвън се чу тихото подрънкване на лопатите, докато гробарите заравяха ковчега. Той изчака колкото изискваше благоприличието, преди да мине покрай олтара, където се прекръсти пред трепкащите свещи и да се насочи към сакристията. Плъмптън сваляше филона си и останалите одежди, които свещениците явно смятаха, че трябва да навлекат, когато разговарят с Бога. Свещеникът знаеше, че Корбет е зад него, но го поздрави едва когато приключи с разсъбличането.

— Мастър Корбет, не мога да кажа, че се радвам да те видя отново.

— Мастър Филип — отвърна весело Корбет. — Тук съм по кралски дела — при всеки друг случай Плъмптън би изпъшкарал от досада, защото бе намразил този писар със строги черти и хладен поглед, който не оставяше мъртвия на мира и непрекъснато се връщаше с нови въпроси.

— Какво има? — рязко попита свещеникът.

— От името на краля бих искал ти и другите четирима свещеници, които отслужваха литургията с Дьо Монфор, да дойдете с

мен при олтара.

— Какво има пак? — Плъмптън отстъпи назад с присвити от любопитство очи. — Защо не се откажеш?

— Попитай краля — отвърна Корбет. — Ако откажеш да ме послушаш, ще имаш тази възможност.

Плъмптън въздъхна, обърна се рязко и излезе.

Корбет остана да огледа сакристията, шкафовете, големите ракли, облицовани с кожа, обковани с желязо и заключени някои с три, дори с четири ключалки; буретата, пълни със свещи в различни цветове, в зависимост от чистотата на восъка; кутии с олтарни свещи, вощеници, съдове с тамян, нищо интересно. Отиде до един голям шкаф, който Плъмптън беше забравил да заключи и го отвори. В него бяха всички одежди, които свещениците използваха по време на службите, в различни цветове, символизиращи сезоните. Отляво видя филоните, използвани при съдбоносната литургия и набързо ги разгледа. Един от тях привлече вниманието му и той внимателно разгледа петното върху него. После, дишайки учестено от вълнение, затвори шкафа, тъй като чу стъпки навън. Плъмптън, придружен от останалите духовници, влезе шумно в сакристията. Всички бяха ядосани, че са ги откъснали от задълженията им, за да играят по свирката на един обикновен писар. Можеше да прочете мислите им и знаеше каква злоба таят към него. Само Бласкет и Дьо Лус изглеждаха спокойни.

Корбет изчака известно време, преди да проговори.

— Сър Филип, заповядай.

Той отстъпи и Плъмптън бързо премина покрай него, следван от останалите и всички изкачиха стъпалата към олтара. Корбет, който беше взел една обикновена калаена чаша от сакристията, помоли духовниците да се подредят, както са били на литургията, а сам той зае мястото на Дьо Монфор. После ги накара да повторят ритуала на причестяването. Чашата беше подадена първо на онези от дясната му страна, Ивдън и Етрик, като последният я предаде през олтара на Бласкет, който я поднесе на Дьо Лус, Плъмптън, и така до Корбет. Писарят забеляза едно: Ранулф беше прав — Ивдън или Плъмптън можеше да са сложили отровата в потира, без другите да забележат, макар че съществуваше риск Дьо Монфор да ги види. Нещо повече, ако отровителят беше един от тях, другият щеше да го забележи. Дали

не го бяха замислили заедно? Корбет отхвърли тази възможност като невероятна, защото беше явно, че двамата мъже се мразят. Между тях не съществуваше нито другарство, нито съзаклятничество. Писарят се канеше да ги отпрати с благодарности, когато внезапно зад тях прозвуча глас:

— И Божият ангел слезе при олтара и го пречисти с меч!

Корбет се обърна и погледна към жилището на отшелника. Виждаше през процепа блесналите му очи, насочени към себе си. Слезе по стълбите.

— Какво искаш, Божи човече? Кой е Божият ангел?

— Ти — проехтя гласът на отшелника, ясен като камбана, — ти си Божи пратеник, който ще въдвори справедливост, а ако не в името Божие, то поне в името на краля.

— Ако виждаш нещата толкова ясно — сухо каза Корбет, преди да се завърти и да се върне при останалите, — как не си видял кой е убил Дьо Монфор?

— Видях какво правите — отвърна гласът. — Обмислям загадката, пред която си изправен.

— И какъв е отговорът?

— Много прост. Ти се чудиш как останалите след Дьо Монфор са пили от потира, но не са умрели. Прав ли съм?

Корбет кимна, без да сваля поглед от него.

— Но те не са ти казали. Попитай ги.

— Какво да ги питам?

— Питай ги колко пъти Дьо Монфор пи от потира. Припомни им каноните. Преди потирът да се подаде като символ на помирението, свещенослужителят винаги отпива втори път. Първия път пие за причестяване, а вторият път е символ на целувката на мира. Защо не ги попиташ?

Корбет се обърна и погледна към духовниците. Нямахше нужда да ги пита, отговорът беше изписан на лицата им.

— Ще бъде най-добре — извика той, — ако ме изчакате в сакристията.

Този път те тръгнаха покорни като агънца. Корбет се приближи до прозорчето на отшелника.

— Кажи ми, Божи човече, какво видя? Има ли още нещо, което трябва да знам? Какво стана, когато Дьо Монфор падна?

В отговор чу само тих смях.

— Кажи ми — настоя Корбет.

— Нищо — бавно отвърна отшелникът. — Когато Дьо Монфор се свлече, аз също паднах на колене, за да се моля за грешната му душа. Само толкова мога да ти помогна. И още нещо. Внимавай, мастър писарю, тези свещеници ти желаят смъртта.

ГЛАВА ЕДИНАЙСЕТА

Ядосан и тайно разтревожен, Корбет измърмори благодарностите си на отшелника и се отправи обратно към сакристията. Духовниците стояха вътре като момчета, хванати да правят беля. Никой от тях не посмя да го погледне в очите.

— Е — започна Корбет, — ето и нашата малка загадка — той бръкна под наметката си, извади меча си и го обърна с дръжката нагоре като кръст. — Кълна се — продължи писарят, — че ако не ми кажете истината за всичко, което сте видели, чули или почувствали на олтара, когато Дьо Монфор умря, до залез слънце ще пратя всички ви в Тауър.

Той изгледа яростно всички подред, прибра меча и се облегна на тъгъла на масата със скръстени ръце. Плъмптън излезе напред, нервно облизвайки устни.

— Отшелникът каза истината — започна той. — Сигурно е видял. Обикновено килиите на отшелниците са разположени срещу олтара, за да виждат кръста и да почитат освещаването на хляба и виното. Дьо Монфор пи два пъти от потира. Такъв е редът според църковния канон — той погледна към Етрик.

— Всъщност, Дьо Монфор дори забрави да го направи. Сър Дейвид му напомни.

— Вярно ли е, Етрик? — остро попита Корбет. Шотландецът кимна.

— Видях, че потирът отново е в ръцете на Дьо Монфор и той се канеше да слезе с него по стъпалата. Аз се приближих и му прошепнах, че трябва да отпие отново. Външен наблюдател би сметнал, че това е част от ритуала. Той вдигна потира, отпи и... останалото го знаеш.

— Знам ли го? — язвително попита Корбет. — Има ли нещо друго, което трябва да знам? — никой не отговори. — Има ли нещо друго, което трябва да знам? — повтори той.

Последва мълчание.

Корбет погледна към Плъмптън.

— Сър Филип, имам още няколко въпроса, но преди да ги задам, искам да ти напомня, сър Джон — обърна се той към библиотекаря, — че ти последен си държал потира, преди Дьо Монфор да пие от него.

Лицето на сър Джон приличаше на трагична маска.

— Не е честно — запелтечи той. — Думите ти ме обиждат.

— Когато разреши загатката — отвърна Корбет, — ще престана с въпросите. Сър Филип, ти каза, че Дьо Монфор, както всички вас, държал свещения съд, с който освещавал причастието, тук, в сакристията.

Плъмптън кимна.

— Бих искал да го видя.

Сър Филип свали връзка ключове от колана си и отиде до една ракла в отсрещния ъгъл. Тя беше от дърво, облицована с кожа, обкована с железни пръчки и заключена с четири ключалки. За всяка беше нужен различен ключ. Щом ги отключи, Плъмътън отвори капака и Корбет с мъка сподави изненадания си вик при вида на великолепната утвар, съхранявана вътре — съкровище, на което би завидял и кралят. Инкрустирани със скъпоценни камъни дарохранителници, златни подноси за нафора, сребърни блюда, поне дузина скъпи чаши. Някои бяха в кесии от червена испанска кожа, други — в кутии, но повечето просто бяха захвърлени вътре. Вътрешността на раклата беше тапицирана с плътен златоткан бродат.

Сър Филип внимателно размести чашите и извади една от тях. Корбет разпозна потира, който беше държал сутринта, когато умря Дьо Монфор. Истинско произведение на изкуството, помисли си Корбет, сигурно беше поне на сто години. Чашата беше от чисто злато, столчето и основата от масивно сребро, инкрустиране със злато и скъпоценни камъни. Обърна го и видя печата на златаря в основата. Вътрешността на чашата беше от ковано злато, толкова чиста и блестяща, че отразяваше светлината на свещите. Корбет я повдигна към носа си и я помириша: усещаше се лек дъх на подсладено вино, но нищо друго. Прехвърли я от ръка в ръка, притегляйки я.

— И няма втори такъв потир? — попита той Плъмътън.

Свещениците отрекоха в хор.

— Тази чаша — бързо каза Ивдън, който се опитваше да му помогне — е неповторима. Само майстор би могъл да я направи. Всички биха я разпознали като чашата на Дьо Монфор.

Корбет кимна.

— Има още нещо. Когато Дьо Монфор умря, сигурно е оставил някакви документи.

— Да — отвърна Плъмптън. — Прибрани са в съкровищницата. Трябваше да направим списък за градския шериф и други чиновници.

— Защо не сте ми ги показали? — попита Корбет. — Покажете ми с охота стаята му. — Той огледа сакристията. — Тук е достатъчно удобно. Донесете ги веднага!

Плъмптън се канеше да възрази, но след един поглед към Корбет размисли. Посочи му маса и стол и бързо излезе. Писарят освободи останалите, и забеляза със задоволство, че напускат помещението, изгубили много от обичайната си надменност. Най-накрая Плъмптън, следван от трима прислужници, които пъшкаха под тежестта на голям сандък, облицован с кожа, се завърна. Корбет посочи към масата, мъжете оставиха сандъка и излязоха. Писарят вдигна капака.

— И всичко това са документи на Дьо Монфор?

— Цялото му движимо имущество — отвърна Плъмптън, използвайки правния термин. — Това е всичко, което Дьо Монфор е притежавал, като изключим дрехите, които вече видя. Няколко книги, всички документи и ценни предмети.

— Добре. Би ли бил тъй любезен, сър Филип, да запалиш още свещи, да накараш да донесат тук мангал и може би малко вино? Аз ще прегледам съдържанието на този сандък, след това можеш да си го вземеш.

И без да изчака отговор, Корбет започна да вади нещата от сандъка.

След тричасово търсене писарят заключи, че малко от намереното имаше значение. Като се изключи голямата счетоводна книга, нямаше нищо особено: парчета пергамент, изписани с ноти, молитвени броеници, счупено разпятие. Останалите документи бяха сметки и записки, но нищо, което да пробуди интереса му. Корбет изпрати за Плъмптън, когато уведоми, че е свършил, макар че ще вземе счетоводната книга у дома си, за да я проучи по-внимателно. Сър Филип шумно възрази, но Корбет му напомни, че е представител на краля и че ако има възражения, няма смисъл да ги изказва пред него, а да отиде направо при негово величество в Уестминстър. Плъмптън веднага придоби покорен вид, извика прислужниците, за да приберат

обратно вещите в сандъка и излезе от стаята. Корбет също се канеше да тръгне, когато на вратата леко се почука.

— Влез.

Джон Ивдън, библиотекарят, влезе с вид на разкаяно хлапе, което идва да се извини. Седна на едно ниско столче до вратата и сложи ръце в скута си. Корбет стоеше, увит плътно в робата и си играеше със закопчалката ѝ.

— Сър Джон, искаш да ми кажеш нещо ли? Духовникът кимна.

— Какво има? — попита Корбет. — Държиш се като девойка на изповед.

— Не съм девойка — сухо каза Ивдън, — но имам какво да изповядам.

— Тогава казвай.

— Аз не пих от виното.

— Какво искаш да кажеш?

— Когато ми подадоха потира, не пих от виното. Корбет приближи и впери поглед в Ивдън.

— Защо?

Свещеникът сви рамене.

— Вие, миряните, не знаете какво е да си свещеник — отвърна той. — Съдите ни. Искате от нас да сме съвършени хора и ни нападате, когато не сме такива. Аз не съм по-различен. Моята слабост е, или по-скоро беше виното. Прекарвах дни и нощи, пиейки чаша след чаша — това беше единственият ми порок. Една нощ, след като бях пил толкова много, че се оказах в положение, което не искам да си припомням, дадох обет. Пропълзях като дете до олтара и се заклех, че никога вече няма да пия вино, независимо дали е осветено или не. Това е всичко, което исках да ти кажа — той сви рамене. — Не пих от виното, от което пи Дьо Монфор.

Корбет внимателно го изглежда. Дълбоко в сърцето си усещаше, че мъжът казва истината, но се чудеше защо е решил да го направи точно сега.

— Кажи ми, сър Джон — каза той, — какво стана, когато Дьо Монфор падна?

— Заставахме около него. Нито аз, нито другите разбраха какво е станало — Ивдън потърка очите си. — Настъпи бъркотия, нищо не помня. Хора тичаха напред-назад.

— Видя ли някой да отива при олтара?

— Не.

— Нищо странно ли не забеляза?

— Не — твърдо отговори Ивдън.

— Какво се говори между братята ти? Забелязали ли са нещо странно?

Ивдън остро изгледа Корбет.

— Не, не са. Кълна се, че аз не съм чул нищо необичайно.

— Кажи ми — продължи Корбет, — как бяхте облечени за литургията? Какво носеше всеки от свещенослужителите?

Ивдън разпери ръце.

— Обичайните одежди. Расо, а върху него дълга, бяла туника, пристегната със златен шнур, къса бяла пелерина на раменете и най-отгоре — епитрахила. Защо?

— Нищо — отвърна Корбет. — Тук ли държите епитрахилите?

— Да, тук.

— Ами филоните и белите туники, които носите под тях?

Библиотекарят сви рамене.

— Обикновено ги даваме на перачката. Тя ги изпира и толкова. Защо?

— Няма значение — отвърна Корбет. — Ти ми каза всичко необходимо.

Писарят остави библиотекаря и се отправи към кораба. Работата за деня приключваше; правници и продавачи на пергамент излизаха от храма, а дванадесетте писари, които предлагаха услугите си на всеки, който искаше да му напишат писмо, прибираха писмените си принадлежности в малки кожени ковчежета. Точно когато излизаше през западната врата, една ръка го хвана за рамото. Той се обърна и посегна за камата си, но в гаснещата светлина разпозна пълничкото, но още красиво лице на куртизанката.

— Какво искаш, жено? — попита той.

— Не бъди толкова рязък, писарю — отвърна тя. — Знам, че сигурно разпитваш за мен, затова реших да дойда и да ти се представя.

— Как се казваш?

— Абигейл. За какво съм ти?

— Какво искаше от теб главният свещеник на „Сейнт Пол“ Уолтър дьо Монфор?

Жената се усмихна.

— Каквото иска всеки мъж.

— И какво е то?

— Все още си прекалено рязък, мастър писарю. Как се казваш?

— Хю Корбет, главен писар в съда.

Жената го имитира толкова точно, че въпреки нежеланието си, Корбет се усмихна.

— Съжалявам — каза той, — студено ми е. Не ми харесва това, с което се занимавам и съм уморен. Ако искаш да се забавляваме, по-добре да е друг път, а не сега.

— Стига, човече — жената сложи ръката си в ръкавица върху китката му. — Реших, че е само въпрос на време, преди да дойдеш да ме видиш, затова бях така любезна да ти спестя разкарването.

— Добре — каза Корбет. — Но въпросът ми остава. Какви бяха отношенията ти с Уолтър дьо Монфор?

— Най-обикновени — отвърна жената. — Аз държа къщата му на Кендълуик Стрийт.

— Какво значи „държа я“?

— Дава ми я под наем.

— Хубава ли е?

— Ти не си идвал в къщата ми, мастър писарю. Ако беше, щеше да знаеш, че в нея има много спални, всичките разкошно обзаведени.

— Искаш да кажеш, че държиш публичен дом — каза Корбет и веднага съжали за остротата си, защото в очите на жената проблясна болка. Той внимателно я огледа. Несъмнено някога е била красавица; лицето ѝ беше запазило сърцевидната си форма, очите ѝ бяха сиви и с хубава форма; имаше съвършен нос и уста, създадена за целувки. Умът ѝ явно беше остър, саркастичните ѝ отговори и способността ѝ да отстоява мнението си му напомняха донякъде за Мейв.

— Знаеше ли Дьо Монфор — предпазливо запита Корбет, — какво става в къщата му?

— Разбира се. Взимаше половината от печалбата ми.

Корбет отметна глава и се разсмя. Хората, излизаци от катедралата, го гледаха учудено заради контраста между мрачните му дрехи и смеха, който отекна като камбана в здрача. Жената също се усмихна.

— Какво ти е толкова забавно? — попита тя. Корбет изтри уста с ръка.

— На този свят — каза той — нищо не е такова, каквото изглежда. Хайде, разкажи ми за Дьо Монфор.

Тя сви рамене.

— Както всички мъже, той се перчеше като петел на бунище. Играеше най-различни роли. Това се случва непрекъснато, мастър Корбет. Виждала съм същия онзи Дьо Монфор, който отслужваше литургия в църковните си одежди, в далеч не толкова възвишени моменти. И все пак — продължи тя, — той не се различава от останалите. Не е по-различен от краля, който търси справедливост, но изстиска данъци от хората; от рицаря, който слага червения кръст на кръстоносците и грабва меч, за да избива хора в името на Иисус; от свещеника, който претендира, че е по-праведен от всички други, но е най-грешен, защото не изпълнява онова, което сам проповядва — тя се приближи и Корбет съзря колко бяла и гладка е кожата ѝ, долови уханието на парфюма ѝ. — А какъв си ти, мастър писарю? — Абигейл се взря в очите му. — Не, ти не се перчиш като петел на бунището. Ти си ястреб. Кацнал високо на дървото, оглеждаш всичко студено и безстрастно; способен си, изпълняваш онова, което ти възложат.

На всеки друг Корбет би отвърнал гневно, но впечатляващото присъствие на жената го накара да премълчи.

— Е, мастър Корбет, сега знаеш коя съм и каква е връзката ми с Дьо Монфор.

— Още един въпрос — каза Корбет. — Радваш ли се, че е мъртъв?

Той видя как в очите ѝ проблесна омраза.

— Да — страстно каза тя. — Той беше жесток и зъл. Мамеше ме, преследваше ме, и ако не изпълнявах заповедите му дума по дума, ме заплашваше с пристави и публично бичуване по улиците. Винаги беше пред мен, протегнал ръка за половината от онова, което припечелвах. Да, радвам се, че е мъртъв. Онзи, който го е убил, ми е направил услуга. Ако той не го беше направил, мастър писарю, повярвай ми, все някога аз щях да го сторя — и като се завъртя рязко, така че полите ѝ се разпериха, тя заслиза по стъпалата. Корбет извика след нея.

— Абигейл!

Жената спря и се обърна. На устните ѝ играеше лека усмивка.

— Да, мастър писарю?

— В този град има най-много петима честни хора и ти си една от тях.

Усмивката ѝ се разшири, разкривайки съвършени бели зъби.

— Може би ще се срещнем пак, писарю, в по-приятна обстановка.

Корбет се усмихна, но без да изчака отговора му, жената изчезна в мрака.

Вечернята в „Сейнт Пол“ бе свършила и духовниците си бяха тръгнали — някои към трапезарията, други — към стаите си; вратите бяха затворени и заключени. Навън покритата със сняг земя блестеше под светлината на пълната луна. Духаше силен вятър и виеше злокобно около сградата, карайки я да скърца и стене. Дори закоравелите престъпници, които живееха между гробовете в изоставените колиби покрай стената, трепереха, увиваха се по-плътено в дрипите си и се кълняха, че не биха излезли навън в подобна нощ. През деня „Сейнт Пол“ беше оживено място, но това само прикриваше усещането за заплахата, Злокобната тишина, която падаше, щом затвореха катедралата.

Престъпниците биха били още по-уплашени, ако можеха да, влязат в заключената катедрала и да видят забулената фигура, коленичила в основата на една колона. Човекът тананикаше нещо под нос, докато се взираше в тъмнината. После млъкна и прехапа замислено устни. Не би трябвало да бъде тук, но това беше най-доброто място, където можеше да мисли на спокойствие. Изглежда заговорите и планове също като, прилепите се движеха най-добре през нощта. Не беше имал намерение да убива Дьо Монфор, макар да се радваше, че глупавият, бърбав лицемер е мъртъв. Наруга се за собствената си грешка. Едуард Английски трябваше да падне мъртъв пред очите на своите поданици, миряни и духовници. Всичко щеше да бъде прието за Божие възмездие, а той щеше да отмъсти за смъртта на брат си и неговото семейство.

Мъжът вдигна глава и се взря в мрака. Беше чувал истории, че катедралата била построена върху някогашен храм, посветен на Диана и се чудеше дали старите езически божества, приели облика на демони, още бродят тук. Ако можеше, би ги призовал и им предложил душата си в замяна на унищожението на Едуард. Но щеше да има и други възможности. Първо трябваше да се справи с онзи досаден

писар Корбет, който се бъркаше навсякъде. Мъжът ухапа силно палеца си, но не усети болка. Господи, колко мразеше проклетия писар! У него имаше нещо студено и безстрастно — в продълговатото му мургаво лице, черната, вечно разчорлена коса и очите, също като на котка — тесни, зелени, бдителни. Мъжът потри ръце и се усмихна. Да, налагаше се да направи нещо и то по-скоро.

ГЛАВА ДВАНАЙСЕТА

Корбет прекара следващите три дни, преглеждайки сметките на Дьо Монфор. Те бяха писани на парчета пергамент, пришити заедно с дебел канап. Не се отнасяха до катедралата, а изброяваха разходите му, макар че голяма част от парите бяха депозирани при различни банкери. Корбет лениво се чудеше колко ли от тях ще признаят, че държат парите на свещеника. Приходите го заинтересуваха — явно идваха от няколко източника. Единият беше незначителен — възнагражденията му на свещеник, доходи от завещани на църквата имоти, подаръци от хора и близки роднини — нищо особено в сравнение с останалото. Всяко тримесечие той бе получавал стотици лири в сребро от две места — имението си Катхол в Есекс и имотите си в Лондон.

Корбет знаеше тайната на лондонските къщи, но се зачуди какво толкова доходоносно имаше в Катхол. Реши да отиде дотам и да разбере, но след многократно излизане на улицата, за да провери времето, разбра, че то пак ще се промени, а не му се искаше да бъде затрупан в някое село в Есекс. От друга страна, ако топенето продължеше, писмата му скоро щяха да стигнат до шерифа в Есекс, който щеше да събере нужните му сведения. Учудваха го и редките появи на Ранулф напоследък — веднъж дойде да се преоблече; друг път, за да поиска пари, които писарят разсеяно му даде. Корбет не се интересуваеше прекалено много къде ходи прислужникът му; беше го предупредил да не нарушава закона; оттам нататък го бе оставил на собствената му съвест. Знаеше, че Ранулф е напълно отдаден на удоволствията на плътта, виждайки го да флиртува безсрамно с жените и дъщерите на други мъже.

В това отношение писарят беше прав, защото Ранулф се беше отдал на преследването на дръзката и закръглена младичка съпруга на един лондонски търговец на платове. От дни я ухажваше настойчиво и беше сигурен, че няма да му се изплъзне. Но в тази неделна вечер Ранулф се появи без един ботуш в къщата на Бред Стрийт. Корбет беше прекалено потънал в собствените си мисли, за да му обърне

внимание, а прислужникът не беше достатъчно смирен, за да си признае, че е бил в стаята на дамата, подготвяйки се за нощ на удоволствия, когато съпругът ѝ, който би трябвало да е на път по работа, неочаквано се беше завърнал заради лошото време. Ранулф трябваше да бяга, докато в ушите му звучаха виковете и крясъците на двойката зад него.

Прислужникът се прибра, притеснен, че господарят му ще го разпитва, но Корбет още се опитваше да възстанови случилото се при олтара на „Сейнт Пол“.

Първо записа как е бил облечен всеки от свещениците: бяла туника, препасана с шнур, върху която имаше филон от плътна тъкан, украсен със скъпоценни камъни, в цветовете на съответния празник с подходящи епитрахил около врата и къса пелерина. Корбет си спомни филоните, които беше видял в шкафа в сакристията — плътни, тежки, обсипани със скъпоценни камъни.

После разгледа подреждането на свещенослужителите по време на службата. Отдясно на Дьо Монфор бяха стояли Ивдън и шотландецът Етрик. Отляво — младият Бласкет, Дьо Лус и Плъмптън. Писарят отново проследи пътя, по който беше минал потирът. Първо към Етрик, после обратно към Плъмптън, Дьо Лус и Бласкет, преди да се върне др Дьо Монфор, който бе отпил фаталната глътка. Ивдън беше казал, че не е пил от чашата. Корбет се чудеше дали да му вярва. По време на пира след литургията беше видял Ивдън да пие — или така му се беше сторило? Лъжеше ли библиотекарят? Ако беше искрен, логично би било виното да е било отровено от Бласкет или Дьо Лус. Но Плъмптън, отляво на Дьо Монфор, също би могъл да е убиецът. А и Ивдън може да не беше пил от потира, но това не пречеше да е сложил отрова вътре.

Корбет отново погледна рисунката. Опита се да си спомни олтара, както го беше видял, когато кралят го беше изпратил обратно, за да огледа всичко. Беше видял нещо странно, което тайно го измъчваше, нещо, което не беше наред. Спомни си петната върху предната част на олтара и виното, разлято върху килима. Умът му препускаше. Чувстваше се като куче, пуснато в гората, което преследва сенки. Усещаше, че „Сейнт Пол“ крие някакво зло. Може би като верен служител на краля трябваше да настоява всички духовници да бъдат разследвани от лондонския епископ и злото да бъде изкоренено,

защото под обичайните вражди, завист и съперничество, които можеха да бъдат открити във всяка малка, затворена общност, се усещаше нещо по-заплашително.

Корбет прекара по-голямата част от неделната вечер в опити да разреши загадката, но не достигна до задоволително обяснение. Най-накрая остави перото, отвори капациите и погледна към града. Плътна мъгла беше нахлула от Темза и скриваше небето, тъй че той виждаше само редки пламъчета от фенерите, оставени пред къщите от собствениците им. Искеше да приключи с тази история. Помисли си за Ранулф и му завидя за жизнерадостния начин, по който изживяваше всеки миг. Погледна нагоре; под същото небе се намираше и Мейв в Уелс. Внезапно изпита огромен копнеж към нея, неутолима жажда, от която почти му примая. Можеше да мисли само за хубавото ѝ лице, дълга руса коса, големите невинни очи, които внезапно се присвиваха от смях или проблясваха от гняв. Беше уморен от града, от мръсните улици, изпразненията, бунището, отрупано със смет, ленивата река, наглите придворни, препирните и заяжданията между писарите и най-вече от враждебността на духовниците от „Сейнт Пол“: лъжци, развратници, хора, които би трябвало да се стремят към Бога, но се бяха отклонили от пътя. Ядосан беше и на краля, който му бе възложил тази работа: човек, който мислеше само за властта си и държеше на Корбет, само защото му служеше добре. Всичко, което писарят искаше, беше да седи пред огъня в някоя отдалечена стая в замъка Нийт с изглед към бурното море, и да държи Мейв в прегръдките си.

На тавана Ранулф, който се поздравяваше с бързото си и щастливо измъкване от спалнята на търговеца, дочу слабия напевен звук на флейтата. Знаеше, че Корбет е тъжен и му се искаше да може да му помогне. Писарят продължи да свири още дълго, после флейтата замлъкна и Ранулф разбра, че господарят му е заспал.

На другата сутрин Корбет спа до късно и беше грубо разбуден от тропане по вратата долу. Уви се в наметката си и забърза да отвори. Мъглата навън се виеше и клокочеше като пара над казан и отначало той не забеляза никого.

— Кой е там? — извика и отскочи, когато една изкаляна фигура влезе в къщата. Отначало си помисли, че е убиец, но мъжът отметна мократа си от дъжда качулка, така че се видя лицето му, прорязано от белег, и остави наметката да се свлече от раменете му.

— Мастър Корбет?

— Аз съм.

— Аз съм Джон Ендърби, пратеник на есекския шериф — той подаде на Корбет малък свитък и писарят побърза да счупи червенобелия печат. Писмото съдържаше само четири реда: шерифът поздравяваше Корбет и му желаше добро здраве; сведенията, които искал, щели да му бъдат съобщени от приносителя, Джон Ендърби. Корбет смачка пергаментата.

— Последвай ме.

Ендърби изкачи след него стълбите и след като писарят го настави удобно, му разказа следното:

— Шерифът съжалява, че не можа да изпрати писмен доклад, но това щеше да отнеме повече време. Хората му отидоха в имението Катхол и намериха мъртъв иконом на Уолтър дьо Монфор, Томас — гърлото му било прерязано. Жена му Катрин била изнасилена многократно от известна банда разбойници, предвождана от Робърт Фицуорън. Очевидно дошли в имението да се срещнат с Томас, скарали се с него и го убили, а бедната жена изнасилвали, докато я докарвали почти до лудост. Хората на шерифа съумели да я успокоят и тя им разказала необичайна история. Същият този Фицуорън нападал кербани с пътници и търговци по пътищата, извеждащи от Лондон към Есекс. Плячката си предавал на главния свещеник на „Сейнт Пол“, който я продавал на пазара в Лондон и си поделял парите с разбойника. В деня, когато Дьо Монфор умрял, икономът му бил в катедралата по поръчка на Фицуорън. Поради смъртта на господаря си, той не успял да свърши работата си и се върнал с празни ръце в имението Катхол. Там разочарованите и вбесени разбойници изсипали гнева си върху Томас и съпругата му. Шерифът добави — уморено продължи Ендърби, — че макар жената да била полупобъркана, при претърсването на къщата открили стоки, откраднати преди месеци от един търговец. Той праща поздрав и най-добри пожелания на Негово величество и се надява, че тези сведения ще бъдат от полза.

Корбет накара Ендърби да повтори разказа си няколко пъти, разпитвайки го за определени подробности, преди да повика Ранулф и да му заръча да настави пратеника в близкия хан, за да си почине, преди да се върне в Есекс. Когато двамата излязоха, Корбет се отпусна на леглото, кръстосал ръце зад главата си и отново се замисли над

смъртта на Дьо Монфор. Досега беше търсил виновника само сред духовниците от „Сейнт Пол“, но имаше и други, които биха желали смъртта му. Куртизанката го беше казала, а тя също бе присъствала. Имаше ли икономът Томас пръст в тази работа? Той ли беше убил господаря си? Беше ли кралят напълно невинен? Все пак, а досега Корбет беше пренебрегвал този факт, Едуард мразеше рода Дьо Монфор. Имаше и други, които ако знаеха, че Дьо Монфор е бил купен, с радост биха се отървали от него. Беше ли изключено Робърт Уинчълси, преподобният архиепископ на Кентърбъри да прибегне до убийство? Корбет би искал да мисли така, но след като беше прекарал известно време с духовниците от „Сейнт Пол“, смяташе, че свещениците и епископите са също тъй способни да убиват, както всички останали. И най-накрая, съществуваха бароните. Корбет беше чувал слухове, че се събирали на тайни срещи да заговорничат, да се противопоставят на искането на Едуард да го следват в походите му в чужбина.

Корбет остави въпросите да се въртят в ума му, докато отново стигна до онзи изплъзващ се спомен за видяното на олтара. Трябваше да се съсредоточи върху него, да се опита да си го припомни, тогава може би щеше да постигне някакъв напредък. Затова, когато Ранулф се върна, писарят го помоли да отиде в „Сейнт Пол“, да намери сър Филип Плъмптън и да го помоли по заповед на краля да се срещне с Корбет при олтара, щом свърши обедната служба. След това Корбет написа кратко писмо до Едуард, описвайки действията си дотук, в което признаваше, че още не е разкрил убиеца. Надяваше се кралят да не е в Уестминстър, когато пристигне съобщението. Това щеше да му даде още време, защото ако кралят се ядосаше, той просто щеше да му изпрати кратка заповед да положи повече старание.

Останалата част от следобедна писарят прекара в стаята си, обмисляйки подробностите и фактите, които имаше за смъртта на Дьо Монфор. Чувстваше се неспокоен и би излязъл, ако не беше студената мъгла, която се промъкваше през пролуките и цепнатините на капациите. Корбет написа кратко писмо до Мейв, в което описваше колко му липсва и изразяваше надеждата си, че пролетта скоро ще настъпи, за да могат отново да се срещнат. Писа още, че топли сърцето и душата си на пламъка на нейната любов и се надяваше, че това няма да й прозвучи толкова изтъркано, колкото му се струваше.

Ранулф се върна и обяви, че отива в града. Корбет кимна разсеяно и го освободи. Когато прислужникът му слезе по стълбите, писарят взе флейтата си, но изсвири само няколко ноти, преди да я захвърли на леглото. Отвори сандъка до леглото си и извади малка кожена кесия. Вътре беше писмото на Мейв отпреди четири месеца. Бледият пергамент бе започнал да пожълтява, но почеркът беше все тъй ясен, закръглен и четлив като на писар. Задъханите фрази отразяваха страстта ѝ.

„Мой най-скъпи Хю,

Проблемите в Уелс и замъка Нийт още не са разрешени. Чичо казва, че е болен и пази леглото, но той умее да се преструва като актьор от пантомима. Природата наоколо постепенно се обагря в златисто, докато лятото си отива и приближава есента. Странно е, че по това време на годината раздялата с любимите е още по-болезнена. Липсваш ми повече от всякога. Всеки ден, всеки миг, когато съм будна, си представям лицето ти и копнея да целуна очите и устните ти. Трябва по-често да се усмихваш, мой сериозни писарю, не можеш да поправиш всички злини на света. Сенките в ума ти са само прах по листата, вятър, шумящ между дърветата. Зная, че постоянно живееш на границата на мрака. Скоро нощта ще свърши, ще дойда при теб и слънцето ще грее вечно. Копнея за прегръдката ти. Бог да те пази.

Твоя любяща Мейв.“

Корбет въздъхна, нави писмото и го пхна в джоба си. После се усмихна, сещайки се, че го чете поне два пъти на ден. Чу воя на вятъра навън и си пожела суровата зима да свърши и Мейв да дойде при него. Почукване на вратата го накара да подскочи. Пхна ръка под възглавницата на леглото и докосна камата, скрита там.

— Влез! — рязко каза той.

Вратата се отвори и се появи Ранулф с мокра коса и синина под лявото око. В ръцете си несръчно държеше някакъв вързоп.

— Влез — повтори сприхаво Корбет.

Ранулф, пребледнял от изненада, с изцъклени очи, сякаш бе имал някакво ужасяващо видение, влезе в стаята бавно като сомнамбул. После мълчаливо подаде вързоп на Корбет. Писарят го взе внимателно и видя, че нещо вътре мърда.

— Момче е — промърмори Ранулф. — Момче. Корбет отметна края на оръфания шал и се втренчи онемял в онова, което се разкри пред него, после избухна в смях и се свлече на леглото. Ядосано от грубото събуждане, бебето отвори очи и нададе силен рев. Малкото розовичко лице се превърна в набръчкана червена маска, а юмручетата се вкопчиха в гърдите писаря, когато малчуганът даде израз на гнева си. Ревът му сякаш извади Ранулф от транса. Той стоеше, отпуснал ръце и подскачаше от крак на крак, а на лицето му беше изписан неподправен ужас. Корбет овладя смеха си и нежно залюля детето. То сви устни, престана да плаче и хитричко погледна писаря, сякаш очакваше награда за мълчанието си. Корбет даде няколко кратки нареждания на Ранулф, който затрополи надолу към килера, за да донесе купа топло мляко и чиста ленена кърпа. Корбет взе кърпата, потопи я в млякото и даде на гладното бебе да суче.

— Не е нужно да казваш, че е твое, Ранулф — той погледна кичурите червена коса, Трапчинките на брадичката и лявата буза. Дори ако беше намерил детето на улицата, щеше веднага да познае, че е на прислужника му. Корбет накара Ранулф да налее две чаши вино, докато бебето с апетит смучеше натопената в мляко кърпа. След като отпи няколко глътки, слисаният татко се поуспокои и беше в състояние да разкаже какво му се е случило. Излязъл да търси нощни удоволствия, но за нещастие бащата и големият брат на едно от предишните му завоевания го очаквали. Последвала яростна кавга. Ранулф получил силен удар в лицето и безцеремонно натикали потомъка в ръцете му. Той погледна боязливо господаря си.

— Какво ще правим, господарю?

Корбет забеляза множественото число и погледна ядно прислужника си. Скоро трябваше да си поговори спокойно, но твърдо с този младеж, който заплашваше да превърне къщата му в приют за децата си. Ранулф младши, ядосан, че е изсмукал млякото от кърпата,

започваше да се оглежда заплашително, опитвайки се да открие причината за неудовлетворението си. Корбет побърза да натопи плата отново в купата и пхна крайчеца в разтворената бебешка устица. Издънката на Ранулф го захапа здраво и започна да суче енергично като кученце.

Бащата, който вече сияеше от самодоволство и гордост от сина си, се приближи.

— Какво ще правим, мастър Корбет?

Писарят внимателно подаде на Ранулф сина му, стана и отиде до сандъка. Отвори го, извади дрънчаща кесия с монети и я сложи в ръцете на прислужника. После взе подноса с писмените си принадлежности и написа кратка бележка, запечата я и му я подаде.

— Слушай — тихо каза той, — никой от нас не може да се грижи за това дете. Кръстено ли е?

Ранулф засия и кимна.

— Ти — продължи уморено Корбет — не можеш да се грижиш за себе си, камо ли за бебе. Бог ми е свидетел, сигурно ще го изгубиш още първия път, когато излезеш с него. Занеси тази бележка на Адам Фенър, търговец на платове, ва Кендълуик Стрийт. Той и съпругата му копнеят за дете. Ще се грижат за него, ще му дават всичко нужно и вероятно ще го разглежат от прекомерна любов. Ще ти позволяват да го виждаш, когато поискаш — той се усмихна тъжно на Ранулф. — Прав ли съм?

Прислужникът кимна, примигвайки, за да скрие сълзите си. После вдигна мекия вързоп.

— Ще го прекръстя на Хю — обяви той и тихо излезе от стаята.

Корбет чу тежките му стъпки по стълбите и мислено прокле вроденото предразположение на Ранулф към щуротиите, потръпвайки при мисълта, че сега и бащата, и синът бяха негова отговорност. После се усмихна при тази мисъл, защото чуеше ли Мейв новината, щеше много да се смее и безмилостно да дразни прислужника.

Искаше му се да се грижи за детето или да се върне на работа в съда, докато пристигне Мейв, вместо да гази из тинята на човешките амбиции, алчност, разврат и жестокост, която обграждаше смъртта на Дьо Монфор. Най-накрая, уморен и отегчен, той свали ботушите си и легна. Взя се в мрака и зачака прислужникът му да се върне, преструвайки се, че спи, когато Ранулф безшумно влезе в стаята. Той

взе една наметка от пейката и внимателно зави господаря си, угаси свещта и на пръсти излезе. Корбет се усмихна печално. Прислужникът му знаеше, че никога не би заспал, без да угаси свещта, но и двамата се бяха престорили, че е станало точно така. Писарят се зачуди каква част от живота му щеше да мине в преструвки. Винаги ли щеше да бъде така? Най-накрая умът му, уморен от препускане, преследване на сенки и ровене из спомените, се предаде и той потъна в неспокоен сън.

На другата сутрин, съжалявайки, че е бил толкова ленив предишния ден, Корбет стана рано и се зае с работа. Събуди Ранулф и го изпрати в Уестминстър с две писма: първото до краля; за второто се надяваше да бъде връчено на Мейв от кралския пратеник през следващите няколко седмици. Уговори се с Ранулф да се срещнат в „Знамето“ на Чийпсайд и когато прислужникът тръгна, се зае със собствените си задачи. Трябваше да купи провизии, да реши някои въпроси. След като се облече и въоръжи, той излезе на улицата.

Градът още тънеше в гъста мъгла и силуетите, с които се разминаваше, приличаха на сенки от сънищата. Земята под краката му беше заледена и хлъзгава. Корбет се движеше по средата на улицата и се опитваше да избегне купчините сняг, който продължаваше да пада от покривите, и същевременно да не падне в канавката. Скоро откри, че ходенето беше много опасно занимание. Спря да помогне на дебелата жена на някакъв търговец, паднала по гръб. Тя сигурно щеше да седи там цял ден, подигравана от хлапетата, ако Корбет не ѝ се беше притекъл на помощ. После излезе на Чийпсайд, зави надясно и влезе в църквата „Сейнт Мери-ле-Боу“.

Спомняше си я, когато вратите и прозорците бяха обраснали с тръни, а главният вход — затворен. Тя беше анатемосана от архиепископа на Кентъбъри, защото тук се бе събирало вещерско сбирание, заговорничило срещу краля. Докато влизаше, Корбет си спомни бегло Алис, в която навремето се беше влюбил страстно. Представи си мургавото ѝ лице и потайни очи, осъзнавайки с болка, че изминалите години не бяха излекували раната му. Но сега „Сейнт Мери“ беше съвсем различна — чиста, наскоро боядисана, с нови свещеници и възстановено училище. Сега тя бе енорийската църква на Корбет. Всъщност той принадлежеше към братството „Корпус Кристи“, в което влизаха членове на градския съвет и търговци, събрали се по обществени и религиозни причини. Всяка година Корбет

плащаше на свещеник да отслужва литургии за душите на жена му и детето му и макар никой да не знаеше това, и за душата на Алис-ат-Боу.

Той побъбри със свещеника, увери се, че всичко е наред и се увлече в кратък спор с един от членовете на настоятелството, който отговаряше за по-голямата част от светските и религиозните събития в този квартал. Всеки негов жител трябваше да плаща данък. Макар че можеше да си го позволи, Корбет винаги беше отказвал, защото по кралска заповед писарят, заедно с рицарите и оръженосците, бяха освободени от данъци. Сега настоятелят твърдеше, че Корбет трябва да плаща за Ранулф, но писарят се измъкна, заявявайки, че прислужникът му учи за правник и също трябва да бъде освободен от този местен данък. Събеседникът му неохотно се съгласи. Но писарят забрави да добави, че познанията на Ранулф за законите се състояха главно в нарушаването, а не в спазването им. Пропусна да спомене и за новото попълнение на енорията, дело на прислужника.

ГЛАВА ТРИНАЙСЕТА

Докато вървеше от „Сейнт Мери-ле-Боу“ по Чийпсайд към Поултри, Корбет забеляза, че градът поне се опитваше да се пригоди към студеното време. Съдилищата бяха оживени. Колона престъпници и блудници, жените с раирани качулки и носещи бели жезли, се движеше към затвора Тън в Корнхил. На позорните стълбове отново беше пълно с пекари и продавачи на риба, чиято развалена стока изгаряха под носовете им. Един мъж, обвинен в клевета стоеше с окачен на шията точилен камък и надпис, който го обявяваше за лъжец, достоен за хули и подигравки.

Когато видя блудниците, Корбет си спомни за Абигейл, която живееше в къщата на Дьо Монфор ца Кендълуик Стрийт. Отново се зачуди дали тя имаше нещо общо с убийството. Беше присъствала на службата, а свещеникът, за когото беше ясно, че е бил неприятен човек, я бе заплашвал с публичен позор; всяка блудница, осъдена три пъти, можеше да бъде бичувана от затвора до градските стени и да бъде пропъдена завинаги. Но той отхвърли идеята, защото ако се разбереше за връзката на Дьо Монфор с нея, той също щеше да бъде отведен в затвора Тън в Корнхил и изложен цял ден на публично опозоряване. Корбет спря и се загледа в суматоката около голямата покрита каруца, която се беше преобърнала и товарът ѝ лежеше разпилян в кишата. Коларят и чираците му пропъждаха хлапетата и крадците. Същият хаос цареше и в ума на Корбет. Защо човек, постигнал толкова много, да рискува всичко, за да държи публичен дом? Ако това станеше обществено достояние, Дьо Монфор би изпаднал в немилост. Вероятно отговорът се криеше в арогантността на духовника: достигнал върха на кариерата си, Дьо Монфор сигурно е вярвал, че може да прави неща, забранени за останалите и още повече за свещениците.

Ранулф го очакваше и Корбет му даде малко сребро, за да купи храната, от която имаха нужда, докато той се отбие при златаря Гизърс, където държеше парите си — скромна сума в сравнение с богатството

на търговеца. В магазина писарят огледа спретнато подредените кожени сандъци и свитъци пергамент; всички с надпис и описание кой е поверил златото си, на кого златарят е заел пари и при каква лихва. Въпреки че Църквата се противопоставяше на лихварството, влагането и съхранението на пари се беше превърнало в оживена дейност в столицата. Златарят поздрави Корбет с обичайното си раболепие. Писарят му беше редовен и доверен клиент — каквито всички банкери обичаха — който редовно внасяше злато и сребро и рядко вземаше от тях. Но тази сутрин Корбет го разочарова. Обикновено писарят му разказваше клюки от двора и двореца и колкото и незначителни да бяха тези сведения, Гизърс можеше да ги използва. Тази сутрин Корбет беше лаконичен и разсеян; каза какво иска и щом златарят отброи парите в малка кожена кесия, ги взе, поблагодари и излезе.

Писарят закуси в кръчмата, където към него се присъедини Ранулф, приключил с покупките, и му върна малкото останало сребро.

Корбет го изглежда:

— Това ли е всичко?

— Да, господарю.

Писарят изпъшка тихичко. Така беше потънал в задачата си и другите случки от двора, че беше забравил да следи парите си. Пропуснал беше да предвиди, че суровата зима ще качи неимоверно цените на стоките. Два хляба обикновено струваха пени, но сега цената беше двойна; същото се отнасяше и за зеленчуците, месото, напитките и всичко, носено в града от провинцията. Щом Ранулф се нахрани, двамата отново поеха по Чийпсайд към „Сейнт Пол“. Мъглата започваше да се вдига и на пазара вече имаше повече хора. Корбет беше погълнат от предстоящата среща с Плъмптън, а Ранулф пламенно се възмущаваше от цените, забравил всичко останало, затова нито един от тях не забеляза младежа с дръпнати очи, белези от шарка и дълга мазна коса, облечен изцяло в черно, който ги беше последвал от кръчмата като зловеща сянка. Той продължи да ги наблюдава, докато влязоха в катедралата, после се усмихна, кимна доволно и се отдалечи.

На двора Корбет спря, за да може Ранулф да погледа театралното представление. Сцената представляваше нещо като двуетажна постройка на колела — в долната част актьорите се преобличаха, а на горната излизаха да играят. Яркият декор, представляващ гротескно

оцветената паст на ада, от която изскачаха демони, беше скрит под покрив, на който имаше голям сребърен грифон. Пиесата беше за Страстите Христови. Актьорът, който играеше Христос, с бяла роба и сребриста перука, привличаше съчувствен шепот от събралата се тълпа; докато Пилат в пурпурната си наметка и червена перука, беше обсипвай с освирквания, подмятания и от време на време някоя буца пръст. Ранулф искаше да постои по-дълго, но Корбет, уморен от сценката и притеснен от крадците, които беше различил в тълпата (единия познаваше от съда, където го бяха довели преди няколко месеца), задържа протестиращия си прислужник към входа на катедралата. В препълнения кораб цареше оживена дейност: продавачи на пергамент, писари, наперени правници, прислужници, очакващи да бъдат наети. Проправиха си път между тях към хора; по миризмата на тамян и лой от свещите, Корбет разбра, че обедната служба току-що е свършила.

Откриха Плъмптън в сакристията. Свещеникът беше мрачен и реагира гневно на молбата на Корбет.

— Какво искаш да кажеш? Да подреда отново олтара, както е бил? — духовникът беше на път да откаже.

— Напомням ти — каза Корбет уморено, — че не правя това за удоволствие или от желание да ти нареждам. Изпълнявам заповедите на негово величество и ще ти бъда благодарен, сър Филип, ако веднага се погрижиш за това.

Писарят излезе и седна на стол край олтара, докато Плъмптън, подпомогнат от няколко прислужници, дръпна Избродираната със злато олтарна покривка и подреди всичко като за литургия.

— Сър Филип — извика Корбет, — не искам да го подреждаш като за начало на службата, а както си го намерил след края ѝ.

Плъмптън го погледна ядно, но кимна. Отне му известно време, но постепенно работата го увлече и той извади съдовете за вода и вино — две високи канички на стъклени столчета, със златни гроздове на капациите, всяка сложена върху сребърен поднос. Извади белите ленени кърпи, с които свещениците почистваха потира и пръстите си, дори постави няколко неосветени парченца хляб.

Когато реши, че е готов, Корбет се приближи и огледа олтара. Нареди да запалят свещите, за да бъде светлината същата и застана на мястото на Дьо Монфор. Потирът беше там, виното блещукаше на

светлината, каничките бяха в края на олтара, едната пълна до три-четвърти с вода, а другата — празна.

— Забрави ли да налееш вино? — попита Корбет. Плъмътън поклати глава.

— Не, след края на службата беше празна. Помня го, защото не се наложи да изливам излишното.

Корбет кимна. Нещо липсваше, нещо му убягваше. Усещаше, че стомахът му се свива от вълнение. Погледна отново, представяйки си сцената на олтара. Представи си, че гледа картина, някой стъклописан прозорец, който му е харесал и иска да запомни изрисуваното върху него.

— Сър Филип — каза накрая писарят, — благодаря ти. Аз не мога да реша тази загадка, но може би ти ще успееш.

С тези думи той се обърна и излезе от катедралата.

Беше ранен следобед, мъглата не се беше вдигнала през деня и с приближаването на вечерта ставаше все по-гъста. Представлението на двора беше приключило, а из Чийпсайд пазарите затваряха рано, търговците окачаха задължителните фенери пред къщите си. Само просящите и чистачите, които събираха останалото след търговията през деня, бяха на улицата. Зададе се група ездачи, копитата чупеха и разпръсваха лед. Корбет едва не се подхлъзна и внезапно осъзна, че Ранулф е изчезнал. Бяха влезли заедно в катедралата, но както му беше навикът, прислужникът се беше измъкнал, търсейки забавления. Писарят сви рамене. Беше гладен и си купи парче пай, но след две хапки го захвърли, защото усети въпреки подправките вкуса на гранясало месо. Влезе в кръчмата на ъгъла на Бред Стрийт, седна близо до огъня и си поръча супа, за да се сгрее. Отвлече вниманието си от топчетата лой, които плуваха между месото и зеленчуците, като изпи три халби греян лондонски ейл с подправки. После излезе, облекчи се в канавката, зави зад ъгъла и се запъти към дома си.

Корбет беше свикнал с насилието; беше воювал в Шотландия и Уелс, случвало се бе да попадне на засада, но тазвечершното нападение беше най-изненадващото и ожесточеното, с което се беше сблъсквал. Тъкмо се опитваше да избегне канавката, без да се подхлъзне, когато от един вход изскочи облечена в черно фигура. Ако Корбет не беше видял проблясването на метал, мечът щеше да отсече главата му с първия удар. Но той успя да се наведе и да отскочи

Подхлъзна се, падна и се загърчи, докато убиецът, чиито очи проблясваха през процепите на черната качулка, вдигна меч за съдбоносния удар. Заплел крака в наметката си, Корбет не можеше да извади оръжието си и запълзя назад като дете, изправено пред разгневен родител. Почувства, че ръката му се плъзга в канавката, докато убиецът се приближаваше, вдигнал меч, обмисляйки къде да нанесе смъртоносния удар. Корбет не знаеше какво да прави. Седеше като вцепенен, втренчен в изпълнените с омраза очи и меча в ръката на мъжа. Знаеше, че това не е уличен побойник или обикновен престъпник, а убиец; движеше се спокойно и грациозно като танцьор, без да бърза. Пък и защо не? Улиците бяха празни, здрачът беше паднал, кой би се загрижил, че човек, сглупил да излезе сам по това време, е нападат? Корбет се опита да извика за помощ, но устата му беше пресъхнала и звукът заседна в гърлото му. Намери камата в колана си и я извади, но движението го накара да се подхлъзне отново. Погледна нагоре отчаяно, докато мъжът, разкрачил крака, се готвеше да нанесе последния удар. Той бавно приближаваше, но внезапно отметна глава и се свлече на колене; мечът падна от ръката му, главата увисна на гърдите. Корбет видя, че от устата му тече кръв. Убиецът се закашля и падна бавно на една страна, свит като дете, готвещо се за сън. Корбет вдигна поглед. Пред него стоеше Ранулф, широко усмихнат, и в ръката си държеше кама, окървавена чак до дръжката.

— За Бога, човече — раздразнено каза Корбет. — Изобщо не те чух да идваш!

Ранулф сви рамене и клекна, за да избърше камата си в наметалото на мъртвия убиец.

— Едно нещо не мога да разбера, мастър Корбет — каза той сухо. — Когато съм с теб, почти не ми говориш, само ми се караш. Да не би да ти се иска да бях дошъл по-късно?

— Къде беше? Цяло чудо е, че се появи — каза рязко Корбет, все още под влияние на преживения страх.

— Чаках те пред катедралата — повиши глас Ранулф. — Върнах се да догледам пиесата. Видях те да завиваш зад ъгъла и те последвах. Канех се да те настигна, но видях този тук — Ранулф подритна трупа. — Появи се сякаш от нищото. Тръгна след теб, затова реших да видя какво ще стане. Останалото ти е известно.

Корбет се усмихна.

— Благодаря ти, Ранулф. Съжалявам, че бях рязък с теб.

Но прислужникът отказа да бъде омиловителен.

— Изчаках и когато той се обърна с гръб към мен, всичко беше лесно. Той изобщо не ме чу — гордо добави той. — Нито пък ти, нали?

— Не, Ранулф, но никога не съм се радвал повече да те видя. Хайде, помогни ми да стана.

Прислужникът помогна на писаря да се изправи и загрижено заизтупва наметката му, удряйки силно, сякаш се наслаждаваше на всеки удар.

— Благодаря, Ранулф. Достатъчно.

Корбет приклекна до убиеца, преобърна го по гръб и свали качулката. Не му бяха познати тези втренчени очи, слабото жълтеникаво лице, мазната коса и набраздената с белези от шарка кожа. Платен убиец. Лондон беше пълен с тях — бивши войници, ветерани от войните, хора, готови да извършат убийство за кесия сребро.

Писарят се изправи.

— Вече съм добре. Иди при градския съветник, който живее наблизо, и му кажи какво стана. Ако има някакви въпроси, да ги отпрати към краля, но го накарай да прати хора за тялото.

Ранулф не чака да го подканят втори път. Не можеше да устои на възможността да смърти шкембестия надут градски съветник, по чиято млада жена бе въздишал. Въпреки хлъзгавия лед, той затича по улицата и зави по Чийпсайд.

Корбет се качи в стаята си и си наля голяма чаша вино. Седна на леглото, стиснал я с длани. От време на време отпиваше големи глътки и се опитваше да овладее треперенето на тялото си и да успокои стомаха си. Усещаше, че може да повърне от смесицата от страх и облекчение при неочакваното си спасение. Мракът се съгъстяваше и уплашен от нощта, той запали свещите. Отново напълни чашата и се опита да събере мислите си; убиецът беше изпратен от някого, несъмнено някой от свещениците в „Сейнт Пол“. Писарят разбра, че е близо до разрешението на загадката, иначе едва ли биха поръчали да го убият. Отново се зачуди какво му убягва. Погледна чашата и разсеяно разклати виното. Внезапно просветлението го прониза като светкавица. Вече знаеше какво е пропуснал. Така се развълнува, че напълни отново чашата си, отпи няколко глътки и отново завъртя чашата, преди пак да

я напълни. Спомни си какво беше видял на олтара в деня, когато Дьо Монфор беше умрял, и петното върху филона в шкафа на сакристията. Искаше му се да се върне веднага в катедралата, но хората, които искаше да разпита, вероятно вече не бяха там. Освен това набързо изпитото вино вече му се отразяваше. Чувстваше се уморен и сънен, затова угаси свещта, заключи вратата и остана в тъмнината, опитвайки се да успокои бясното биене на сърцето си.

В „Сейнт Пол“ сър Филип Плъмптън също беше развълнуван. Всичко бе започнало по време на вечерня. Докато припяваше с останалите духовници, умът му се рееше към събитията от деня. Погледна към олтара, спомни си как беше наредил потира, подносителите за нафора, дарохранителниците и свещите за Корбет. Спомняше си всеки предмет и мястото му след смъртта на Дьо Монфор. Това бе негово задължение и сър Филип се гордееше колко точно беше възпроизвел обстановката за нахалния писар. Дори дребните подробности като каничките за вино и вода. Внезапно той спря да пее. Не, беше забравил нещо. Той ахна изненадано.

— Не — помърмори си, — така беше сутринта след смъртта на Дьо Монфор, но не би трябвало да бъде така! О, не!

Вълнението му беше толкова голямо, че изпусна книгата с песнопенията и оглеждайки се извинително, се наведе да я вдигне. Продължи да пее, но умът му беше съсредоточен върху проваления план на убиеца. Беше ли разбрал Корбет истината? И какво щеше да стане, ако той му я кажеше?

По време на вечерята в трапезарията възбудата му толкова нарасна, че едва можеше да преглъща. Беше нервен, разтревожен, отказа храната, но пи много, затова привлече любопитните погледи на колегите си, но не позволи да бъде въвличен в разговор. Едва изчака късната служба да свърши и този път не остана, както имаше навик, да се помоли и да размисли върху събитията от деня. Сър Филип не беше лош човек, но винаги бързаше, а тази вечер повече от всякога. Сам в стаята си, все още зашеметен от откритието си, той чу почукване на вратата.

— Влез — извика и се обърна към писалището си, където се канеше да запише мислите си.

Ако се беше обърнал, може би щеше да оживее. Но той беше толкова погълнат от мислите си, че пусна посетителя и позволи на

Смъртта да увие шнура около врата му и да го стегне здраво. След няколко секунди гърчене и мятане животът на сър Филип угасна тъй бързо и лесно, както свещите, които убиецът докосна с наслюнчените си пръсти, преди да излезе от стаята.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАЙСЕТА

На следващата сутрин Корбет стана рано, почти забравил страховете, тревогите и преживяванията от предишната вечер. Виното бе успокоило нервите му и той възнамеряваше да разреши мистерията около смъртта на Дьо Монфор веднъж завинаги. Задачата му бе тежала като воденичен камък на шията и той беше ядосан, че слепотата го е държала на едно място като престъпник в пранги. Събуди Ранулф и разпита сънения прислужник какво е направил предишната вечер. Остана доволен, че съветникът е бил уведомен за смъртта на убиеца и трупът е бил отнесен. После нареди грубо на Ранулф да го последва в „Сейнт Пол“ и без да обръща внимание на мърморенето му колко неблагоприятни са някои господари, особено висшестоящите писари от съда, го изрита от вратата. Прислужникът захленчи, че е гладен, затова спряха на една сергия и си купиха топъл хляб, който Корбет бутна в ръцете на Ранулф с нареждането да яде по пътя.

Сутрешната мъгла започваше да се вдига и слабото слънце вече се провиждаше, когато влязоха в пустия двор на „Сейнт Пол“. Катедралата беше заключена, но в залата на катедрения съвет цареше суматоха.

Шотландецът Етрик мрачно ги уведоми какво се беше случило. Духовниците станали на изгрев за литургия и научили ужасната новина, че сър Филип Плъмптън е бил зверски убит — въжето все още била около врата му. Корбет затвори очи и прошепна кратка молитва за душата на пълничкия, наивен свещеник, която щеше да се срещне със Създателя. Остави шотландеца да го отведе до стаята на убития духовник на втория етаж. Там огледа отгоре-отгоре трупа; очите на свещеника бяха широко отворени и на лицето му беше изписан ужасът от смъртта. Корбет се прекръсти и каза на Етрик, че иска да разпита някои от прислужниците. Отхвърли протестите на шотландеца, настоявайки, че разпитът е важен и трябва да бъде извършен веднага. Писарят тайно се надяваше, че не говори с убиеца, но дори да беше

така, това само щеше да ускори събитията и може би да помогне за разкриването му.

Изброените прислужници бяха доведени и подробно разпитани; Корбет ги върна към дните след смъртта на Дьо Монфор. Кой ги е викал? Кой е разпределял задълженията, им? Когато остана доволен, ги накара да напуснат катедралата и да не се връщат поне четири дни. Даде им три сребърни монети, за да купи мълчанието им, и уреди да напуснат бързо района на катедралата. След това заедно с Ранулф се отправиха към близката кръчма. Корбет, въоръжен с меч, кама и облечен в ризница под туниката, не беше сигурен, че убиецът на Дьо Монфор няма да предприеме нов опит за убийство, макар и толкова скоро след провала на предишното. Ако се движеше сред хора и избягваше пустите улици, щеше да се чувства в безопасност. В кръчмата той изненада Ранулф с щедростта си, поръчвайки най-хубавия ейл и обилна храна. Щом прислужникът се нахрани, Корбет го помоли да намери някой от по-младите си приятели или познати и да го доведе колкото се може по-скоро в кръчмата. Прислужникът погледна озадачено господаря си и се канеше да възрази, но суровият израз на Корбет го убеди, че ще бъде безполезно.

Два часа писарят очаква завръщането на Ранулф. Младежът, когото доведе, беше подходящ за целите на Корбет. Той се представи като Ричард Талис, но писарят, без да обръща внимание на дружелюбния му поздрав, го натовари с пратеническа мисия: трябваше да отиде в катедралата „Сейнт Пол“, да намери определен свещеник и да го попита дали би изслушал преди вечерня изповедта на човек, който смята, че е извършил ужасен грях и иска да го сподели само с него. Талис изглеждаше изненадан и Корбет помисли, че ще му откаже, но след като две златни монети смениха собственика си, Ричард обеща да направи всичко възможно и ако писарят не получи други новини от него, може да смята работата за свършена.

През останалата част от следобеда Корбет остана в кръчмата, наслаждавайки се на ейла, докато внимателно прехвърляше в ума си наученото през последните няколко дни. Смяташе, че е открил убиеца на Дьо Монфор, провалилия се цареубиец, убил Плъмътън и поръчал неговото убийство. Почувства се много доволен, че е разкрил истината, но смяташе, че ще бъде напразно да се изправи пред

виновника с доказателствата. По-добре беше да го остави сам да признае вината си и да получи възмездие.

Часовете сякаш се влачеха, но най-накрая Корбет реши, че е дошло време да се върне в „Сейнт Пол“. Ранулф, който беше прекарал следобеда, влизайки и излизайки от кръчмата по задачи, трябваше да го придружи. Той, разбира се, охотно се съгласи, защото усещаше, че господарят му е близо до успеха. Ранулф познаваше Корбет и знаеше, че по своя хитър начин ще накаже убиеца и тъй като мразеше охранените свещеници и лицемерната им набожност, нямаше намерение да пропуска развръзката. Но Корбет настоя прислужникът му да остане далеч от него.

Когато влязоха, катедралата беше празна. Заради зимата работата спираше рано следобед, а и вътре беше толкова студено, че малцина се задържаха повече, отколкото беше необходимо. Корбет отиде до изповедалнята, където свещеникът опрощаваше греховете на разкаялите се. Тя представляваше дървена решетка, прикрепена за една колона. Свещеникът седеше от едната страна с гръб към нея, докато каещият се коленичеше на малко дървено столче от другата. Корбет коленичи и зачака. Чу шум откъм олтара, отваряне и затваряне на врата, тих шум от стъпки, които приближаваха към изповедалнята. Свещеникът седна, произнесе тихичко „In nomine Patris“, последвана от „benedicte“ и тихо подкани Корбет да започне изповедта си. Шепнешком, за да не разпознаят гласа му, писарят започна с обичайния ритуал.

— Прости ми, отче, защото съгреших.

Той каза кога се е изповядвал за последен път и спомена първите прегрешения, които му дойдоха наум, и макар да се намираше в опасност, се усмихна сухо, осъзнавайки, че повечето от тях бяха похотливи мисли или гняв към Ранулф. Чу как свещеникът се размърда, ядосан, че е бил разкарван за да опрости такива дребни грехове. Затова се овладя, стисна камата си и започна най-страховитата изповед в живота си.

— Отче, знам името на един убиец — бързо продължи той, — който е убил двама души, искал е да убие богопомазания ни крал и се опита да премахне още един човек — свещеникът отново се размърда, но Корбет безмилостно продължи. — Отче, какво да правя? Трябва ли да запазя това за себе си? Или да го предам на властите?

Свещеникът се обърна към решетката.

— Не, мастър Корбет — изсъска Робърт дьо Лус. — Дошъл си точно, където трябва.

На слабата светлина в катедралата Корбет видя суровите му, гневни очи. Усети, че човекът е луд, не като бедните умопобъркани по улиците, а луд от омраза. Заплахата в очите на Дьо Лус беше осезаема.

Корбет изпита внезапен страх и се зачуди дали това драматично изправяне пред убиеца, беше най-разумният му ход.

— Дойдох — каза той, изоставяйки преструвките, — за да ти кажа какво знам. И да те накарам да признаеш истината. Ти, Робърт дьо Лус, ковчежник на катедралата „Сейнт Пол“, втори по ранг духовник в тази църква, си убил Уолтър дьо Монфор по време на литургия, опита се да ме убиеш, защото бях близо до истината и си удушил Филип Плъмптън, защото той също те е разкрил. В сърцето си вярвам, макар да не мога да го докажа, че си възнамерявал да убиеш негово величество краля, че отровата в потира е била предназначена за него.

— И откъде знаеш всичко това, умни писарю? — изсъска Дьо Лус.

— Потирът — отвърна Корбет — първо беше подаден на свещениците отдясно на Дьо Монфор, Ивдън и Етрик, преди да премине наляво към Плъмптън, теб и Бласкет. Знаел си, че Ивдън само ще се престори, че пие, така че ще остане достатъчно вино, за да прикрие отровата, която си излял вътре, когато пие потира от Бласкет. И кой би забелязал ловките ти ръце? Колегите ти току-що щяха да са се причестили и да стоят с наведени глави и затворени очи. Според логиката ти или Плъмптън можехте да сте отровителите. Плъмптън е мъртъв, оставаш ти. Само че си забравил едно нещо: *Hostian pacis* — целувката на мира. Дьо Монфор трябваше да подаде потира на краля, но преди да го направи — да отпие още веднъж. Така пропадна планът ти да убиеш краля. Дьо Монфор пи от отровното вино и веднага умря. В суматохата ти си взел потира и под епитрахила си излял остатъка от отровното вино върху дрехите си. То едва ли е било много — петима души бяха пили от него, а Дьо Монфор — два пъти. Потирът е малък, в него не се събира много вино. Но когато отидох до олтара след смъртта на Дьо Монфор, видях, че е почти пълен. Предполагам, че след като си избърсал чашата в дрехите си, си налял вино от каничката. Трябвали са

ти само няколко капки, но ти беше сипал твърде много. Вчера сър Филип Плъмптън си е спомнил, че потирът е бил пълен, когато е трябвало да бъде празен и че в каничката не е било останало вино. Разбира се, че не е останало — ти си излял всичкото в потира на Дьо Монфор. Дьо Лус се изсмя.

— Много умно. Но по потира би трябвало да е останала отрова?

— Да, но ти си се погрижил да го почистиш. В суматохата след смъртта на Дьо Монфор си го избърсал хубаво в дрехите си. Но това е оставило петна върху филона и туниката. Видях ги, когато се срещнах с теб и другите духовници в сакристията. След смъртта на сър Филип беше достатъчно да разпитам двете перачки, които работят тук. Те ми казаха, че следобедът след смъртта на Дьо Монфор, си им дал туниката да я изперат, нареждайки им строго да премахнат всички петна. Филоната си оставил — той е твърде дебел, за да се пере, пък и подобни петна не са кой знае какво изключение, затова никой не би могъл да докаже, че е бил изцапан от теб точно по време на съдбоносната литургия. С туниката въпросът е стоял другояче. Не е ли странно, че дори не си се сетил да я изпереш сам? Но освен това — продължи Корбет, — имаше и други следи. Капките отровно вино върху предната част на олтара. Те бяха още там, след като беше излял виното под епитрахила си. И накрая, виното върху килима, вляво от мястото, където беше стоял Дьо Монфор. В бързината да напълниш отново потира, си разлял вино на земята. Тогава трябва да е станало. Ти познаваш канона, а Дьо Монфор е бил много педантичен. Ако осветено вино се разлее по време на литургията, след това се провежда сложен ритуал за почистването.

— И това ли е всичко, писарю? — изсъска Дьо Лус.

— Не — отвърна Корбет. — Надявал си се, че след смъртта на Дьо Монфор скандалният му личен живот ще попречи на издирването на убиеца. Опитал се дори да прехвърлиш вината на други хора. Тъй като свещеникът обичал да се перчи, се похвалил, че кралят му е изпратил мях с вино. След като си напълнил потира, докато са носели тялото към сакристията, за да бъде помазано от Бласкет, е било лесно да влезеш в стаята на Дьо Монфор, да отровиш виното и да го свалиш в малката ризница под епитрахила си. Прав съм, нали?

— Да, писарю — отвърна Дьо Лус и очите му проблеснаха зад решетката.

— Остава само един въпрос, Дьо Лус — рязко каза Корбет. —
Защо?

Дьо Лус склони глава встрани, сякаш отговорът го затрудняваше.

— Много просто — прошепна той напевно. — Не съм искал да убивам Дьо Монфор, макар да не скърбя за смъртта му, но нашият любим крал е нещо друго. Случвало ли ти се е да изгубиш някого, когото си обичал, Корбет? На мен — да. Имах брат. Обичах го повече от всичко на света. Не знам дали си проучил миналото ми. Ако го направиш, ще разбереш, че съм роден във Фландрия. Дойдох тук и се издигнах в служба на английския крал. Самият Едуард ми предложи място тук, така можех да разпростра кралското благоволение и върху брат ми. Той беше търговец, дойде в Англия и търговията му се разрасна. Заради престоя на Едуард в Шотландия, се установи в Берик. Бил е там, в Червената къща, когато кралят наредил да плякосат града като някой нов Атила или Чингиз хан. Брат ми загина заедно с хубавата си, невинна съпруга... — гласът на Дьо Лус пресекна. — Прекрасните им деца също. Кралят трябваше да плати за тези убийства. Никой не му дава право да опустошава градове. Никой не му е дал правото да убива невинен човек, любим брат, жена му и невръстните му деца, само защото гражданите на Берик са били достатъчно глупави, за да се съпротивляват повече, отколкото е трябвало. Когато чух новината, реших, че Едуард трябва да умре. И не тайно, а пред очите на Църквата, на парламента и пред очите на Бога, ако съществува такъв. Едуард щеше да умре и смъртта на брат ми да бъде отмъстена.

Дьо Лус разсеяно докосна решетката с пръст, на устните му беше изписана полуусмивка, очите му се рееха в далечината. Корбет почувства страх. Този човек беше луд, но прикриваше лудостта си под маската на хладния разум.

— Само че бях забравил, че Дьо Монфор ще пие повторно от потира. Ако онзи глупак Етрик не му беше напомнил, планът ми щеше да успее и вината да падне върху Дьо Монфор. Хората щяха да решат, че това е доказателство, че родът Дьо Монфор не е забравил как го е преследвал крал Едуард. Но — той сви рамене, сякаш това нямаше значение — Дьо Монфор пи втори път и планът ми пропадна. След това обаче съзрях новите възможности. Исках хората да повярват, че Дьо Монфор е убил краля, но защо да не повярват, че кралят е убил

Дьо Монфор по време на литургия? Скандалното светотатство щеше да го zlepостави в очите на всички християни — не само в Англия.

Корбет внимателно наблюдаваше Дьо Лус и виждаше лудостта в очите му.

— Прав си — словоохотливо продължи свещеникът. — Всички бяха объркани след като Дьо Монфор падна мъртъв. Трябваше само да отида до олтара, уж да подреда нещо, и да взема потира. Повдигнах епитрахила и плиснах остатъка от виното върху туниката. Внимателно го почистих, преди отново да го напълня. Никой нямаше да забележи, а дори това да станеше, щях да измисля някакво задоволително обяснение. Мислех, че планът ми ще успее, докато не започнаха твоите въпроси, но дори тогава се чувствах в безопасност. Все пак, никой не обичаше Дьо Монфор. Онази блудница присъстваше на литургията. Бласкет и Ивдън се бояха от него, Плъмътън му завиждаше, а скъпият Етрик, шотландецът, беше онзи, който напомни на Дьо Монфор да отпие повторно от виното — Дьо Лус погледна Корбет в очите. — Но ти трябваше да провалиш всичко! С потайните си ходове и недоизказани въпроси! Сигурно знаеш — словоохотливо продължи свещеникът, — че трябваше да си мъртъв. Знаех, че Плъмътън се е досетил. Вълнението на дебелия глупак снощи ме убеди, че фарсът, в който го накара да участва вчера сутринта, е събудил обикновено задрямалия му ум и слаба памет. Затова го убих.

Дьо Лус се усмихна и отпусна ръце.

— А сега е време за твоето наказание, Корбет!

Хю винаги щеше да съжалява, че не беше следил по-внимателно лудия свещеник. Едва когато чу думата „наказание“ понечи да се отдръпне, но беше късно. Все още усмихнат, Дьо Лус успя да забие дългата тънка кама, подобна на стилет дълбоко в рамото му. Писарят извика от болка и посегна към раната, от която буйно бликаше кръв. После се строполи на земята. В същия миг Дьо Лус се втурна през катедралата. Корбет дочу гласове, вика на Ранулф, шум от изваждане на мечове и свистенето на стрела от арбалет. После мракът милостиво прекъсна страданията му.

Писарят се пробуди след няколко дни в белосана стая в болницата „Сейнт Бартольмю“. Лежеше на сламеник, сложен върху дървено магаре. Огледа се и видя черното разпятие на стената, пейка, два стола и малка маса. Разбра, че е в „Сейнт Бартольмю“, защото отец

Томас стоеше с гръб към него и бъркаше някаква отвара на масата. Корбет се раздвижи и го повика.

Приятелят му се обърна и лицето му засия от удоволствие.

— Значи реши да се върнеш при нас, Хю. Корбет се опита да се изправи, но пронизващата болка, която тръгна от рамото и обхвана цялата дясна част на тялото му, го накара отново да се отпусне на леглото. Усещаше как се облива в пот.

— Трябва да лежиш спокойно, Хю — каза отец Томас и в спокойния му обикновено глас се промъкнаха властни нотки. Той избърса лицето на писаря с кърпа, натопена в гореща вода, в която бяха накиснати билки. После взе малка чаша, повдигна главата на Корбет и го накара да изпие тъмната горчива смес.

— Това ще те приспи — каза монахът. Хю лежеше и гледаше към тавана.

— От кога съм тук? — попита той.

— От осем дни.

— Какво се случи?

Отец Томас го потупа по главата като дете.

— Почакай.

Отиде до вратата и извика в коридора. Ранулф влетя, кършейки ръце, лицето му беше олицетворение на загриженост и съчувствие. Зад него вървеше Мейв. Корбет не можеше да повярва на очите си. Ако не беше болката, щеше да скочи от леглото. Тя влезе тихо, дръпна един стол и седна до леглото. Взе ръката му в своите, целуна я нежно и я погали с обич, без да казва нито дума. Корбет отново осъзна колко е красива. Светлорусата ѝ коса се подаваше изпод тъмносинята пребрадка на главата ѝ. Но лицето ѝ беше по-бледо от обикновено, почти алабастрово, а очите ѝ по-големи и тъмни, заобиколени с кръгове от безсъние.

— Мейв, кога пристигна? — дрезгаво запити той. — Мислех, че си в Уелс. Ами пътищата? Как успя да стигнеш дотук?

Тя се усмихна.

— Не дойдохме по суша, а по море.

Корбет силно стисна ръката ѝ, докато видя, че тя примигва от болка.

— Радвам се да те видя.

Прислужникът му стоеше и изразът на съчувствие по лицето му беше изместен от обидата, че го пренебрегват.

— Ранулф, какво стана в „Сейнт Пол“? Мъжът сви рамене.

— Чух те да крещиш. Видях свещника да си тръгва, още с кама в ръка. Бях донесъл арбалет, а дори на онази светлина той беше достатъчно голяма мишена.

— Уби ли го?

Ранулф отново сви рамене и се усмихна.

— Разбира се. Стрелата мина през врата му. Умря много бързо, падна пред олтара, близо до килията на отшелника — Ранулф седна на пейката до отсрещната стена. — Преди да умре, те прокле, а отшелникът крещеше, че Божието възмездие се въздава в храма, че грешникът ще отиде в адската бездна и тъй нататък.

— Ами кралят? Ранулф въздъхна.

— Изпраща ти благодарностите си. Казах на Хърви какво е станало. Той записа част от него и го предаде на краля.

Корбет изстена. Не му харесваше, че някой друг е предал на краля събитията от негово име.

— Доволен ли беше кралят?

— Много. Както казах, благодари ти — Ранулф помисли, че сега не е моментът да му споменава за тежката дрънкаща кесия, която кралят му беше подхвърлил.

— Искате ли да ме види? Прислужникът поклати отрицателно глава.

— Не, каза да си почиваш. Замина за Фландрия с армията си. Но каза, че ще се видите, когато се върне.

Корбет кимна и се сети за любимия си стих от псалмите: „Не се надявайте на князе“. Кралят беше непостоянен като слънцето през зимата. Спомни си за „Сейнт Пол“, представи си очите на Дьо Лус, които гневно святкаха към него през решетката и се наруга за глупостта. Трябваше да бъде по-предпазлив. Но сега Мейв беше тук. Единствената жена, единственият човек, когото беше обичал истински.

— Колко дълго ще останеш? — попита я той.

— Много дълго — каза тя. — Достатъчно дълго, за да се оправиш и да се оженим.

На Корбет му се искаше да извика от радост. Усещаше, че зимата навън си отива, че пролетта най-после е дошла и че има за какво да

живее.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Този роман се основава на исторически факти. Едуард I жестоко опустошава Берик и изгаря Червената къща на фламандските търговци, когато те отказват да се предадат. Кралят събира благородниците на кралството в „Сейнт Пол“, където Уолтър дьо Монфор бил избран да оспори правото му да облага църквата с данъци. Смъртта го изненадва, както е описано, оставяйки хората да се чудят дали Бог наказва Едуард Английски или защитава правата му. В крайна сметка Едуард постига компромис с църквата, както и с бароните си. Той воюва успешно във Фландрия, но в Шотландия опустошаването на Берик оказва необратимо въздействие и шотландците отказват да му се подчинят.